হজৰত মহম্মদৰ(দঃ) চমু জীৱনী

◆ মিচ্ শ্বেবিনা ইয়াজমিন
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

সৃষ্টিকৰ্তাই বিভিন্ন সময়ত বিভিন্ন দেশত আৰু বিভন্ন সম্প্ৰদায়ৰ মাজত বিপথে যোৱা মানুহক সজ পথত লৈ যাবলৈ এই পৃথিৱীত মহাপুৰুষ সকলক আবিৰ্ভাব কৰে। পথভ্ৰষ্ট মানুহৰ বাবে তেখেতসকল আহে মুক্তিদাতা হিচাপে। যদিও তেখেতসকল মানুহ তথাপিও তেখেত সকল নানাবিধ গুন গৰিমাৰে বিভূষিত সাধাৰণ মানুহতকৈ বহুত ওপৰত। হজৰত মহম্মদ চলল্লাহু আলেইহে ৱচল্লম এই মহাপুৰুষসলৰ ভিতৰত অন্যতম।

আল্লাহতালাই হজৰত মহম্মদ (দঃ)ক আৰব দেশলৈ পঠাইছিল মানৱ জাতিৰ উদ্ধাৰৰ অৰ্থে। আজিৰ পৰা প্ৰায় ১৪৩৪ বছৰৰ আগতে ৫৭০ খৃঃত তেখেতে কোৰেইশ সম্প্ৰদায়ত আৰবী মাহ ৰবিওল আওৱল মাহৰ ১২ তাৰিখে জন্ম গ্ৰহণ কৰিছিল। তেওঁ জন্মগ্ৰহণ কৰা সময়ত আৰব দেশত নানা অত্যাচাৰ উৎপীড়ন চলিছিল, অত্যাচাৰ হৈছিল, মানুহৰ মনুষ্যত্ব লোপ পাইছিল। তেখেতৰ মাকৰ নাম আছিল আমেনা আৰু বাপেকৰ নাম আছিল আব্দুল্লা। হজৰত মহম্মদ (দঃ) ৰ জন্মৰ বিষয়ে ইঞ্জীল অৰ্থাৎ বাইবেলত উল্লেখ আছে যে ইয়াৰ পাছত এজন পয়গম্বৰ আহিব, তেওঁৰ নাম হব মহম্মদ আৰু তেওঁ হব শেষ পয়গম্বৰ। পয়গম্বৰৰ অৰ্থ হ'ল বাৰ্ত্তা বহনকাৰী। তেখেত এটা নিৰ্দ্দিষ্ট সম্প্ৰদায় বা জাতিৰ বাবে অহা নাছিল— আহিছিল সমগ্ৰ বিশ্বৰ বাবে আৰু সেইবাবেই তেখেত বিশ্বনবী নামেৰে বিভূষিত।

হজৰত মহম্মদ(দঃ)ৰ জন্ম সময়ৰ বিষয়ে এটা কিম্বদন্তিৰ উল্লেখ আছে। তেখেতৰ যে জন্ম হব আৰু গোটেই পৃথিৱী ধৰ্ম আৰু শান্তিৰে আলোকিত কৰিব তাক সকলোৱে জানিছিল— পূৰ্বৰ ধৰ্ম গ্ৰন্থ "তৌৰাত", "জবুৰ" ইঞ্জীল আদিৰ পৰা। সেইবাবেই দিনে প্ৰাৰ্থনা কৰিছিল, "হে আল্লাহ, বিশ্বনবীক দিনৰ ভাগত জন্ম গ্ৰহণ কৰোৱা যাতে মই সৌভাগ্যবান আৰু গৌৰৱান্বিত হব পাৰো।" ৰাতিয়ে প্ৰাৰ্থনা কৰিছিল যাতে ৰাতিৰ ভিতৰত জন্ম গ্ৰহণ কৰোৱায়। বিমুখ নকৰি দুয়োৰে কথা ৰাখি তেখেতক "চোবেহ চাদিক" দিনো নহয়, ৰাতিও নহয় পোহৰো নাই ৰাতিৰো আন্ধাৰ নাই এই সময়ত পৃথিৱীলৈ পঠালে।

হজৰত মহম্মদ(দঃ)ৰ সৰু কালছোৱা বৰ দুখত অতিবাহিত হৈছিল। তেখেতৰ জন্মৰ ৬ মাহৰ আগতে বাপেক আব্দুলাৰ মৃত্যু হয়। আৰু ৬ বছৰ বয়সত মাক আমেনাও স্বৰ্গী হয়। হজৰত মহম্মদ(দঃ) ঘাট মাউৰা হয়। তেতিয়াৰে পৰা তেওঁ ককাদেউতা আব্দুল মোতাল্লিবৰ আশ্ৰয়ত ডাঙৰ দীঘল হয়। কিন্তু ভাগ্যৰ কি বিপৰ্যয় হজৰত মহম্মদ(দঃ)ৰ ১২ বছৰ বয়স হওঁতেই ককাদেউতাক আব্দুল মোতাল্লিবৰো মৃত্যু হয়।

নিজে ভূক্তভোগী বাবেই তেখেতে মাউৰা লৰা ছোৱালীৰ দুখ বুজিব পাৰিছিল, দুখীয়া নিছলাক নিজে নাখায়ো খুৱাইছিল। লৰা কালৰে পৰাই তেওঁৰ মাজত সত্যবাদিতা, নম্ৰতা পৰোপকাৰিতা, কৰ্ত্তব্যনিষ্ঠা, ধৰ্ম প্ৰানতা আদি সদ গুনবোৰ বিকশিত হৈছিল। কষ্টত ডাঙৰ দীঘল হোৱা বাবে আৰু আনকি জীৱিকা নিৰ্ব্বাহৰ বাবে ভেৰা চৰাব লগা হোৱা বাবে তেখেতে লিখা পঢ়াৰ বাবে সুযোগেই নেপালে। তেখেত উম্মি অৰ্থাৎ নিৰক্ষৰ আছিল।

বাৰ বছৰ বয়সত তেওঁ বেহা বেপাৰ কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰে। আনহাতেদি সমাজৰ ব্যাভিচাৰ আৰু কলুষিত অৱস্থা দেখি তেওঁৰ প্ৰাণ কান্দি উঠে আৰু চিন্তাশীল হৈ পৰে। সেই সময়ত মক্কাবাসী সকলে বহুত দেৱ-দেৱী আৰু মূৰ্ত্তি পূজা কৰিছিল। হজৰত মহম্মদে(দঃ) মূৰ্ত্তি পূজাৰ বিৰোধিতা

কৰিছিল আৰু এক আল্লাহতালাহৰ মন্ত্ৰ প্ৰচাৰ কৰিছিল। ইয়াকেই তৌহিদ বা একেশ্বৰবাদ বোলে। বয়সৰ লগে লগে তেওঁ বৰ চিন্তা শীল হৈ পৰে আৰু মক্কা শ্বৰীফৰ ওচৰৰ 'হেৰা' নামৰ এখন পাহাৰৰ গুহাত একেশ্বৰবাদৰ ধ্যানত মগ্ন হয়। এইদৰে তেওঁ ৪০ বছৰত ভৰি দিলে। ইতিমধ্যে তেওঁ ২৫ বছৰ বয়সত তেওঁতকৈ বয়সত ডাঙৰ বিধবা খদিজা বিবিক বিয়া কৰায। এদিনাখন ধ্যানৰত অৱস্থাত তেওঁৰ সন্মুখত ফিৰিস্তাসকলৰ প্ৰধান হজৰত জিব্ৰাইল আলেই হিচ্চালাম উপস্থিত হয়। ফিৰিস্তাজনক দেখি হজৰত মহম্মদ (দঃ) অজ্ঞান হৈ পৰে। কিছুসময় পিছত তেখেতে প্ৰকৃতিস্থ হোৱাত দেৱদূত জনে চালাম দিলে আৰু হজৰত মহম্মদ(দঃ) ক পঢ়িবলৈ কলে। হজৰতে পঢ়িব নাজানো বুলি উত্তৰ দিয়াত দেৱদূতজনে সাবটি ধৰি সৰ্ব্বজ্ঞানী পোহৰ বিলাই দিলে আৰু আল্লাহতালাহৰ প্ৰথম ৱহি(বাণী) অৱতীৰ্ণ কৰি পঢ়িবলৈ দিলে। এইদৰে মাজে সময়ে আল্লাহৰ বাণী জিব্ৰাইল(আঃ)ৰ যোগেদি আহি থাকিবলৈ ধৰিলে। এই কাৰ্য্য হজৰত মহম্মদ(দঃ)ৰ ৪০ বছৰ বয়সৰ পৰা সুদীৰ্ঘ ২৩ বছৰৰ ভিতৰত সমাপন কৰিছিল। এই আল্লাহৰ বাণীবোৰৰ সমষ্টিয়েই হ'ল কোৰান শ্বৰিফ- ইছলাম ধৰ্মৰ মূল গ্ৰন্থ। ইয়াৰ এটা আখৰো সৃষ্টিৰ পৰা কিয়ামতৰ দিনলৈকে অদল বদল হব নোৱাৰে। কোৰাণ শ্বৰিফৰ ৰক্ষাৰ দায়িত্ব স্বয়ং আল্লাই নিজে লৈছে।

সৰ্বপ্ৰথমে ইছলাম ধৰ্ম গ্ৰহণ কৰে হজৰত মহম্মদ(দঃ)ৰ পত্নী বিবি খাদিজাই। দ্বিতীয়তে তেখেতৰ জোঁৱায়েক হজৰত আলিয়ে আৰু পিছত আবুবক্কৰ চিদ্দিক আদিয়ে। প্ৰথমে গোপনে আৰু পাছত তেওঁ প্ৰকাশ্যে মক্কাবাসীক একেশ্বৰবাদ, মূৰ্ত্তি পূজা বৰ্জন আদি কথা বুজাবলৈ ধৰিলে আৰু ইছলাম ধৰ্মত দীক্ষিত হবলৈ আহ্বান কৰিলে। কিন্তু দুখৰ বিষয় মক্কাবাসীৰ বহুতে তেওঁৰ কথা শুনাৰ পৰিবৰ্ত্তে তেওঁক যাদুকৰ বুলি অভিহিত কৰিলে আৰু নানা অত্যাচাৰ কৰিবলৈ ধৰিলে। তথাপিও প্ৰকাশ্য নহলেও বহুতে ইছলাম ধৰ্মত দীক্ষিত হ'ল। মক্কাত ধৰ্ম প্ৰচাৰত নানা বাধা পোৱাত হজৰত মহম্মদে(দঃ) এটা দল আবিচিনিয়ালৈ পঠালে আৰু আবিচিনিয়াবাসী বহুতে সাগ্ৰহে ইছলাম ধৰ্ম গ্ৰহণ কৰিলে। এইবাৰ মক্কাবাসীয়ে হজৰত মহম্মদ(দঃ)ক মৰাৰ চক্ৰান্ত কৰিলে। এই চক্ৰান্তৰ কথা গম পাই তেখেতে মুষ্টিমেয় কেইজনমান শিষ্যৰ সৈতে মদিনালৈ পলায়ন কৰে ৬২২ খৃঃত আৰু সেইদিনাৰে পৰা আৰবী বছৰ হিজৰী আৰম্ভ হয়। মদিনাবাসীয়ে সাগ্ৰহে দলে দলে ইছলাম ধৰ্মত দীক্ষিত হ'ল আৰু ইছলাম ধৰ্মাৱলম্বী লোক ক্ৰমান্বয়ে বেছি হবলৈ ধৰিলে। ইছলাম ধৰ্ম প্ৰচাৰৰ বাবে তেখেতে কেইবাখনো যুদ্ধ কৰিবলগীয়া হয়। ৬৩০ খৃঃত হজৰতে মক্কা অধিকাৰ কৰে।

পয়গম্বৰ হৈয়ো, ইছলাম জগতৰ সম্ৰাট হৈয়ো তেখেত সাধাৰণ মানুহৰ দৰে জীৱন যাপন কৰিছিল। বৈৰাগী বা সন্ন্যাসীৰ দৰে জীৱন যাপন কৰি তেখেতে জনসাধাৰণৰ পৰা আঁতৰি থকা নাছিল। তেখেত সাধাৰণ মানুহ আছিল সচাঁ, কিন্তু গুণ গৰিমাত তেখেত আছিল অসাধাৰণ, ধৰ্ম প্ৰচাৰ, যুদ্ধ পৰিচালনা, শাসন পৰিচালনা, আনকি সংসাৰৰ সাধাৰণ কৰ্তব্যকো তেখেতে দক্ষতাৰে পালন কৰিছিল।

শেষ নবি (মহাপুৰুষ) হজৰত মহম্মদে(দঃ) নিজৰ দৈনন্দিন লাগতিয়াল কামবোৰ নিজে কৰি ভাল পাইছিল। শ্ৰমৰ মৰ্যাদা দিব জানিছিল। অকপটতা আৰু নিৰাস্বৰতা আছিল তেখেতৰ জীৱনৰ বৈশিষ্ট্য। সাংসাৰিক কামবোৰতো তেখেতে পৰিয়ালৰ মানুহক সহায় কৰিছিল। নিজেই ছাগলীৰ গাখীৰ খিৰাইছিল, ইছলাম জগতৰ সম্ৰাট হৈয়ো তেখেতে টাপলী মৰা চোলা পিন্ধিছিল, নিজৰ কাপোৰ নিজেই চিলাই লৈছিল। ঘৰ পৰিস্কাৰ কৰা, উট বন্ধা আদি কামো তেখেতে নিজেই কৰিছিল। মুঠতে তেখেতে কোনো কামকে হীন বুলি ভবা নাছিল আৰু শ্ৰমৰ মৰ্যাদা দিয়া মানৱ সমাজৰ মাজত আৰ্হি ৰূপে ডাঙি কৰিছিল। তেখেতে বিশ্ববাসীক শিক্ষা দিবৰ উদ্দেশ্যেৰে এই কামবোৰ কৰিছিল। মুলকথা হ'ল-ইছলাম ধৰ্মত সকলো সমান। এজন সম্ৰাট আৰু এজন ভিক্ষাৰীৰ মাজত কোনো পাৰ্থক্য নাই।

হজৰত মহম্মদ (দঃ) অতি ন্যায় পৰায়ণ আছিল। হজৰতৰ ন্যায়দণ্ডৰ সন্মুখত মুছলমান, অমুছলমান, শত্ৰু-মিত্ৰ, ধনী-দুখীয়া সকলোৰেই সমান আছিল। নিজৰ মানুহ বুলি কাকো অন্যায়ৰ বাবে শাস্তি নিদিয়াকৈ থকা নাছিল।

হজৰত মহম্মদ (দঃ)ৰ জীৱনৰ ব্ৰত আছিল তৌহিদ বা একেশ্বৰবাদ প্ৰকাৰ কৰা। জীৱনৰ প্ৰতি খোজতেই পবিত্ৰ গ্ৰন্থ কোৰাণ শ্বৰিফৰ নিৰ্দ্দেশ অনুসৰণ কৰিছিল। বৈজ্ঞানিক যুক্তি আৰু অনুশীলনৰ ভিত্তিত ইছলামক পূৰ্ণাঙ্গ ৰূপ দিছে হজৰতেই। এই কাৰণে তেখেতে প্ৰচাৰ কৰা ধৰ্মই কেৱল আৰবৰ ভিতৰতেই নহয়, প্ৰাচ্য আৰু পাশ্চাত্যৰ বিভিন্ন জাতিক আনুগত্য আৰু একেশ্বৰবাদৰ শিক্ষাত অনুপ্ৰাণিত কৰিছিল।

নাৰীক সমাজত স্থান দিয়াতো, সন্মান কৰাতো আছিল তেখেতৰ অন্যতম কৰ্ত্তব্য। সেই সময়ত আৰৱ সমাজত নাৰীক অস্থাৱৰ সম্পত্তি হিচাবে ব্যৱহাৰ কৰিছিল। সমাজত নাৰীৰ মৰ্যাদা নাছিল। সেই কাৰণে কোনো কোনোৱে ছোৱালী উপজিলে সৰুতে মাৰি পেলাইছিল। যি সময়ত আৰৱৰ সমাজত নাৰীৰ কোনো স্থান নাছিল সেই সময়ত নাৰী জাতিৰ মৰ্যাদা আৰু দাবী প্ৰতিষ্ঠা কৰি বিশ্বৰ বুকুত যুগান্তৰ আনিছিল। হজৰত মহম্মদ(দঃ)ৰ আবিৰ্ভাবৰ আগতে আৰব, ইউৰোপ, ভাৰত, চীন কতো নাৰীৰ কোনো সামাজিক মৰ্যাদা নাছিল, সকলো ঠাইতে নাৰীক সম্ভোগৰ সামগ্ৰী হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰিছিল। ইছলাম ধৰ্মত নাৰী কেৱল কৃপাৰ পাত্ৰী নহয়। তেওঁলোক ভোগ বিলাসৰ উপকৰণ বা কামনাৰ ইন্ধনো নহয়। ইছলামত নাৰী নিজৰ মহিমাৰেই মহিমামন্দিতা। আল্লাহৰ বাণী আৰু হজৰতৰ যোগেদিয়ে পুৰুষে বুজিব পাৰিলে পৃথিৱীত যদি কৰবাত স্বৰ্গ বিচাৰি পাব পাৰি তেন্তে সেয়া জননীৰ চৰণ তলত। সেই সময়ত আৰৱত দাম্পত্য বান্ধোনৰ কোনো নীতি নিয়ম নাছিল। এই জঘন্য পাৰিপাৰ্শ্বিকতাৰ মাজত নাৰীৰ চৰম সন্মান প্ৰতিষ্ঠা কৰাটো সঁচাকৈয়ে ভাবিব লগীয়া। পবিত্ৰ কোৰাণ শ্বৰিফত আছে সেবিকা নহয়, দাসী নহয়, নাৰী পুৰুষৰ আৱৰণ।

হজৰত মহম্মদে(দঃ) মুছলমান সমাজত বিধৱা বিবাহ প্ৰচলন কৰে আৰু আদৰ্শ হিচাপে বিধবা বিবি খাদিজাক (৪০বছৰত) বিয়া কৰায় তেখেতৰ ২৫ বছৰ বয়সত। তেখেতে মুঠতে ১১ গৰাকী বিবি বিয়া কৰায় নানা পৰিস্থিতিত পৰি আৰু বিশেষকৈ ধৰ্ম প্ৰচাৰৰ সুবিধাৰ অৰ্থে। তাৰ ভিতৰত বিবি খাদিজা আৰু আয়েশা চিদ্দিকাৰ মৰতবা বা স্থান উচ্চত।

পৃথিবীত পূৰ্ণদ্দোমে ইছলাম ধৰ্ম প্ৰচলিত হ'ল, ইপিনে আল্লাহৰ মহিমা হজৰত মহম্মদ(দঃ)ৰ জীৱন চমু চাপি আহিল। বেপাৰ কৰিবলৈ যাঁওতে আৰবী মাহ চফৰত তেখেত বেমাৰত পৰে আৰু চফৰমাহৰ শেষ বুধবাৰৰ দিনা (আখেৰী চাহাৰ মুম্বা) সকলো চাহাবীকে একত্ৰ কৰি নানা উপদেশ দিয়ে। ক্ৰমে নৰিয়া টান হয় আৰু ৬৩২ খৃঃৰ ৰবিওল আৱওল মাহৰ ১২ তাৰিখে আল্লাহতালাৰ ইচ্ছা অনুসৰি সকলোকে কন্দুৱাই থৈ স্বৰ্গগামী হয়। "ইন্না লিল্লাহে ৱা ইন্না ইলাইহে ৰাজিউন" (আমি আল্লাহৰ সৃষ্টি জীৱ আৰু তেখেতৰ ওচৰলৈ প্ৰত্যাৱৰ্ত্তনকাৰী)।

"শৰীৰতকৈ আত্মা যেনেকৈ শ্ৰেষ্ঠ, জোনৰ পোহৰতকৈ সূৰ্য্যৰ পোহৰ যেনেকৈ বেছি, সেইদৰে দেশৰ ৰজাতকৈও ধৰ্ম গুৰুসকলৰ ক্ষমতা বেছি।" --- মেকিয়াভেলি।

(বিঃদ্ৰঃ- জেন্যমতি ইছলামৰ ক,খ,গ, কিতাপ খনৰ ছাঁ লৈ প্ৰৱন্ধটি যুগুতোৱা হৈছে।)

■ ■ ■ ■

মানুহক সাজ পোছাকে সৎ মানুহ হিচাপে গঢ়ি নোতোলে। সৎ চিন্তা আৰু সৎ কথাৰ দ্বাৰাহে এজন প্ৰকৃত মানুহ হ'ব পাৰে।

-------- মহাত্মা

সাম্প্ৰতিক সময়ত ছাত্ৰ সমাজৰ নৈতিক মূল্যবোধ

(মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ উপলক্ষে অনুষ্ঠিত কৰা ৰচনা প্ৰতিযোগিতাত পুৰস্কাৰ প্ৰাপ্ত)

◆ ৰঞ্জিত হাজং
স্নতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

মূল্যবোধ কি ?

সাধাৰণতে মূল্যবোধ বুলিলে আমি কল্যাণকামী ৰাষ্ট্ৰৰ অৰ্থনৈতিক, ৰাজনৈতিক, সাংস্কৃতিক আদি সকলো ক্ষেত্ৰতে বিকাশ সাধন কৰাৰ বিশুদ্ধ মনোভাৱকেই বুজো। ব্যক্তিৰ নৈতিক চেতনাবোধৰ মাজত বিৰাজ কৰা দয়া, ক্ষমা, সততা, সাধুতা, পৰোপকাৰ, আস্থা-নিস্থা বিশ্বাস ইত্যাদিবোৰেই হ'ল মানুহৰ নৈতিক মূল্যবোধ। সমাজ তথা দেশ এখনৰ উন্নতি বিশেষ ভাবে নিৰ্ভৰ কৰে সেইসমাজ বা দেশখনৰ জনগণৰ নৈতিক মূল্যবোধৰ ওপৰত। মূল্যবোধ অবিহনে কেতিয়াও এখন সমাজ বা দেশত সুসংগঠিত ভাৱে নৈতিক অনুভুতি, ধৰ্মীয় বিশ্বাস, ৰীতি-নীতি আৰু পৰম্পৰাৰ মাজত লোকাচাৰ সমূহ জীয়াই নাথাকে।

সাম্প্ৰতিক সময়ত ছাত্ৰসমাজৰ নৈতিক মূল্যবোধঃ-

সাম্প্ৰতিক কালত ছাত্ৰসমাজৰ নৈতিক মূল্যৰোধ নানা বিশৃংখলতাৰে ভৰি উঠিছে আৰু এই বিশৃংখলাই বিভিন্ন ৰূপত আত্মপ্ৰকাশ কৰি নিকা সমাজ ব্যৱস্থাত আঘাত হানিছে। গুৰু- গোঁহাই নমনা, শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীক অবমাননা কৰা, পিতৃ মাতৃৰ অবাধ্য হোৱা, মদ্যপাণ কৰা, হত্যা-অপহৰণ কৰা আদি অগণন সমাজ বিৰোধী তথা অসাধু কাৰ্য্য-কলাপ সংঘটিত কৰি নিকা সমাজ-ব্যৱস্থাত এক অভূতপূৰ্ব নজিৰবিহীন অশান্তিৰ সৃষ্টি কৰিছে। শান্তিৰ বাতাবৰণ একেবাৰে নাইকিয়া কৰি পেলাইছে আৰু শান্তি হৈ পৰিছে কল্পনাতীত। মানবীয় মূল্যবোধৰ স্খলনে এক সংকটপূৰ্ণ ৰূপ লৈ সমগ্ৰ মানব-জাতিক প্ৰভাবান্বিত কৰিছে। কিন্ত প্ৰকৃততে ছাত্ৰসকল সকলো ক্ষেত্ৰতে যথেষ্ঠ সৃষ্টি মুখী। ধ্বংসৰ বিপৰীতে সৃষ্টিৰ মহত্বক সমাজত প্ৰতিষ্ঠা কৰাৰ প্ৰতি ছাত্ৰসকল খুবেই আগ্ৰহী। অকল এয়াই নহয়, বৈচিত্ৰ্যপূৰ্ণ এই ছাত্ৰসকলে যুক্তি আৰু আবেগৰ দ্বাৰা পৰিচালিত হৈ সকলো প্ৰকাৰৰ অন্যায় আৰু প্ৰাচীন প্ৰতিষ্ঠাৰ বিৰুদ্ধে বিদ্ৰোহীৰ ভূমিকাত অৱতীৰ্ণ হয়। কিন্তু সাম্প্ৰতিক সময়ত ছাত্ৰ সমাজৰ এনে সৃজনাত্মক দৃষ্টিভংগী ধ্বংসমুখী হোৱাৰ কাৰণ কি? সমাজত নানাপ্ৰকাৰ কু-কৰ্মৰ জৰিয়তে নিকা সমাজ ব্যৱস্থাত আঘাত হানি অশান্তিৰ পৰিবেশ সৃষ্টিৰ কৰাৰ বাবে অকল ছাত্ৰ সমাজেই দায়ীনে? এনেধৰণৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰ বিচাৰিলে আমি কব পাৰো যে সমাজত এনে অৰাজকতা পৰিবেশ সৃষ্টি কৰাৰ বাবে অকল ছাত্ৰসমাজেই দায়ী নহয়। প্ৰকৃততে তেওঁলোকক দায়ী কৰোৱা হৈছে। তেওঁলোকক দায়ী কৰাইছে আমাৰ সমাজখনে, আমাৰ দেশখনে। কিয়নো বৰ্ত্তমানৰ দেশ আৰু সমাজখনে ছাত্ৰসকলক দ্বিধা, দ্বন্দ আৰু দোদুল্যমানতাৰ মাজলৈ ঠেলি দিছে। উভয় সংকটৰ গৰাহত পৰি তেওঁলোকে নিজৰ বৰ্ত্তমান আৰু ভৱিষ্যত সম্পৰ্কে সন্দিহান হৈ পৰিছে। কোনটো কৰা উচিত্, কোনটো কৰা অনুচিত তেওঁলোকে সঠিক সিদ্ধান্ত এটালৈ আহিব নোৱাৰে। তেওঁলোকৰ সন্মুখত দেখা দিছে দুটা বিপৰীতধৰ্মী মূল্যবোধ। সেয়া হ'ল ঐতিহ্য বনাম আধুনিকতা। আধুনিক শিক্ষাই তেওঁলোকৰ মনত জন্ম দিছে উদাৰ প্ৰগতিশীল মূল্যবোধৰ আৰু সমাজত চলি থকা প্ৰাচীন ৰক্ষণশীল ঐতিহ্যই বহন কৰি আনিছে এক স্থানৰ মূল্যবোধৰ। এনে অৱস্থাত তেওঁলোকে আধুনিক শিক্ষা দিয়া উদাৰ মূল্যবোধকো সম্পূৰ্ণৰূপে ল'ব নোৱাৰে আৰু প্ৰাচীন ঐতিহ্য পৰম্পৰাৰ ওচৰতো নিজকে আত্মসম্পৰ্ণ কৰিব নোৱাৰে। দুই নাঁৱত দুই ভৰি অৱস্থা এটাত ছাত্ৰ সমাজে ভীষণ ভাৱে ভুগিছে আৰু এনে যন্ত্ৰনাৰ হতাশাগ্ৰস্থ প্ৰকাশ বৰ্ত্তমানৰ ধ্বংসমুখী দৃষ্টিভংগী।

সাম্প্ৰতিক ছাত্ৰসমাজে সাম্ৰাজ্যবাদ বিৰোধী সংগ্ৰামৰ প্ৰত্যক্ষ অভিজ্ঞতাৰ পৰিবৰ্তে সাম্ৰাজ্যবাদ বিৰোধী ঐতিহ্যহে বহন কৰিছে। সাম্ৰাজ্যবাদ বিৰোধী ঐতিহ্যৰ সঠিক মূল্যায়ণ

নোহোৱাৰ ফলত বৰ্ত্তমানৰ ছাত্ৰ সমাজে স্বাধীনতাৰ গভীৰ মৰ্ম বুজিবলৈ অসুবিধা পায়। কাৰণ সাম্ৰাজ্যবাদ বিৰোধী স্বাধীনতা সংগ্ৰামে দেশবাসীৰ মনত যি সুস্থ জাতীয়তাবাদৰ সৃষ্টি কৰিছিল, বৰ্ত্তমানৰ শাসক শ্ৰেণীৰ ৰাজনৈতিক অন্তঃসাৰ শূন্যতা আৰু অসৎ আচৰণে তাক দুৰ্বল কৰি পেলাইছে। যাৰ বাবে দেশৰ সাৰ্বভৌমত্ব আৰু স্বাধীনতাক আঘাত কৰিব পৰা আত্মঘাতী প্ৰবণতাবোৰ দেখিও বৰ্ত্তমানৰ ছাত্ৰসমাজৰ বেছি ভাগেই উদাসীন হৈ পৰিছে। এইক্ষেত্ৰত তিনিটা বিষয়ে ছাত্ৰ সমাজক প্ৰভাৱিত কৰিছে। বিষয় তিনিটা হ'ল– ১) আত্মোন্নতিবাদ ২) যুৱ-ছাত্ৰ আন্দোলনত মেধা সম্পন্ন ছাত্ৰনেতাৰ অভাৱ আৰু ৩) ভৰিৰ পৰা মুৰলৈকে দুৰ্নীতিগ্ৰস্থ ৰাষ্ট্ৰব্যৱস্থা।

ছাত্ৰসমাজৰ মাজত উভয় সংকটৰ সৃষ্টি কৰা আন এক মনোযোগকাৰী বিষয় হ'ল ধৰ্ম নিৰপেক্ষতা। সংবিধানত কোৱা আছে যে ভাৰত এখন ধৰ্ম নিৰপেক্ষ ৰাষ্ট্ৰ। কিন্তু বৰ্ত্তমান নিৰপেক্ষতাৰ প্ৰথম আৰু প্ৰধান স্বৰ্ত্ত হ'ল-ৰাষ্ট্ৰ আৰু ৰাষ্ট্ৰৰ কৰ্তৃপক্ষই যেতিয়া ধৰ্ম নিৰপেক্ষ ধাৰনাৰ শুদ্ধ ব্যাখ্যা আগনবঢ়াই, ইয়াক অনিষ্ট কৰাৰ বাবে ভুল ব্যাখ্যা দিয়ে ছাত্ৰসমাজৰ মাজত তেতিয়াই উদয় হয় সংশয় আৰু উভয় সংকটৰ। ধৰ্মীয় প্ৰচাৰ আৰু পৃষ্ঠপোষকতাৰ স্বাৰ্থত ৰাষ্ট্ৰৰ ৰাজনৈতিক কৰ্তৃপক্ষই যেতিয়া চৰকাৰী গণমাধ্যমবোৰক ব্যৱহাৰ কৰে, পূজা-পাৰ্বণ, ধৰ্মীয় উৎসৱ আদিত চৰকাৰী বন্ধৰ দিন ঘোষণা কৰে, ধৰ্মীয় উৎসৱত ৰাজনৈতিক নেতাই অংশগ্ৰহণ কৰে আৰু নিৰ্বাচনৰ সময়ত ভোটৰ লোভত মন্দিৰ-মদজিদ দৰ্শন কৰি ফুৰে, শিক্ষানুষ্ঠানত ধৰ্মবিষয়ক প্ৰাৰ্থনা কৰাৰ অনুমতি দিয়ে ইত্যাদি কাৰ্য্যকলাপে পোনপটীয়াকৈ ধৰ্ম নিৰপেক্ষ ধাৰণাক আঘাত কৰে, দুৰ্বল কৰে। ইয়াৰ বিষময় ফলশ্ৰুতি হিচাপে ব্যক্তিগত ধৰ্মীয় বিশ্বাসে শেষত গৈ সামাজিক অশান্তিৰ উৎসলৈ সলনি হয়। ৰাষ্ট্ৰই নিজৰ দায়িত্ব সঠিক ভাৱে উপলব্ধি নকৰালৈকে এই বিষয়ত ছাত্ৰসমাজ দোদুল্যমান অৱস্থাতেই থাকিব।

<u>ছাত্ৰসকলৰ নৈতিক মূল্যবোধ কেনেকৈ অটুত ৰাখিব পাৰি?</u>

নৈতিকতা হ'ল এটা ব্যাপক ধাৰণা। ইংৰাজীত Moral অৰ্থাৎ নৈতিক শব্দটো লেটিন শব্দ ৰ পৰা উৎপত্তি হৈছে– যাৰ অৰ্থ হৈছে লোকৰীতি বা লোকাচাৰ। প্ৰতিখন সুসংগঠিত সমাজতে নৈতিক অনুভূতি, ধৰ্মীয় ৰীতি নীতি আৰু পৰম্পাৰাৰ মাজেৰে এই লোকাচাৰ সমূহ জীয়াই থাকে আৰু এনে লোকাচাৰ সমূহ জীয়াই ৰখাত ছাত্ৰ সমাজৰো এক বিশেষ দায়িত্ব আছে। কিয়নো ছাত্ৰসকলেই হ'ল দেশৰ ভৱিষ্যত আশা ভৰশাৰ স্থল। আজিৰ ছাত্ৰ কাইলৈৰ নাগৰিক। সেয়ে ছাত্ৰসকল ছাত্ৰাৱস্থাৰে পৰা মানবীয় নৈতিক গুণৰাজি আয়ত্ব কৰি লব লাগে। কিয়নো ছাত্ৰাৱস্থাতে এইবোৰ আয়ত্ব নকৰিলে পিছলৈ হাজাৰ চেষ্টা কৰিও আয়ত্ব কৰিব পৰা নাযায়। তেওঁলোকে তেওঁলোকৰ নৈতিকমূল্যবোধৰ সুস্থ বিকাশৰ কাৰণে সৎ গ্ৰন্থ অধ্যয়ণ আৰু সৎ সংগৰ একান্ত প্ৰয়োজন। ছাত্ৰসকল সজ হ'বই লাগিব। নিজকে পুথিভঁৰাল আদিৰ লগত জড়িত ৰাখি জ্ঞানৰ পৰিধি ব্যাপক কৰিব লাগিব। কিয়নো পুথি অধ্যয়নে মানুহক সকলো দিশৰ পৰা জ্ঞানী কৰি তোলে। সময়ৰ সদব্যৱহাৰ কৰি নিয়মানুবৰ্ত্তিতাৰে অধ্যাবসায়ী মনোভাবেৰে এই কাৰ্য্য কৰিলে ছাত্ৰসমাজ নিশ্চয় লাভবান হব। তাৰ বাবে বিশেষভাবে সচেতন হ'ব লাগিব নিজৰ ঘৰখন। কিয়নো ছাত্ৰসকলৰ মাজত নৈতিক অনুভূতি জগাই তোলাত প্ৰথম তথা প্ৰধান দায়িত্ব হ'ল ঘৰখনৰে। সেয়েহে কোৱা হয়- "Charity begins at home" ঘৰখনৰ লগতে ছাত্ৰ সমাজৰ মাজত নৈতিক মূল্যবোধ অনাত ওচৰ চুবুৰীয়াৰ ভূমিকাও কোনোগুণে কম নহয়। ঠিক একেদৰেই ছাত্ৰ সকলৰ মানসিক বিকাশৰ বাবে বিদ্যালয় সমূহে এক অগ্ৰনী ভূমিকা ল'ব লাগিব। বিদ্যালয় হ'ল অতীতৰ বাহক, বৰ্ত্তমানৰ প্ৰেৰণা আৰু ভৱিষ্যতৰ প্ৰস্তুতৰ্কতা। সমাজৰ চিৰ প্ৰবাহমান সংস্কৃতি সমূহ বিদ্যালয়ৰ জৰিয়তেই পূৰ্বপুৰুষলৈ সঞ্চাৰিত হয়।

<u>ছাত্ৰসকলৰ দ্বায়বদ্ধতাঃ-</u>

ছাত্ৰসকলক বিপথে পৰিচালিত কৰাত বিভিন্ন ধৰণৰ সামাজিক তথা ৰাজনৈতিক ক্ৰিয়া কলাপেই উগদণি যোগায় যদিও ছাত্ৰসকল নিজেই এই বিষয়ত বিশেষভাবে সতৰ্ক হ'ব লাগিব। ছাত্ৰ হিচাপে থকা তেওঁলোকৰ নৈতিক কৰ্তব্য আৰু দায়বদ্ধতা সমূহ সুচাৰু ৰূপে পালন কৰিব লাগিব। তেওঁলোকৰ এনে কেইটিমান উল্লেখনীয় দায়বদ্ধতা উল্লেখ কৰা হ'লঃ—

(ক) সামাজিক দায়বদ্ধতা ঃ- সমাজৰ প্ৰতি ছাত্ৰসকলৰ এক বিশেষ দায়বদ্ধতা আছে। আমাৰ দেশৰ বেছিভাগ লোক গাঁও অঞ্চলত বাস কৰে; যিবোৰৰ বেছিভাগেই অশিক্ষিত। গতিকে সমাজ তথা দেশৰ উন্নতিৰ কাৰণে ছাত্ৰ সমাজে এই ক্ষেত্ৰত সেৱা আগবঢ়াব পাৰে। স্কুল-কলেজ বা বিভিন্ন স্বেচ্ছাসেৱী অনুষ্ঠানসমূহে পালন কৰা Social Service / A. C. C. / N. C. C. আৰু স্কাউট গাইড আদি কাৰ্য্যসূচীৰ লগত নিজকে নিয়োজিত ৰাখি সেৱা আগবঢ়াব লাগে। সমাজৰ প্ৰতি নিজকে দায়বদ্ধ বুলি বিবেচনা কৰি পৰিকল্পিত ভাবে সমাজ সেৱাৰ কাম কৰিবলৈ ছাত্ৰ সমাজ আগবাঢ়ি অহা উচিত। সমাজ সেৱাৰ কামে মানুহক উদাৰ ভাবাপন্ন কৰি মহৎ হ'বলৈ শিকায়। যি ছাত্ৰৰ অন্তৰত সমাজ সেৱাৰ ভাব সৰু অৱস্থাতেই অংকুৰিত হয়; পৰৱৰ্তী জীৱনতো তেওঁৰ পৰা দেশে মহৎ সেৱা যে পাব সেয়া ধ্ৰুৱপ। সৰুৰে পৰা অন্তৰত সমাজ সেৱাৰ ভাব জগাব পাৰিলে পৰৱৰ্তী জীৱনত সমাজৰ অন্যায় কৰিবলৈ স্বভাৱতে সংকুচিত হ'ব। সেই বাবেই সমাজ সেৱাৰ আদৰ্শ সৰুৰে পৰাই ছাত্ৰসকলৰ অন্তৰত জাগৰিত কৰা উচিত।

(খ) ৰাজনৈতিক দায়বদ্ধতা ঃ- দেশৰ শাসন সম্বন্ধীয় নীতি-নিয়ম, মতবাদ আদিকে ৰাজনীতি বোলা হয়। গতিকে কোনো নাগৰিকে ৰাজনীতিৰ পৰা আঁতৰি থাকিব নোৱাৰে। বহুতৰে ধাৰণা আছে যে ছাত্ৰাৱস্থাতে ৰাজনীতিত নামিলে ছাত্ৰসকল বিপথে পৰিচালিত হয়। কিন্তু প্ৰকৃততে ভালদৰে বিচাৰ কৰিলে ৰাজনৈতিক চিন্তা-চৰ্চাই ছাত্ৰৰ একো অপকাৰ নকৰে। কিয়নো বহুতো সফল ছাত্ৰনায়কে ছাত্ৰাৱস্থাতে কৃতিত্ব অৰ্জন কৰাৰ দৃষ্টান্ত আছে। বৰ্তমান ৰাজনীতিত যি অন্যায় আৰু অবিচাৰ চলি আহিছে সেইবোৰ ছাত্ৰ সমাজে একোটা জনমত গঠন কৰি প্ৰতিবাদ কৰিব লাগিব। মাথো ছাত্ৰসকলৰ মাজত যাতে দলীয় ৰাজনীতিত যোগদিয়াৰ কোনো প্ৰৱণতা জন্মিব নোৱাৰে তাৰ বাবে আমাৰ শিক্ষা পদ্ধতিত যথোচিত ব্যৱস্থা থাকিব লাগিব। প্ৰাণোচ্ছল ছাত্ৰশক্তিৰ যাতে অপচয় নহয় তাৰ বাবে দেশৰ প্ৰত্যেক নাগৰিকে চিন্তা কৰিব লাগিব।

(গ) সাংস্কৃতিক দায়বদ্ধতা ঃ- সংস্কৃতি হ'ল জাতি এটাৰ পৰিচয়। পৰম্পৰাগত ভাবে কোনো এখন সমাজত চলি অহা ধ্যান-ধাৰণা, আচাৰ-অনুষ্ঠান, খাদ্য-সাঁজ-পোচাক, ধৰ্মীয় বিশ্বাস, লোক কলা, লোক সাহিত্য, লোকচাৰ আদিয়েই হ'ল সেই সমাজৰ সংস্কৃতি। সংস্কৃতি অবিহনে কোনো দেশ বা জাতিৰ পৰিচয় থাকিব নোৱাৰে। সেই বাবে দেশৰ পৰম্পৰাগত সংস্কৃতি জীয়াই ৰখাৰ বাবে ছাত্ৰ সমাজে বিশেষ ভাৱে গুৰুত্ব দিব লাগিব। ছাত্ৰশক্তি এক মহান শক্তি আৰু এই শক্তিৰ অসাধ্য একো নাই। সেই বাবে দেশৰ এই সংস্কৃতি জীয়াই ৰখাৰ উপযুক্ত দায়িত্ব ছাত্ৰসকলৰে।

(ঘ) অন্যান্য দায়বদ্ধতা ঃ- অন্যান্য দায়বদ্ধতা বুলি কোৱাৰ লগে লগে সাম্প্ৰতিক সমাজ জীৱনত দেখা দিয়া বিভিন্ন ধৰণৰ অহিত কাৰ্য্য কলাপসমূহ চকুত পৰে। সেইবাবে; বৃক্ষৰোপণ, বন্যপ্ৰাণী সংৰক্ষণ, নিচাযুক্ত দ্ৰব্যৰ বিলুপ্ত সাধন, জাতীয় সংহতি, কৃষি পদ্ধতিৰ আধুনিকৰণ আদিৰ দৰে বিভিন্ন উন্নয়নমুখী কাম-কাজত ছাত্ৰসকলে সেৱা আগবঢ়াই দেশৰ প্ৰগতি সাধিব পাৰে।

উপৰোক্ত বিভিন্ন ধৰণৰ আলোচনাৰ পৰা আমি ক'ব পাৰো যে সমাজৰ মূলটো যিহেতু কৰ্কট ৰোগত আক্ৰান্ত আৰু এই মূলটো উভালিবলৈ যিহেতু আবেগৰ দৰকাৰ সেইহেতু ইয়াত ব্যক্তিৰ সঠিক চিন্তা আৰু মগজুৰ উচিত অনুশীলনৰো খুবেই দৰকাৰ। অৱশ্যে আধুনিকতা বিৰোধী ঐতিহ্যৰ বিৰুদ্ধে যুঁজ দিওতে কেতিয়াবা দুঃসাহসৰো দৰকাৰ হ'ব। কিন্তু অন্ধ আত্মঘাতী দুঃসাহসে বৰ্তমান ছাত্ৰ সমাজক শেষত সমাজ বিমুখ হতাশাত ভগিবলৈ বাধ্য কৰাব পাৰে। বিবেক আৰু আবেগৰ স্বাধীনতাক সমানে মূল্য দিলেহে ছাত্ৰ সমাজৰ এই দুঃসাহস সাৰ্থক হ'ব। শেষত, তুৰ্কী কবি মুছা জলিলৰ কবিতা ফাঁকিৰ আবেদনেৰে ৰচনাৰ সমাৰণি মাৰিছোঁ —

"Freedom goes with courage,
They are granit,
If you have no courage,
You are a slave ...."

■ ■ ■

বিকালী অঞ্চলৰ জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ সমস্যা আৰু সমাধান

◆ *বিপুল কুমাৰ ৰাভা*
স্নাতক চূড়ান্ত বৰ্ষ

গোৱালপাৰা জিলাৰ পূৰ প্ৰান্তত অৱস্থিত বাৰান্নখন গাঁৱৰ সমষ্টি বিকালী অঞ্চল। এই অঞ্চলত বিভিন্ন ভাষা-ভাষী, ধৰ্মাৱলম্বী, জাতি-জনজাতি লোক বস-বাস কৰে। এই অঞ্চলৰ জনসংখ্যাৰ হাৰ ক্ৰমাৎ বৃদ্ধি হৈ আছে। জন্মৰ হাৰ বৃদ্ধি, মৃত্যুৰ হাৰ হ্ৰাস আৰু প্ৰব্ৰজনে ইয়াৰ মূল কাৰণ।১৯৯১ চনৰ লোক পিয়লৰ প্ৰাপ্ত তথ্যানুসৰি এই অঞ্চলৰ সৰ্বমুঠ জনসংখ্যা হ'ল ২৮,৪৩৭ জন। বৰ্দ্ধিত জনসংখ্যাই বিকালী অঞ্চলত কেতবোৰ সমস্যাৰ সৃষ্টি কৰিছে। তলত সমস্যা বিলাক উল্লেখ কৰি চমু আলোচনা কৰা হ'ল।

খাদ্য সংকটঃ-

বৰ্দ্ধিত জনসংখ্যাই বিকালী অঞ্চলত খাদ্য সংকটৰ সৃষ্টি কৰিছে। কিছুমান এনেকুৱা পৰিয়াল আছে য'ত পৰিয়ালৰ সদস্য সংখ্যা ১১/১২জন। সেই অনুপাতে খাদ্যৰ যোগান ধৰিব পৰা নাই। তেওঁলোকে আহাৰ খায় হয়, কিন্তু পুষ্টি নাপায়। কিছুমান পৰিয়ালে এসাঁজ খাইছে এসাঁজ লঘোনে আছে।

আশ্ৰিতৰ অনুপাত বৃদ্ধিঃ-

বৰ্দ্ধিত জনসংখ্যাৰ ফলত আশ্ৰিতৰ অনুপাত বৃদ্ধি পাইছে। এজনৰ উৎপাদনৰ ওপৰত পৰিয়ালৰ ৭/৮ জন সদস্যই নিৰ্ভৰ কৰিব লগা হৈছে। এটা সাধাৰণ ঘৰতে ৫/৬ জনে থাকিব লগা হৈছে। জনসংখ্যা বৃদ্ধি পাইছে, কিন্তু বাসোপযোগী মাটি বৃদ্ধি পোৱা নাই। এবিঘা মাটিতে ৪/৫ টা পৰিয়ালে আবাদী কৰিব লগা হৈছে। ফলত বাৰীখনত যিখিনি বস্তু থাকিব লাগে সিমানখিনি ঠাইৰ অভাৱ হৈছে।

নিৰনুৱা সমস্যাৰ বৃদ্ধিঃ-

বিকালী অঞ্চলত জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ লগে লগে নিৰনুৱা সমস্যাই গুৰুত্বৰ ৰূপ লৈছে। ধূপধৰা আৰু শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত আগবঢ়া কিছুমান গাঁৱ যেনে আমবাৰী, খেকাপাৰ, শাঁছি বড়ি, কোঠাকুঠি আদিত শিক্ষিত নিৰনুৱাৰ সংখ্যা বৃদ্ধি পাবলৈ ধৰিছে। যিবিলাক গাঁৱত শিক্ষিতৰ হাৰ কম সেইবিলাকত ছদ্মবেশী নিৰনুৱাৰ সংখ্যা বৃদ্ধি পাইছে। যিখিনি খেতিৰ বাবে দুজনৰ দৰকাৰ তাত পাঁচজনে কাম কৰিছে, য'ত বাকী তিনিজনৰ উৎপাদন শুণ্য।

শিক্ষাত অপচয় আৰু অনুন্নয়ণৰ সংখ্যা বৃদ্ধিঃ-

বৰ্দ্ধিত জনসংখ্যাই বিকালী অঞ্চলৰ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত সমস্যাৰ সৃষ্টি কৰিছে। শিক্ষাৰ প্ৰধান সমস্যা অপচয় আৰু অনুন্নয়নত বৰ্দ্ধিত জনসংখ্যাই প্ৰভূত অৰিহণা যোগাইছে। ল'ৰাই স্কুললৈ গৈছে, দেউতাকে উপযুক্ত কিতাপ পত্ৰ বা পোছাক দিব পৰা নাই, ফলত তৃতীয় বা চতুৰ্থ শ্ৰেণীতে পঢ়া শেষ কৰিছে। সেইদৰে ঘৰুৱা শৈক্ষিক পৰিবেশৰ অভাৱত ল'ৰা-ছোৱালীয়ে ভালদৰে পঢ়া শুনা কৰিব নোৱাৰি বছৰৰ পাছত বছৰ একেটা শ্ৰেণীতে পঢ়ি আছে।

দৰিদ্ৰতাৰ সংখ্যা বৃদ্ধিঃ-

জনসংখ্যা আৰু দৰিদ্ৰৰ মাজত এক এৰাব নোৱাৰা সম্পৰ্ক আছে। দৰিদ্ৰতাৰ বাবে জনসংখ্যা বৃদ্ধি পায় আৰু জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ বাবে দৰিদ্ৰতা বৃদ্ধি পায়। বৰ্দ্ধিত জনসংখ্যাই বিকালী অঞ্চলৰ লোকসকলৰ মাজত দৰিদ্ৰতাৰ সংখ্যা বৃদ্ধি কৰিছে। জনসংখ্যা বৃদ্ধি হৈছে, জনমূৰি আয় কমি গৈছে, খাদ্য সমস্যাৰ সৃষ্টি হৈছে, জীৱন ধাৰণৰ মানদণ্ড কমি গৈছে। ফলত দৰিদ্ৰ সীমাৰেখাৰ তলত বসবাস কৰা লোকৰ সংখ্যা বাঢ়ি গৈছে। দৰিদ্ৰতাই মানুহক সকলো ক্ষেত্ৰতেই পঙ্গু কৰি পেলাইছে।

জনস্বাস্থ্যৰ সমস্যাঃ-

বৰ্দ্ধিত জনসংখ্যাই বিকালী বাসীৰ জনস্বাস্থ্যত যথেষ্ট অৱনতি ঘটাইছে। শাৰীৰিক আৰু মানসিক উভয় ক্ষেত্ৰতে ইয়াৰ প্ৰভাৱ পৰিছে। খাদ্য সংকটে শাৰীৰিক স্বাস্থ্যৰ অৱনতিত অৰিহণা যোগাইছে। আনহাতে বিভিন্ন কাৰণত জনসাধাণৰ মানসিক স্বাস্থ্যও ভাগি পৰিছে।

সমাধানৰ উপায়ঃ-

বিকালী অঞ্চলৰ জনসংখ্যাবৃদ্ধিৰ হাৰ হ্ৰাস কৰিবলৈ হ'লে প্ৰথমে জন্মৰ হাৰ হ্ৰাস কৰিব লাগিব। জন্মৰ হাৰ হ্ৰাসৰ বাবে ছোৱালীৰ বিয়াৰ বয়স বৃদ্ধি, শিক্ষাৰ প্ৰচাৰ, মহিলাৰ শিক্ষাত গুৰুত্ব, কম বয়সত বিয়া হ'লে হ'ব পৰা সমস্যাৰ বিষয়ে প্ৰচাৰ, জন্ম নিয়ন্ত্ৰণ সম্পৰ্কে জনসাধাৰণৰ মাজত প্ৰচাৰ আদি কৰিব লাগিব। এই ক্ষেত্ৰত, বিকালী মহাবিদ্যালয়, বিকালী মৌজা উন্নয়ণ সমিতি লগতে বিকালী অঞ্চলৰ বিভিন্ন স্বেচ্ছাসেৱী অনুষ্ঠানসমূহৰ সহযোগিতাই যথেষ্ট সহায় কৰিব। আনফালে, কৃষিৰ উৎপাদন বৃদ্ধি, কৃষিৰ আধুনিকৰণ, ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগ স্থপন, প্ৰব্ৰজনত বাধা আদিৰ দ্বাৰাও জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ সমস্যাৰ পৰা হাত সাৰিব পাৰি। ■■

সহায়ক গ্ৰন্থ ঃ

১/ বাদুংদুপ্পা, স্মৃতিগ্ৰন্থ, দুধনৈ পূৰ্বাঞ্চল ৰাভা সমাজৰ ৪৩ তম্ বাৰ্ষিক অধিৱেশন, ড° মলিনাদেৱী ৰাভাৰ "ৰাভা জাতিৰ উত্তোৰণত বিকালী অঞ্চলৰ ৰাভাসকলৰ অৱদান"।

২/ Economic problems or Assam, Dr. Rabindra Kr. Choudhury.

৩/ Indian Economy, problems of development and planning, A. N. Agarwala.

মানুহৰ মন এক মুহূৰ্ত্তও খালি হৈ নাথাকে সেয়ে সৎ চিন্তাৰে আমাৰ মন ভৰাই নুতুলিলে অসৎ চিন্তা-চৰ্চাই আমাক গ্ৰাস কৰিবই।

—— *বুদ্ধদেৱ।*

নাৰী নিৰ্যাতন আৰু অসমৰ নাৰী সমাজ

◆ শ্ৰীইন্দ্ৰ ৰয়
উচ্চতৰ মাঃ দ্বিতীয় বৰ্ষ।

স্বাধীনতাৰ পিছত সমগ্ৰ ভাৰততে ধৰি অসমতো স্ত্ৰী শিক্ষাৰ যথেষ্ট প্ৰসাৰ হয়। তথাপি আজি আমাৰ দেশ তথা অসমত নাৰীক কেন্দ্ৰ কৰি নানা ধৰণৰ নিৰ্যাতন আৰু সমাজ দুষিত কৰিব পৰা ঘটনা নাৰী সমাজত ঘটি থাকে। ইয়ে সুষ্ঠ মানুহৰ মনত আঘাট দিয়ে। "নাৰী" এটি সহজ-সৰল, কোমল শব্দ। ঠিক তেনেদৰে নাৰী জাতিটোও আৰু তেনেই সহজ-সৰল, কিন্তু আজি সেই নাৰীৰ পৰাই "এক ৰক্তাক্ত শিখা"ৰ সৃষ্টি হোৱা দেখা গৈছে। উদাৰ, কোমল নাৰীয়ে আজি কিয় এনে ৰূপ ধাৰণ কৰে? এনে প্ৰশ্নই আমাক ব্যাকুল কৰাই নহয়, এনে কাৰ্যই সমাজ উন্নতিৰ প্ৰতিটো দিশকে বাধা প্ৰাপ্ত কৰে।

বৰ্তমানৰ নাৰী সমাজ খনে সম অধিকাৰ বিচাৰি ৰাজ পথাৰলৈ ওলাই আহিছে, কিন্তু উচিত প্ৰাপ্যবোৰ পোৱা নাই। কিয়? কাৰণ অৱৰ্ণনীয় অত্যাচাৰ, নাৰীক শাৰীৰিক, মানসিক নিৰ্যাতন আদি ঘটনা নাৰী সমাজে দেখিও নেদেখাৰ ভাও ধৰাটো নকওঁয়ে, স্বয়ং নাৰীয়ে নাৰীক নিৰ্যাতন কৰে বা কৰাত সক্ৰিয় অংশ গ্ৰহণ কৰে। বাতৰিত প্ৰকাশ যে অসমীয়া যুৱতীয়ে অনৈতিক কাৰ্যত লিপ্ত হৈ ব্লু ফ্লিমত কাম কৰে। অৰ্থৰ লোভত অসমৰ কিছুমান যুৱতী ড্ৰাগছৰ বজাৰত ভৰি দি নিজৰ সতীত্ব বিসৰ্জন দিছে। নাৰীয়ে ঘৰৰ বনকৰা ছোৱালীক নিৰ্যাতন কৰিছে, শাহুৱেকে বোৱাৰীক যৌতুকৰ বাবে নিৰ্যাতন কৰে, হত্যা কৰে। এই বোৰ নাৰী সমাজে নাৰীৰ ওপৰত কৰা নিয়মিত ঘটনা হৈ পৰিছে। এনেবোৰ দেখিও বুজন সংখ্যক নাৰী সমাজে নেদেখাৰ ভাও ধৰাটো বা প্ৰতিকাৰৰ উচিত উপায় অৱলম্বন নকৰাটো নাৰী সমাজৰ দুৰ্বলতাৰ পৰিচয়। এই বাবে পুৰুষে নাৰীক অৱলা, দুৰ্বল বা ভয়াতুৰ বুলি অৱমাননা কৰে। আনহাতে বৰ্ত্তমানৰ এই পৰিস্থিতিৰ বিপৰীতে আমি যদি অতীতলৈ ঘুৰি চাও তেতিয়া দেখিম অতীজৰে পৰা সমাজৰ নীতি নিয়ম নিৰ্ধাৰণত কৰ্ণধাৰৰ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিছে একমাত্ৰ পুৰুষে। যাৰ ফলত নাৰী সকলোৰ প্ৰতিটো দিশতে ক্ষতি হৈছিল। সতীদাহ প্ৰথা, বাল্য বিবাহ, পৰ্দা প্ৰথা এইবোৰৰ জৰিয়তে নাৰী সকলে সততে নিৰ্যাতিতা হৈছিল আৰু তেওঁলোকে এইটো ভাগ্যৰ লিখন বা ভগৱানৰে ইচ্ছাবুলি বিনা প্ৰতিবাদে মানি আহিবলৈ বাধ্য হৈছিল। তদুপৰি শিক্ষা-দীক্ষাৰ ক্ষেত্ৰটো নাৰী অতীতৰে পৰা অৱহেলিত হৈ আহিছে। ৰামায়ন, মহাভাৰত আদি মহাকাব্যত দেখা যায় যে গুৰুকুলত একমাত্ৰ লৰাবোৰহে সময় শিক্ষা, বেদ শিক্ষা আদিকে ধৰি বহুত শিক্ষা লাভ কৰিছিল। আনহাতে ছোৱালীৰ বাবে তেনে কোনো ব্যৱস্থা নাছিল। অথচ জীৱন যাত্ৰাত নাৰীৰ ভূমিকা পুৰষতকৈ কোনো গুনে কম নহয়— তেতিয়াও আৰু এতিয়াও। তথাপি নাৰীক পন্যৰ দৰে জ্ঞান কৰা হয়। প্ৰাক্ ঐতিহাসিক যুগৰে পৰা বৰ্ত্তমানলৈকে নাৰীয়ে কৰ্মময় জীৱনত পুৰুষৰ সমানে খোজ কঢ়াৰ পাছতো পুৰুষে নাৰীক অৱহেলা কৰে, লাঞ্চনা কৰে। ভাৰতবৰ্ষত আৰ্য্য সভ্যতাৰ যুগৰে পৰা আজিলৈকে নাৰী পুৰুষৰ অধীন হৈ আহিছে। ৰামায়ন, মহাভাৰত আৰু ভাগৱত আদিটো প্ৰত্যক্ষ বা পৰোক্ষ ভাবে নাৰীক পুৰুষৰ

অধীন কৰি ৰখা দেখা যায়। এজন পুৰুষে বহু নাৰীৰ লগত প্ৰেমালাপ কৰাৰ কোনো বাধা নাই কিন্তু নাৰীয়ে এনে কৰিলে তেওঁ হয়গৈ অসতী আৰু এনে নাৰীক মৃত্যুদণ্ড দিয়াৰ উদাহৰণো বহুত আছে।

এই লিখনিৰ জৰিয়তে মই নাৰীবাদী হব বিচৰা নাই। কিন্তু মই কব বিচাৰিছো নাৰী নিৰ্যাতন বিষয়টো আজিৰ সমাজৰ প্ৰতিজন মানৱৰে মূল্যবোধৰ বিষয়। অসমত আজি শিক্ষিত মহিলাৰ হাৰ ৫৬.৩৩ শতাশ, তথাপি খাচ অসমীয়াৰ ঘৰতে নাৰী নিৰ্যাতনৰ বিশেষকৈ যৌতুক সম্পৰ্কীয় নিৰ্যাতনৰ ঘটনা প্ৰতিদিনে বাঢ়িবলৈ ধৰিছে। এনে ঘটনা সমূহৰ ভয়াবহতাই আতংকিত কৰি তুলিছে কন্যা সন্তানৰ অভিভাৱক সকলোক। কন্যা সন্তান সকলোক ধৰ্ষণৰ পৰা, যৌতুকৰ পৰা ৰক্ষা কৰিবলৈ অভিভাৱক সকলোৰ চকুত টোপনি নাইকিয়া হৈছে। কাৰণ ই দ্ৰুত গতিত বৃদ্ধি পাই আহিছে। অসম আৰক্ষীৰ তথ্য অনুসৰি ১৯৯৭ চনৰ পৰা ২০০৩ চনৰ জুনলৈকে অসমত যৌতুক জনিত কাৰণত ২৬৩ গৰাকীৰ মৃত্যু হৈছে। ৰাষ্ট্ৰীয় ক্ৰাইম ৰিচাৰ্চ ব্যুৰুৰ সমীক্ষা মতে ভাৰতত প্ৰতি ৪০ মিনিটত এগৰাকী নাৰি ধৰ্ষিতা হয়। তাৰ অধিকাংশৰে বয়স ৭ বছৰৰ পৰা ১৫ বছৰৰ ভিতৰত আৰু যৌতুকৰ কাৰণে এঘন্টাত এগৰাকী বোৱাৰীৰ হত্যা হয়। নাৰী জাতিটো সাধাৰণতে স্বভাৱজাত লজ্জা, ক্ষমাশীল, ধৈৰ্য্য আৰু মাতৃগুণৰ অধিকাৰী। এই গুণবোৰৰ সুবিধা লৈ পুৰুষে নাৰীক যুগে যুগে প্ৰতাৰণা কৰি আহিছে। যুগে যুগে শাসক সকলে নিৰীহ জনসাধাৰণক প্ৰতাৰণা কৰাৰ লগতে নাৰী জাতিকো শোষণ কৰি আহিছে। বহুতে আকৌ নাৰীক লৈ ৰাজনীতি, সমাজ নীতি আৰু ব্যক্তি বিশেষে নিজৰ স্বাৰ্থ পূৰণ কৰে। আনকি নাৰীক এটা আহিলা হিচাপে লৈ ৰাজনীতি কৰাৰ উদাহৰণ বহুত আছে। ইয়াতকৈ দুখৰ কথাযে অসমীয়া সংস্কৃতিয়ে বিশ্বৰ দৰবাৰত প্ৰতিষ্ঠিত হব নোৱাৰিলেও সমগ্ৰ ভাৰততে ৰজন-জনাই থকা ৰাজ্যখনৰ গুণ-গৰিমাৰ ওপৰত অসমৰ একাংশ মহিলাৰ কুটিল হাতোৰাই চূৰ্ণ বিৰ্চুণ কৰিছে সমগ্ৰ অসমীৰ সপোন। দৈনিক কাকত 'আজি' ২২ মে, ২০০৩ ত প্ৰকাশ যে "হাৰিয়ানাৰ শক্তি বাহিনী" নামৰ স্বেচ্ছাসেৰী সংগঠনটোৰ সাধাৰণ সম্পাদক কমল কুমাৰ পাণ্ডেই গুৱাহাটীৰ এক সংবাদ মেলত মন্তব্য কৰে যে- "অসমৰ যুৱতীক বেশ্যা বৃত্তিত নামিবলৈ বাধ্য কৰাইছে অসমৰে একাংশ মহিলাই।" সংবাদ মেলত তেওঁ ৮/৯ গৰাকী অসমীয়া যুৱতীৰ নাম উল্লেখ কৰি কয় যে অসমৰ যুৱতী দিল্লী, হাৰিয়ানাত বেশ্যা বৃত্তিত ভৰি দিছে আৰু ইয়াৰ লগত জড়িত আছে অসমৰ একাংশ মহিলা। ইয়াতকৈ জানো অসমবাসীৰ বাবে আৰু কিবা দুখৰ কথা থাকিব পাৰে? তাৎপৰ্যপূৰ্ণ যে নাৰীৰ এই কৰুণ অৱস্থা নাৰীয়ে মানি লৈছে স্ব-ইচ্ছাই। আনহাতে, জনসংখ্যা বিজ্ঞানৰ আন্তৰ্জাতিক প্ৰতিষ্ঠানে চলোৱা এক সমীক্ষাত প্ৰকাশ যে অসমৰ প্ৰতি তিনিগৰাকী মহিলাৰ দুগৰাকীয়ে ভাবে যে স্বামীয়ে তেওঁলোকৰ ওপৰত চলোৱা উৎপীড়ন যুক্তি সংগত। অসমৰ ৯০ শতাংশ মহিলা পুৰুষৰ শাৰীৰিক আৰু মানসিক নিৰ্যাতনৰ বলি বুলি সমীক্ষাটোত প্ৰকাশ। তাতোকৈও আশ্চৰ্যজনক যে অসম তথা ভাৰতৰ শিক্ষিত মহিলা সকলেহে অশিক্ষিত মহিলাৰ তুলনাত বেচিকৈ কন্যাভ্ৰূণ হত্যাৰ পক্ষপাতী। আৰু ৰাজ্য খনত ঘটি থকা নাৰী নিৰ্যাতন ঘটনালৈ দৃষ্টি কৰিলে দেখিবলৈ পোৱা যায় যে যৌতুকৰ ক্ষেত্ৰত এজনী বোৱাৰীক নিৰ্যাতনত ভাগ লয় প্ৰধানভাবে শাহু আৰু ননদ সকলে। যুৱতী ধৰ্ষণৰ ক্ষেত্ৰতো চকু দিলে দেখা যায় যে পুৰুষক প্ৰলোভিত কৰিছে বৰ্তমানৰ অৰ্ধনগ্ন হৈ সাজি কাচি বাটলৈ ওলাই অহা যুৱতী সকলে। কিছুমান লিখনিত পঢ়িবলৈ পোৱা যায় ই এক প্ৰতিযোগিতা, আন কিছুমানৰ মতে ই এক মানসিক ৰোগ। অৱশ্যে ওপৰৰ যুক্তিটোৰ সৈতে একমত হোৱাটো কঠিন। কাৰণ বৰ্ণালীয়েনো কি উত্তেজক পোছাক পিন্ধি ককাৰ বয়সীয়া, দেউতাৰ বয়সীয়া নৰ পিশাচবোৰক উত্তেজিত কৰিছিল? নিষ্পাপ ৰীতা ৰাভা (মিৰ্জা) আৰু মনি দাস নামৰ এঘাৰ বছৰীয়া কিশোৰী দুজনীয়েনো কি অশালীন

সাজপাৰ পিন্ধিছিল। যৌন উত্তেজনা সাজ-পোছাকে নবঢ়ায় বুলি কব নোৱাৰি। কিন্তু ই কেৱল পুৰুষৰ বাবে একচেটিয়ানে? এনে যুক্তিৰে চালে ভাব হয় যে পুৰুষ সকল হ'ল সমাজৰ কলংক, সমগ্ৰ মানৱ জাতিটোৰে কলংক। সঁচাই এই কলংকিত পুৰুষৰ বাবে মাতৃত্বৰ অৰ্থ বুজি নোপোৱাকৈয়ে এঘাৰবছৰীয়া মনি দাস, ৰীতা ৰাভা, নিষ্পাপ ৮ বছৰীয়া বৰ্ণালী (২০০২) আৰু এনে বহু নিৰ্যাতন ঘটনাই সময়ে সময়ে বাতৰিৰ শিৰোনামা দখল কৰে। এনে আতংকিত দানবীয় ঘটনাই একবিংশ শতিকাৰ সভ্য সমাজৰ উলংগৰ স্বৰূপ উন্মোচিত কৰিলে। তথাকথিত শিক্ষা-দিক্ষাৰে মানুহ শিক্ষিত হ'লেও তেনে ব্যক্তিৰ মনৰ মাজতো কুটিল কামনা সজীৱ হৈ থাকে । যাৰ বাবে ৭-৮ বছৰীয়া শিশুও পুৰুষৰ ভোগ্য সামগ্ৰী হয়। তেনেদৰে বাচি নাজায় ৬০-৭০ বছৰীয়া বৃদ্ধ মহিলা। আৰু ই এইটোকে প্ৰমান কৰে যে একমাত্ৰ শিক্ষাই এখন সমাজৰ সভ্যতাৰ মান ৰূপায়িত নকৰে। সেইদৰে নাবালিকা, বনকৰা ছোৱালীক ধৰ্ষণ, অবৈধ মাতৃত্বৰ দৰে কুখ্যাত ঘটনাবোৰ সমাজৰ পৰা বিচ্ছিন্ন ঘটনাও নহয়। ই প্ৰচলিত পুৰুষ তান্ত্ৰিক সমাজ ব্যৱস্থাৰ এক কৰুণ কলংকিত অধ্যায়।

আধুনিক সভ্য দেশ এখনত নাৰীৰ হত্যা কিমান লজ্জাজনক তথা মৰ্মান্তিক আজিৰ চিন্তাবিদ সকলে উপলব্ধি কৰিব পাৰিছেনে? নে তেওঁলোকে সকলোখিনি নাৰীৰ ফালে ঠেলি দি দায়িত্বৰ পৰা হাত সাৰিব বিচাৰিছে? আজিৰ এই প্ৰেক্ষাপটত নাৰীয়ে নাৰী ধৰ্মী বেনাৰ, শ্লগানকে অপেক্ষা কৰি থাকিব নে মাৰ্ক্সে কোৱাৰ দৰে— "চাকৰণী, বেশ্যা বা শ্ৰুতলিপি লওঁতাত পৰিণত হোৱা" সামাজিক বন্ধন চিঙিপেলাব? নাৰীৰ এই কৰুণ প্ৰেক্ষাপটত নাৰী সমস্যা সমূহ কেৱল নাৰী সমাজলৈ ঠেলি নিদি সমাজৰ সকলো চিন্তাবিদে দেশৰ উন্নতিৰ স্বাৰ্থত চিন্তা কৰাৰ সময় আজি সামগত। আপাতঃদৃষ্টিৰে এই সমস্যা কেৱল নাৰীক এৰি নিদি অসমৰ সকলো বুদ্ধিজীবিয়ে নাৰী প্ৰগতিৰ অন্তৰায় সমূহ মুণ্ডপাত কৰক। স্ত্ৰী শক্তিক জীয়াই ৰখাৰ, নাৰীৰ নাৰীত্ব প্ৰস্ফুটিত কৰাৰ সমান অধিকাৰ প্ৰদান কৰক। কেৱল গৃহস্থালিৰ মাজতে আবদ্ধ হৈ থকাৰ পৰা তেওঁলোকক মুক্তি দিয়ক। ক্ষমতাৰ কাঠামো ভাঙি প্ৰত্যেকজন পুৰুষে স্বীকাৰ কৰক যে স্ত্ৰী সংগী মানে তেওঁৰ নিৰ্দেশত উঠাবহা কৰিবলৈ, তওঁৰ পচন্দৰ পোছাক পৰিধান কৰিবলৈ, তেওঁৰ মুখৰ আগত আহাৰ প্ৰস্তুত কৰি দিবলৈ, তেওঁৰ ইচ্ছামতে দেহৰ জোখ মাখ কমাবলৈ আৰু সুগন্ধি ব্যৱহাৰেৰে তেওঁৰ মন সুগন্ধত মাতাল কৰি ৰাখিবলৈ কোনো পুৰুষৰ প্ৰাপ্য পন্য নহয়।

বিশ্ব নাৰী সন্মিলন যিমানেই অনুষ্ঠিত নহওক, নাৰী মুক্তি সংগঠনৰ যিমানেই জন্ম নহওক তথাপিয়ো নাৰী উপেক্ষিতা, নাৰীৰ আশা আকাংশা অনাদৃত। আজি সমগ্ৰ বিশ্বই নাৰী আৰু শান্তিৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিছে। সুখৰ কথা যে পণ্ডিত আৰু সমাজ সচেতন লোকসকলে নাৰী মুক্তিৰ আৰু সম-অধিকাৰৰ বাবে অহৰহ চেষ্টা কৰা দেখা যায়। সংবিধান প্ৰণেতা সকলেও নাৰীৰ অধিকাৰৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি সংবিধান প্ৰণয়ন কৰিবলৈ লৈছে। কিন্তু এইবোৰৰ উচিত প্ৰয়োগ হৈছে নে নাই তাতহে ,সমাজৰ সুষ্ঠ মানুহৰ মনত এটা ডাঙৰ প্ৰশ্ন থাকি যায়। আজি চৰকাৰে নাৰীৰ সৰ্বাংগীন উন্নতিৰ কাৰণে "মহিলা সৱলীকৰণ" আঁচনি হাতত লৈছে। এই আঁচনি খন সফল ৰূপায়ণ কৰিবলৈ চৰকাৰৰ যিমান দায়িত্ব আৰু কৰ্তব্য আছে সিমান দায়িত্ব আৰু কৰ্তব্য প্ৰতিজন নাৰীৰ ওপৰতো আছে। উক্ত আঁচনি খন কিমান সফল হৈছে তাক প্ৰমান কৰে সঘনাই বাতৰি কাকতত পঢ়িবলৈ পোৱা নাৰী নিৰ্যাতনৰ ঘটনাই। ১৩/৭/০২ ইং তাৰিখে লোমহৰ্ষক বৰ্ণালী দেৱৰ ধৰ্ষণৰ পাছতো শ শ ধৰ্ষণ, নিৰ্যাতন ঘটিয়ে আছে। বৰ্ণালীৰ ধৰ্ষণ আৰু হত্যাৰ প্ৰতিবাদ বিচাৰি বহু মহিলা ৰাজপথলৈ ওলাই আহি নানা অভিযোগ উথাপন কৰিছিল, জনসাধাৰনক সজাগ কৰি দিছিল। তথাপি আজিও এই সমাজত সেই জঘন্য কাৰ্য্য চলি আছে। কিমান নাৰী বাদী লেখক-লেখিকাই নাৰী সমস্যাক লৈ উপন্যাস, নাটক লিখিছে;

চিনেমা কৰিছে, তথাপিয়ো নাৰী অধিকাৰ সম্পৰ্কে কোনেও সচেতন হোৱা নাই বা নিৰ্যাতন বন্ধ হোবা নাই। সেয়েহে আজি এই অসাৰুৱা লিখনিতে প্ৰতিজন মহিলা, প্ৰতিজন যুৱতীকে কব খুজিছো যে অশালীনতা আৰু সমাজ উচ্ছংখলতা বিধৰ কাৰ্য্যৰ পৰা নাৰী সকলে বিৰত থাকক। এনে নকৰিলে পুৰুষে নাৰীক "অবলা", "দুৰ্বল" বুলি ভাবি নিৰ্যাতনৰ দৰে কুখ্যাত কাৰ্য্য কৰিবলৈ সাহস গোটাব পাৰে। সেয়েহে নাৰীয়ে নাৰীৰ পৰা স্বাধীন হওঁক, নাৰীয়ে নাৰীক স্বাধীনতা দিয়ক। প্ৰতিজন নাৰীয়ে পবিত্ৰ হৈ, সংস্কাৰ মুখী হৈ সমাজ আৰু দেশৰ প্ৰগতিত সহায় কৰক। তেতেয়াহে সেই মহিলা আঁচনি বোৰৰ প্ৰকৃত সাফল্য হ'ব। বছৰে বছৰে নাৰী দিৱস অনুষ্ঠিত কৰা নাৰী আৰু নাৰী প্ৰতিবাদী ব্যক্তি সকলে প্ৰয়োজন হ'লে ঘৰে ঘৰে গৈ নিৰ্যাতিতা নাৰীৰ হাতত এক শক্তিশালী অস্ত্ৰ তুলি দিব লাগিব। যি অস্ত্ৰৰে নাৰীয়ে ধৰ্ষণ কাৰীক, হত্যাকাৰীক নিজহাতেৰে শাস্তি দিব পাৰিব, যি অস্ত্ৰ হাতত লৈ নাৰীয়ে প্ৰতিগৰাকী নিৰ্যাতিতা নাৰীৰ হৈ মাত মাতিব পাৰিব। এনেদৰে প্ৰতিগৰাকী নিৰ্যাতিতা নাৰীৰ মৃত্যুত বা নিৰ্যাতনত হেজাৰ হেজাৰ পুৰুষ-নাৰীয়ে ওলাই আহি ৰাজপথত প্ৰতিবাদ কৰি উঠক। আকাশ, বতাহ কপাই চিৎকাৰ কৰক। নিঃশেষ কৰক কথাকথিত মানৱ সভ্যতাৰ ধ্বংস ধ্বজ্জাকাৰী সকলক। গঢ়ি উঠক এটি "বিপ্লৱ"।

নাৰী অধিকাৰ মানবীয় অধিকাৰ। এই অধিকাৰক বাস্তৱ ৰূপায়িত কৰিব লাগিব নাৰী সকলে নিজে। যেতিয়ালৈকে নাৰী সকলে নিজৰ নিজৰ আত্মশুদ্ধি নকৰে, যেতিয়ালৈকে নাৰীৰ সতীত্ব নাৰীয়ে বুজি নাপাব তেতিয়ালৈকে এনে কাৰ্য্যৰ শেষ নহব। এনে কৰিব পাৰিলেহে নাৰী সকলে প্ৰগতিৰ জখলাত পুৰুষৰ সমানে সমানে খোজ মিলাব পাৰিব। সদৌ শেষত আমি গান্ধীজীৰ ভাষাতে সুৰ মিলাই ক'ব খোজো—

"নাৰী সাহস আৰু ধৰ্মৰ প্ৰতীক।
তেওঁলোকে সমাজত সকলো দিশতে
পূৰ্ণ স্বাধীনতা পোৱা উচিত।"

:::::::

অন্যৰ কিবা ভাল কথা পালে তাক গ্ৰহণ কৰা উচিত যদিও তাক নিজৰ লগত মিলাই লব লাগে। অন্যৰ ওচৰত শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিবলৈ গৈ স্বতন্ত্ৰ হেৰুওৱাটো উচিত নহয়।

——— স্বামী বিবেকানন্দ।

শান্তি মানুহৰ শক্তি বা বলেৰে কিনিব পৰা বস্তু নহয়; শান্তি হ'ল মানুহৰ মনৰ ভিতৰত থকা আত্মশক্তি।

আইনষ্টাইন।

Entrepreneurial Development

◆ ***Abdul Haque Ahmed.***
Head. deptt. of Economics.
Bikali collge, Dhupdhara.

The spirit of enterprise plays a pivotal role in industrial development of any country. Industrial development paves the way for rapid socio-economic change.Rapid industrial development of USA, Germany and Japan shows that economic transition is an effect and entrepreneurship is the cause. To have a look into the concept of entrepreneurial development let us shed light on "entrepreneur", "entrepreneurship" and its relevance in an economy.

The word entrepreneur originated from French language. Originally, it meant for organiser of musical concert. Oxford English dictionary defined it as the director or manager of a public musical school, one who "gets up"entertaintment especially musical performance. In the early 16th century, it was applied to those who were engaged in military expeditions. It was extended to cover civil engineering activities such a construction and fortification in the 17th century. In the beginning of the 18th century this word was used to refer economic aspect. In the evolutionary perspective the word "entrepreneur" has began to use broadly for three meanings- risks-bearer, organiser and innovator.

Entrepreneur as risk-bearer performs a unique kind of risk bearing function in economics. Richard cantillon, the Irish man who used this term in economics and defined as an agent who buys factors of production at certain prices in order to combine them into a product with a view to sell it at certain prices in future. He illustrated the function of farmer, businesmen and manufacturers as entrepreneurial activities. Prof. knight also defined entrepreneur to be a specialised group of persons who bear uncertainty. He held that uncertainty is a risk which can not be insured and is incalculable.

Entrepreneurial activities are assigned with the entrepreneurship. Hence, "Entrepreneurship" is the purposeful activity of an individual or a group of associated individuals,undertaken to intiate, maintain or aggrandize profit by production or distribution of economic goods and service"- as stated by A.H. cole. Schumpeter also defined it as " entrepreneurship is based on purposeful and scientific innovation. It included not only the independent business-

men but also company directors and managers who actually carry out innovative functions." In precise , entrepreneurship can be defined as the actions associated with the entrepreneurial activities. Enterprise is as old as human history. The spirit of enterprise makes a man an entrepreneur and leads to trsnsform him from a nomad to cattle rearer, to a settled agriculturist, to a trader and to an industrialist. simply, entrepreneurs are persons who initiate, organise, manage and control the affairs of business unit by products combining the factors of production for supplying goods or services.

Rate of growth of economy is dependent on the spirit of enterprise among the people. Entrepreneurs are those skilled persons who have the qualities of hard- work, desire for high achievements, high optimism, independence, foresightedness, good organising ability and innovative attiude etc. However there are differences between an entrepreneur and a manager in respects of motive, status , risk-bearing, reward and innovations. There are few numbers of evidences of successful entrepreneurs in India as compared to USA, Japan and Russia. Tata, Birla, Modi, Dalmiya, Kirlosker etc. are well-known names of successful entrepreneurs in Indian scene who started their business enterprises with small size and made good fortunes. However, Assam's entrepreneurs have not been found the credit so far internationally. Yet recent trend of entrepreneurial development in Assam has turned to a new direction. Nezone , DS group of industries, entrepreneurs of cane and bamboo products, sericultural products, herbal products are increasing due to the expansion of entrepreneurial activities in Assam. During 1990-1996 total numbers of small scale industry unit increases from 12429 to 20035. The decreasing trend of small scall industry units till 1990 has been reversed. This upward trend has been stated as the result of economic reforms of 1991. For the expansion of entrepreneurial activities among the educated youths a number of Governoments' and non-Governoments' organisations are offering trainig and financial supports. IIE (Indian Institute of Entrepreneurship), SIRD (State Institute of Rural Development), NIRD(National Institute of Rural Development), NEDFC (North-Eastern Development and Financial Corporation), SIDBI (Small Scale Industry Development Bank of India), RGVN Rastriya Gramin Vikas Nidhi) etc. are among them.

Adam smith, the father of economics and his followers as well as Ricardo assigned no significance role in economic development. But Schumpeter had stressed on the role of entrepreneurial activity for rapid economic development. Emperically, it is observed that the upward changes in

the economies of America, Russia, Japan etc are effects of the expansion of entrepreneurial activities among people of those countries. Now the people of developing countries also realised the need of entrepreneurial development and began to think it necessary condition to cater the dynamism in economy. Development of small scale industries through the spirit of entrepreneurship is feasible for such countries where capital is scarce and labour force is aboundant. Entrepreneurship not only play crucial role to augment capital output but also generate larger employment opportunity for which these countriesare suffering for a long time. Therefore, the developing countries like India is regaded as potent economy for entrepreneurial development through small scale industries which require less amount of capital and more amount of labour force.

Dvelepment of entrepreneurship, in the perspective of new economic policy since 1991, specially in Assam is emerging with a new phenomenon. Industrially backward state Assam has little scope for development of heavy and large scale industries. Geophysical handicap, poor in capital output, step motherly attitude displayed by the centrel Government and due to other certain reasons this state remained far behind than the other parts of India in respects of rate of economic grouth. But in the new regime of structural change, there are opportunities for expansion of small scale industries and traditional entrepreneurship. There are varied scope of entrepreneural development in Assam on local reasource-- based small scale industries. Following are some important potent areas for expansion of urban and rural entrepreneurship.

1. Mineral based industries in the upper part of Assam where coal and natural oil are endowed enormously by nature.
2. Forest reasource- based industries, horticultural- product based industries. The whole state is potent area for development of these sectors.
3. Agro based industries.
4. Polymer and chemical-- based industries.
5. Engineering and non conventional industries.
6. Textile industries.
7. Service industries.
8. Pisciculture, floriculture-- based industries etc.

However, the expannion of entrepreneurial activities have direct relation to the following socio economic and other kinds of factors.

i) A good credit and finacial market.
ii) Availability of power.
iii) Trained-skilled labourers.
iv) A peaceful condition.
v) A good market networking.
vi) Developed information technology.
vii) Security and.

viii) Other infrastructural facilities.

These are also regarded hurdles for development of entrepreneural activities if are not found viable. Strong motivational attitude, plans and progammes by the policy makers and thinkers may create a base for entrepreneurial development. Situation has emerged the govenments and NGOs towards the movements of SHGs (Self help groups) to cater the viable path for entrepreneurial developments. SHGs have become relevent to over-come the hurdls and are being enabled to augment the rate of capital formation and capacity building for self employment and income generation through the small scale sectors.

The concerted efforts through SHGs can be applied to a number of forest products and horticultural products for adding values which were never thought to introduce in our state. Large numbers of medicinal plants, bamboo and bamboo sticks, barks of differnt plants, different spices of thatch, Lacs etc. are directly flowing outside the state. Our youths can think and take initiation to be entrepreneurs for producing unique kind of products from these items. Besides, large number of horticultural and forest minor products like orange, pine-apple, guava, rabab, banana, litchi, leteku, temarind, jamu, thekera, ponyol, bohera, plum, amora and many other forest fruits can the processed and added values to them. These items are fully or partialy being wasted so far. It is need of hour to resort to entrepreurship so as the change the fortune of the people themself and cater the process of developments of the state as well as the nation. ##

Courtesy to

1) S.S. khanka, Tezpur University.
2) Dr. P. Bez Bora
3) Dr. A. B. Rajkonwar.

■ ■ ■

My life is my message.

---- M. K. Gandhi

Swaraj is my birth right. I must have it.

---B. G. Tilak

Plants are developed by cultivation
and man by education.

--- J.J. Rousseau.

CHANGING ACTIVITIES OF MAN

◆ *Mrs. Bonti Bordoloi*
Lecturer,
Geography Department

Man's activities hav been changing radically for pre-historic time to the modern time. The cave-man used to live in caves and took fruits for his survial while the technogical-man likes to live in multistoried buildings with delicious food staff. Therefore, a comprehensive analysis of change of activities/functions of man considered to be an important aspect of this article.

The primitive man who was considerd as biological-man for his functions used to satisfy his needs from his surroundings environments, collecting and taking fruits as their food. These biological-man/environmentl-man used to live in caves to protect themselves from any impending danger. In the later stage, they had started to kill animals to satiate their hunger.

Man no longer remained the product of his environment but became the destroyer, when he learned to hunt animals for his food. The discovery of fire and invention of tools and weapons made a radical change in the attiude of man. They used to cook animals for their cooked food (meat) cutting the trees for firewood.

After the passing of time man learned to domesticate animals mainly for food. For the shelter of domesticated animals they built temporary shades using the forest which were available in their surroundings. Perhaps the idea of community life arose in the minds of the early man from the domestication of animals. With the passing of time they had gathered larger herd of domesticated animals and the number of population also increased which in the later stage exploited the surroundings for their livelihood.

The early man started to domesticate plants which perhaps led the primitive agriculture and sedentary settled life of people which were later identified as the primitive social groups in the early human civilization. But the relationship between the primitive people and their practices of domestication of plants and animals was not held good and their practices of domestication of plant and animals was not held good for a long time because of gradual improvement in farming practices and in-

crease of population, they had to exploit the nature for people's sake. Gradually, to satisfy the various needs of the man they used to move from one place to another (nomads and wanders) and the human civilization gradully spread throughout the world with much improvement in farming practices and more advance human civilization through the constructional activities, formation of social institutions etc. And the cave-man transformed to 'economic man'. In fact man has been interacting with the physical environment right from primival stage of human development and continuing to do so. With the advancement in science and technology the frontiers of knowledge have expanded beyond the cosmic space. People in their incrasing numbers and technological skills have placed their imprints upon the earth surface, transforming the physical surrounding to conform their needs and the man themselves transform to technological-man. The technological-men have a capacity to do anything and anywhere if they desire. And it led to several problems like global warming greenhouse effect, acidification, ozone depletion,salinization, deforestation, desertification etc. If these activities which are creating hazards in different parts of the earth are not channalized properly the entire human civilization may come in halt in future. One can undoubtedly guess the future situation of our environment throgh a simple activity of man.

In order to meet the growing needs of the technogical man carbon dioxide emission from human source, most from the burning of fossil fuels averages more than seven billion metrictons of carbon per year and have began to alter the dynamics of the world's climatic system. The number of motor vehicles on the roads throughout the world will approximately increase to one billion in 2025 whereas the number of motor vehicles on the road in 1950 was 70 million only. Currently motor vehicles emit well over 900 million tons of carbon dioxide each year, leading to environmental pollution, acidification and ozone depletion. ##

Education means creation of sound mind in sound body.

----Aristotle.

Environmental Economics : Market failure Pollution and Environmental Policy

◆ *Ramesh Ch. Das*
Senior Lec. Economics Deptt.

*E*nvironmental economics is concerned with the impact of economy on the environment, the significance of the environment to the economy and the appropiate way of regulating economic activity so that balance is achieved among environmental, economic and other social goals. It is a regulatory mechanism designed to ensure the right between cost and benefits.

The classical economists think about the maximum utilisation of resources for production. The classical idea based on two assumtions-- 1. Market clear and 2. Agents optimised. Under condition of perfect competition the agents (producers and consumers) are optimist (benefited). The classical economists are not aware of the external costs. Classical economic theory predicts an efficient outcome given certain assumtions about pricing, production, cost etc. If any of these assumptions fails to hold, market mechanism can not operate freely. Depending on which assumption is violated, the result will be any of a number of inefficient market conditions, collectively termed as "Market failure". These include imperfect competition, imperfect informations, public goods and externalities (external costs like pollution etc.). Market failure means declines of society's welfare and resources are allocated inefficiently. Pollution is a market failure that distorts the classical market outcome. If the market is defined as "Environmental quality" then the source of market failure is that environmental quality is a public goods. If the market is defined as the goods whose production on consumption generates environmental damage, then the market failure is due to an externality. A third type of market failure is the imperfect information. The market failure can be explained with the help of an example. Petroleum rifineries are motivated by gain. Although these firms may be aware of environmental damage associated with their prodution, there is no incentive for them to absorb these costs. The producer have the right to damage something to have socially desirable production. So the refineries have got the right of pollution for their prodution. But the Government (laws) do not allow them beyond a limit of pollution. So they might reduce their production after alimit. Do-

ing so would affect profit negatively. In this way, Market failure emerge in the economy.

Pollution problems are not new to mankind. we focus on four main categories of environmental problems faced by man today.

Air pollution is primarily a byproduct of energy consumption. Atmosphere contains significant amounts of nitrogen- in addition to oxygen. Burning carbon based fuels increased the carbon-dioxide in air which is harmful to the society. The people will be the victim in the form of health problems, including sicknss as well as irritation and reduced human performance.Urban air pollution also damages materials (such as buildings) and increased the costs of maintenace. A pollution may damage crops and Acid deposition is a regional problem in many parts of the world. Carbon dioxide is a global pollutant in that overall levels of earth's atmosphere lead to increase in the heat-trapping capacity of the atmosphere which lead to global warming. The table I shows some countries emissions of carbondioxide.

Table-I

Country	Emission if carbondioxide (in metric tones)
USA	4881
China	2664
Russia	2103
Germany	878
Japan	1093
India	761
France	362
Polland	342

water pollution has traditionally been the result of organic material deposited in waterways and lakes. The waste material mixed in water polluted the water which decreased the proportion of oxygen in water. A major type of organic waste is of course human waste, which usually also involves significant human pathogens. One particularly difficult water pollution problem is pollution of ground water. Ground water contamination does occur, primarily from leaking storage facilities on the surface, either waste storage or storage of bulk liquids such as gasoline. Another source of ground water pollutin is the leaching pesticides and fertilizers into the ground water. The water pollution creates the problem of safe drinking water. The world bank estimates in 1992 that approximately one billion people are without access of safe drinking water. The table 2 shows the percentage of population safe water and proper sanitation for selected countries, 1991.

Table-2

Country	% of population with safe water	% proper sanitation
Burkino Faso	65	11
India	74	14
Ghana	48	61
China	74	87
Brazil	88	73
CostaRica	92	96
Mexico	83	67
Greece	98	98
UK	100	100
Denmark	100	100

Toxic chemicals in the enviornment have been a problem for decades. The bad news is that there are still significant discharges of heavy metals and other toxics into the aquate enviornment even in developed countries. A serious toxic problem from perspective of human health is lead.

The most significant source of lead poisoning has been through air pollution, due to lead in major fuels. Some abandoned industrial sites from the nineteenth centuries are still considered chemically hazardous. There are many sites of nuclear and chemical wastes from the post-world war II. And can be very sources of environmental damage.

Ecosystem health in many parts of the world has deteriorated due to the over expanding world population. Virgin forests are being cleared for the purpose of selling timber as well as providing farm land.wetlands are drained to obtain more land for agriculture and housing.

The field of enviromental economics probably dates to the late 1950s and 1960s with the important contributions emerging from the "think tank" resources for future. Marketable permits for pollution control are now widely embraced, valuation methods are an integral part of enviromental prevention, environmental valuation is being used to make decisions concering major public projects.

Pollution is generated as a by-product of producing goods. Assuming that pollution is measurable, yet the determination of right amount of pollution is not easy. "Standards" are the fundmantal basis of most environmental policies. when standards are defined in the law, they can be specified as ambient standards, technology-based standard and performance based standard. Ambient standard designate the desired quality level of some elements of the environment. These standards typically are expressed as a maximum allowable cocentration of some pollutant in the ambient environment. USA used ambient stadards to define both air quality and water quality. This standard is not directly enforceable, but serve as a target level to be achieved througa a pollution limit. A technology based standards stipulates the type of abatement control that must be used by all regulated polluting sources. After researching available technologies and evaluating their effectiveness,selects the "best" technology, which subsquently must be adopted by all the regulated polluters. The alternative type of environmental standard is performance based. A performance based standard specifies an emmissions limit to be achieved by every regulated polluter.

Pollution is harmful for the society. So, most of the countries have taken steps for reducing pollution and environmental protection. Pollution control legislation in most member states of European union dates from early 1970s. In 1988 directive that selfourth sulfur emission controls for large electricity-generating stations. Pollution regulation has a fairly long history in united kingdom. In 1273, the city of London passed a measure to control smoke. In Russian Federation, the regulatory authority responsible for implementing pollution control laws at the national level is the "state enviromental protection committee." There are nearly hundred regional environmental protection committees in Rus-

sian Federation. In USA, in the early 1960s a protection committee was formed to establish emisscon standards for Automobiles. The water quality Act 1965 and clean Air Amendmends of 1970 was introduced in USA. Resource conservation and Recovery Act and comprehensive environmental Response, Compensation and liability Act of 1978 passed for environmantal protection. The national enviromental policy Act applies for environmental presevation. In December, 1997 most countries of the world met in kyota, japan to negotiate what has become the kyota protocol to control emissions of gases leading to climatic change. The agreement calls for stabalizing world emission by 2010 at roughly 5% below 1990 emission. Another International treaty is in the 1973, convention on International trade in Endangered species, an agreement to limit International trade in rare animals such as elephants, tigers, rhinos etc. Some agreemetns are to limit whaling, limit certain types of fhising practices, protect migrating birds and protect oceans from polltion. The list is very long. The list will undoubtedly get longer as more international environmental problems become the focus of international protection. ###

Reference:-

1. Environmental Economics-charles D. kolstad. Oxford University.
2. Lecture on Environmental Economics-Chandan kumar Mukhopadhyay. North Bengal university, North Bengal. 3. Saphura, December 2003.

* *Life is too short to be interested in everything.*

----- Radhakrishnan.

* *The man who has nothing to boast of but his illustrious an cestors is like a potato the only good belong to him is under ground.*

---- Thomas Ovebury.

A brief description on Computer Literacy

◆ *Seuji khakhalary*
Faculty of Computer
Bikali College, Dhupdhara

Introduction:-

Computer literacy means literate about computer, who earns knowledge about computer. Also we can say computer literacy means the manifestation of the intellect and application. We can not imagine our lives without computer literacy today. Today, computer has become a part and parcel of almost everybody's life. The reason for its popularily is that its uses are varied, it can be modified to do anything that human imagination can make it do and hence its reach is expanding day by day.

Therefore, computer literacy is most necessary in every step of life.

Its needs:-

The world is shrinking. It is becoming a global village. Computer literacy is making the world becoming a global village. Without computer literacy we can not enter in modern world. Let us have a look at our everyday life. Internet is perhaps the greatest gift of computer literacy. Computer literacy has made its presence felt in almost every sphere of life today.

Some of the areas where computer literacy have become a common sight are:-

1. Commercial applications:-

i) Electricity bill generation.

ii) Railway and Airway ticket booking

iii) Generation of telephone bills.

iv) 24 hours customer telephone complaints registrations.

v) Wake up Alarm call.

vi) Banking sector.

vii) Paperless money through audit cards.

viii) Super markets.

2. Educational Institutions:-

i) Process of gathering examination marks for printing mark sheets.

ii) Writing online exams.

3. Broadcasting services:-

i) Newsreaders keep computer terminal on their desk to receive urgent and important news.

ii) Runtime reporting as done during parliament elections or any sports events requires highly accurate results to be generated.

These works are done with the aid of a computer by a computer literate person.

4. Study and Fun Tool:-

i) Imparting education through the distance education has become feasible only because of computer literacy. It can act as a teaching tool and an information store. Ideal example is Aptech Online, which offers the net.

ii) Virtually any infomation on a topic residing anywhere in the world can be accessed from anywhere, hats off to the internet technology, which is fallout of networking with computers.

iii) Computer games have faded the popularity of video games. The integration of computer with multimedia (mix of sound, picture etc) is responsible for this.

5. In space technology.

6. In the field of medical research.

7. In applied science and technology.

8. In industrial research.

So, we can say that computer is one of the sophisticated inventions of modern science. A civilized country must encourage the study of computer and its applications to its various fields of activity. The study of computer, therefore, receives more and more attention from all quarters.

Its Progress:-

Man is truely an amazing being. He is master of Inventions. He is restless by nature; either this need to make things easier and sophisticated or his game loving nature drives his imagination to keep inventing.

Be it the wheel, the television or the vehicles we see on the roads, are some of the inventions that we cannot imagine our lives without it. One amongst this list is the computer, which made its first appearance somewhere in the late 19th century but started getting popular only in the 20th century.

With the increasing of computer activities the rate of computer literacy is also increasing. A civilized country must encourage the study of computer and its applications to its various fields of activities.

So, we can say that the progress of computer literacy rate is speedly increasing at present.

Conclusion:-

Computer literacy gives power to man and if all nations are equally powerful, the world will be in a state of equilibrium. Therefore, today everybody wants to say "I am a computer literate person."

The computer process began during world war II. Today the computer literacy rate is incresing day -by- day. There are many coputer institutions in every place

today. There fore today, learning of computer is not so difficult.

According to Prof. V. Rajaraman, IT expart from the Indian Institute of Scince, Bangalore, "one of the handicaps in the field of computer education in the country is that the place of change in the curriculum is being overwhelmed by the rapid strides in computer based industries."

Here in India the sky is the limit in regard to the expanding horizons of opportunities for computer education professionals. One million job opportunities will be created in computer education enabled services, software services, hardware and other IT related areas across different cities in the state of karnataka alone during the next ten years, according to a study conducted by a global market research firm. Being the favourite destination among global firms, Bangalore will generate six lakh jobs in the next decade. Preliminary findings of the study by Mckinsey indicate that about four lakh jobs will be createds in Bangalore, Mysore and Hubli cities with computer enabled services driving the market.

There are some problems that concern computer education at the middle and higher levels. But what about the millions who need to be made computer literate right from the start to cope with the demands of a knowledge society. Former Union Minister for parliamentary Affairs, Communications and information technology, Mr. Pramod Mahajan, had stressed the need to make computer education a compulsory subject at the school level to prepare the country's youth for the digital age. The right to communicate is a fundamental right and computer education should be taken to the masses to enable them to exercise that right. "At present, computer education is concentrated in the south. It should be taken from south to north, from cities to villages and from english speakers to those speaking other languages also," Said Mr. Mahajan.

All the same, we have to make a beginning in computer literacy and education programme with the concerted action by state and local education authorities, by individual school managements, the corporate sector and by the civil society. ##

A child is born free, but everywhre he is in chain.

--- J. J. Rousseau

We adorned the cage, but the parrot is lying starvation.

--- R.N. Tagore

The Purana's-- as the Historical and Religious Books

◆ *Mina Sarma Chakravorty.*
Lecturer in History

The word 'Purana' means 'ancient' or old 'narrative' but long before the begining of the christian era it also used as the designation of a class of book dealing among other matters. As the extensive Purana literature handed down to posterity included both early and late as well as Major and Minor woks, the distinguishing class name 'MahaPurana' (The name Mahapurana is of late origine. It is found only inBhagavata Purana and Brahmavaivarta Purana, What are now known as Mahapuranas are called simply Purans in the earlier works.) was given comparatively late days to those particular major Puranas which commanded the highest respect of the people for their age and importance. So that, among the great classics of Indian literature and culture. The Puranas' are unique one till day.

At present we have got eighteen works known as Mahapuranas. The names of those works are- (1) Vayu Purana, (2) Brahmanda Purana, (3) Markandeya Purana, (4) Visnu Purana, (5) Matsya Purana, (6) Bhagavata Purana, (7) Kurma Purana, (8) Bamana Purana, (9) Linga Purana, (10), Varaha Purana, (11) Padma Purana, (12) Naradiya Purana, (13) Agni Purana, (14) Garuda Purana, (15) Brahma Purana, (16) Skanda Purana, (17) Brahmuavaivarta Purana and (18) Bhavisyat Purana. Besides these eighteen mahat or principal Puranas, ther are a number of works which are called the Upa Purana (Secondary Purana).

There are little bit difference in respect of the names of puranas. As for example the name 'bayu purana' is found only in Mattshya purana and 'Naradiya' purana. But 'shiva puran is known as by the other puranas in place of 'Baiya purana'. similarly, it is 'Nreeshingha purana' in place of 'Linga purana' as per the 'Markendiya purana'. To be mentioned that all the names of puranas are written in the 'Matshya purana' including the number of total slokas. those are---

The puranas	No. of slokas
1. Vayu purana	24,000
2. Brahmanda purana	12,000
3. Markendeya purana	9,000
4.Vishnu purana	23,000
5.Matshya purana	14,000
6. Bhagabata purana	18,000

7. Kurma purana	18,000
8. Vamana purana	10,000
9. Linga Purana	11,000
10. Varasha Purana	24,000
11. Padma Purana	55,000
12. Naradiya Purana	25,000
13. Agni Purana	16,000
14. Garuda Purana	19,000
15. Brahma Purana	13,000
16. Skanda Purana	81,000
17. Brahmavaivarta Purana	18,000
18. Bhabishya Purana	14,000

It is partinent to mention that these 'Puranas' have been printed more than once. The following editions of the 'Purans' have been used: Vayu, Matshya, Padma, Agni and Brahma Purana edited by Anandasrama; Sanskrit Series; Poona.

* Brahmanda, Kurmh, Vamana, Naradiya, Skanda and Bhavishya Purana.

-Edtd. Venkatesvara, Press, Bombay.

* Markanda, Vishnu, Linga, Brahmavaivarta Purana.

-Edtd. Jivanada Vidyasagar, Calcutta.

* Bhagavata and Garuda Purana.

-Edtd Vangavasi Press, Calcutta.

It is difficult to say definitely how and when the Puranas first came into being though their claim to great antiquity, next only to the Vedas, can not be denied. It is mentioned mostly in connection with Itihasa in the Atharva Veda; Satapatha Brahmana, Gopatha Brahmana, Brahdaranyaka Upanisad and a few other works of the vedic literature. The Atharvaveda which contains the earliest mention of the word 'Purana', says that the *rcs* (verses), the samans (songs) the metres, and the Purana originated from the residue (Ucchista) of the sacrifice together with the yajus (sacrificial formulae). The Brhadaranyaka Upanisad on the other hand, ascribes the origin of the four Vedas, Itihasa, Purana etc. to the breath of the Mahabhuta (the great being Paramatman, the Supreme soul). These traditions, though some what different, are unanimous in recognizing the sacred origin of the Purana as also in giving it a status almost equal to that of the Vedas. As a matter of fact, in some of the works of the vedic and the early Buddhist literature, the Purana has been called the fifth Veda.

The famous Sanskrit lexicon amarakasa (C. sixth century A.D.) contains old definition, repeated in many of the extent Puranas, which says that a Purana is to deal with the following five characteristic topics:--

(i) Sargh- (Creation, or evolution of the universe from the nature cause)

(ii) Pratisarga- (recreation of the world from its constituent elements in which it is marged at the close of acon-Kalpa- or day in the life of Brahma, the creator).

(iii) Vamsa- (genealogies of Gods, demons, Patriarchs, sages and king especially of the last two).

(iv) Manvantara- (Cosmic cycles each of which is ruled over by a Manu, the first father of mankind) and

(v) Vamasanucarita- (Accounts of Royal dynastics)

The root of all these characteristics can be traced to the akhyanas (tales) Upakhyanas (anecdotes) gathas (matrical songs) and kalpokits saying that had come down throught ages. The sacred origin of the Purana as also in giving it a status almost equal to that of the Vedas. As a matter of fact in some of the works of the of the Vedic and the early Buddhist litereture the Purana has been called the fifth veda.

The Purana's as Historical Records:-

History in the modern of the term was unknown in ancient India in spite of the many sided development of Her civilization and culture; but historical tradition, chiefly relating to dynastic lists and notable events in the lives of kings, used to be handed down from generation to generation from the most ancient times. In the extent Puranas there are various indications which show definitely that particlur care was taken in early times to study and preserve correctly the dynastic lists and accounts, which later came to be recorded more or less systematicall in the Puranas. We have already seen that out of the eighteen works of this class, only six namely, the Vayu, Brahmanda, Markandeya, Visnu, Matsya and Bhagabata come from comparatively early dates and have more or less the character of early puranas. All these six works as also those of the rest which contain genealogical lists and accounts, trace the differant dynastics of ancient India to a common mythical ancestor Vaivasvta Manu son of Surya(the sun). It has been said that Vaivasvata Manu has nine sons of whom four were important namely Iksvaku, Nabhanedistha, Saryati and nbhaga. Iksvaku reigned in ayodhya and had two sons-- Vikuksi-Sasada and Nimi from whom proceeded the dynastics of Ayodhy and Videha respectively.

The former dynasty, in which Rama, son of Dasaratha, was born in much later days, is better know as the Isksvaku dynasty or the solar race of Ayodhya. Nabhanedistha reigned in Vaisali and founded the Vaisala dynasty; Saryati ruled in Anarta (Gujrat) and became the founder of the Saryata dynasty of that place; and from Nabhaga descended a line of kings of whom Rathitara's. Besides the son mentioned above, Manu had a daughter Illa. Ila consorted with Budha, son of Soma (the Moon) and gave birth to a son, Puruvas aila, who became the progenitor of the Aila on when race of Pratisthana (Allahabad) Pururvas Aila had six or seven sons of whom Ayu continued the main line at Pratisthana and Amavasu become the founder of the dynasty Kanya Kubja (Kanuj). Ayu had five sons. Nahusa was became famous; Nahusa's son Yajati had five sons who became the founder of a large number of royal families viz the Haihayas, Yadavas (among whom Krisna was born) Turvasus, Druhyus, Anvas, Pauravas (among whom Judhisthira and other were born) and so on. The lists of the kings these dynastics have been given in many extant Puranas; and if this lists were perfectly true, some of them would reach back to a time

at last 2,000 years before the Kaurava Pandava was of Mahabharata.

Besides this genealogies of king of the past which ended either with Mahabharatra war or, about a century later with the reign of Adhisimakrsna, some of the extant Puranas give in the form of Prophecies, a number of list of king of the future Kaliyuga and their acconts os such future kings the Vayu, Brahmanda, Visnu, Matshya and Bhagabata include with the mention durations of the different kings a few dynastics of the historical period, viz the Sisunagas, Nandas, Mauryas, Sungas Kanvas, Andhras and Guptas, All so well known in Indian history. P.E. Pargiter has critically exmined the text of the five Puranas mentioned above and shown their importance in reconstructing, the history of these dynastics.

No less important are the Puranas from tracing the social development of ancient Hindus. The aphoristic and the metrical Law-Books (Dharma Sutras and Dharma Sastras) of the Orthodox Brahmans give us pictures of only the ideal Brahmanical society in different ages, but they do not help us in any way in understending how far the Brahmanical ideas were followed in practice, or how the people at large led their lives. The Puranas are not works of the social history in ancient India, but refereneces to social conditions in them are often incidental and sometimes international. The Puranas make it clear to us that Hindu society in ancient India, unlike that of the present time, was a living one with great vital force, which could mould itself according to circumstances and absorb easily. Thus the Puranas help us as a valuable records of Indian history, although the capters on Geography still contain, inspite of later modifications, much valuable information about the topography of the ancient world, especially of India, it is rather disappointing to find that the Puranic Geographical tradition also, like the dynasitc account has been influenced considerably by Mythology.

The Puranas as religious Books:-

The Puranas as religious books did some noble works in ancient India. These have been respectfully studied for centuries and are still read by the people of this country, because these works have shown them the easiest way of attaining peace and perfection in life and have put forth, often in the forms of myths and stories easy solutions of those difficult problems with one is sure to be confronted in one's religious and social life. As a matter of fact, the Puranas have rendered the greatest service in effecting the social and religious unification of the diversed people of India. They have treated every religious faith of the soil, unless it was dogmatically aesthetic with respect and with synthetic attitude and accorded to it a position in the Puranic pantheism by explaning its deity and its principles through a reconciliation of the teachings of Samkhya and Vedanta. It is the Puranas which have brought about unity in diversity, and taught religious toleration

to the followers of different faiths by making them realize that God is one though called in different names. It is mainly through these works that the Vedic ideas got and idleas of religion and society have survived up to the present day and got wide circulation among the people of India and outside. The principles of Puranas are, threrefore, perfectly justified in leading our lives.

Conclusion:-

From the above survey of the eighteen principal puranas it is evident that these works have been utilized through centuries not only for educatig the mass mind and infusing it with the nobler ideas of life but also for tactfully solving the religious, social and economic problems which were created in ancient India by the rise of various religious movements and the repeated invantions made by foriegn races. A careful analysis of the devetional Vratas for instance, will amply testfy to the puranic Brahmana's deep inside into human natur as well as to thier intelligencein cleverly tackling thr various problems, espicialy those relating to woman, from whom the life and spirit of the race proceed. Itis undeniable that the extent puranas can only on rare occasions cliamfor themselves any real merit as literary productions, but it must be admitted that in addition to their character as records of anient Geography and political history, they are of great value from the point of view of the history of religion and culture of the ancient Hindus. As a matter of fact, these works afford us more than other works of time a great insight, into all phases and aspects of Hinduism as well as into the inner spirit of the hindu social system with its adaptability in all ages and under all circumstances. They therefore deserve far more careful study than has hitherto been devoted to them. ##

Peace in the sense of absence of war, is of little value to someone who is dying of huger and cold.

---- Dalai Lama.

The perfection of dress is in the union of three requisties-- in its comfortable, cheap and tasteful.

---- Bovee.

Dr. Bhabendranath Saikia and Assamese film

◆ *Shri Gareswar Boro*
T.D.C. 2nd year

Dr. Bhabendranath Saikia is not an unknown name for the Assamese people. He dominated the literary and cultural arena in the state for about three decades. He was born in February 20, 1932 in Nagaon town in central Assam. He passed matriculation examination in 1948 securing star marks. He secured his BSC degree with honours in physics from Cotton College in 1952 and MSc. in physics from presidency college of calcutta University in 1955-56. He obtained Ph.D. degree in physics in 1961 from London University. He also obtained Diploma of Imperical college (DIC) of science and technology, London in 1961. Priti saikia was his wife and Sangita and Rashmi were his daughters.

Dr. Saikia was not only name of a man but also we may call him an era for the Assamese people. An era has come to an end when Dr. Saiki breathed his last at 10:05a.m. on 13 August, wednesday at Guwahati Neurological Researeh centre (GNRC). He was 71. With his death a chapter of Assamese literature, culture and film took a tragic turn.

Dr. Bhabendranath Saikia held several responsible position to the best of his capacity. He was a man of versatile quality. He was a famous academician and editor. Apart from these he contributed to the Assamese society from various corner. He was a storywriter, novelist, filmmaker, playwright and an oustanding editor rolled into one, spred like a wildfire. He broke new grounds in the field of journalism in the state while serving as editor of children magazine "Sofura" and the chief efitor of the prestigious fortnightly magazine "Prantik" since it inception. He was direetly involved with prantik for 16 years.

Dr. Saikia was an icon in Assamese cinema His contribution was instrumental in taking Assamese films to the global arena. His association with the

filmworld dates back to 1977 when his first film "Sandhyarag" was released on august 5 that year. After the sandhyarag Dr. Saikia released the famous Assames film Anirban in 1981 and Agnishnan in 1985. In 1988 he released Kalahal and Sarothi in 1992. Similarly Abartan, Itihas and Kalsandhya were released in 1994, 1996 and 1999 respectively.

From Sandharaag in 1977 to Kalsandhya in 1999, this genius has not only churmed out eight great films, but also established the fact that making of good films is possible in the state even without a conductive environment and proper infrastrusructure. His first film Sandhyarag created record, being the first Assamese film to be included in the International film Festival of India.

All the Assamese films of Dr. Saikia bagged the prestigious. Rajat kamal award as the best regional film Sandhyarag in 1978, Anirbaan in 1981, Agnishnan in 1985, Kalahal in 1988, Sarothi in 1992, Abartan in 1994. Besides these, in 1996 he won the National award for best screenplay for Agnishnan. His film has been shown in different Internatinal film festivals held at Chennai, Hyderabad, New Delhi, Bangalore, Calcutta, Nantis (France) valladelid (Spain), Algiers (Algeria), Pyong yang (North Korea), Sydney, Munich, Montreal and Toronto.

We have known that all his films have depicted the true life of the commoner, their hopes and despair, dreams and nightmares, values and morals, struggle for a survival, both phsically and intelectually, individual as well as social obligations and many more.

Dr. Saikia was a member of Sangeet Natak Akademi, president of Jyoti chitraban, chairman of Assam state film, member of East zone cultural centre (Kolkata), member, Society of film and telivision Institute of India, Pune etc. ###

Reference:-

1. Prantik.
2. Amar Asom.
3. Assam Tribune.

दावसिन नोजोरजों दान्दिसे

◆ *Mainashri Basumatary*
Dept. of Bodo
Bikali College

माब्लाबा मानसिनि मेगना खाथियाव थानाय एबा गावनि मोदोमाव थानाय मैला एबा मुवाखौनो नुनो मोना। आरो माब्लाबा मैलाखौनो जोबोद सिखोन साखोनबो नुनो मोनो। दिनैनि नोजोरा गाबोन थानाय नङा। गाबोननि मेगननि नोजोरा समफोरनिजों समान जनाय नङा। दिनैबो आं दान्दिसे नोजोरखौ लानानैसो खोलोम दैखांदों।

जुनादनिख्रुइ सुबुं माहारिया बेसेबांबा गेदेदसिन। मानोना मानसि हारिया साननो हानाय आरो फोरमायनो हानाय गोहो दं। जायखौ जों राव होननानै बुङो। रावआनो जोंनि गोसोनि मोजां-गाज्रि, मोननाय-गोमानाय गासैखौबो फोरमायनायनि गाहाय बिजों। नाथाय बे रावनि गेजेरावनो माब्लाबा एखे मोनसे फोलेरनिफ्राय फैनायब्लाबो गोरोबलायैखौ नुनो मोनो। बे गोरोब लायैनि थाखाय साफा सुबुंनि दाय एबा गोरोनथि नङा। सुबुंनि रावनि गोरोबलायैनि गाहाय जाहोनानो जादों भुम खौराङारि महर, राव बिगियान, जारिमिन, हारिमु आरो समाज खान्थि। बेफोर जाहोननि थाखायनो गावजों गाव रायज्लायनायनि रोखोमा गोरोबलाया। मुलुगनि गोबां रावनि गेजेराव बे गोरोबलायैखौ जों नुनो मोनो। नाथाय आं बेवहाय मुलुगनि गोबां रावनि सायाव बुंनो सानाखै एबा नोजोर होआखै। बेवहाय दावसिन नोजोरजों जोंनि ग'वालपारा आरो क'कराझार जिल्लानि गेजेराव सोलिनाय बर' रावनि गोरोबलायैखौसो बुंनो सानदों।

बर' रावआ गुबुन रावफोरनि रोखोमनिफ्राय गुबुन मोनसे जुनिया नङा। गुबुन रावहा जेरै मोननै रोखोमनि दं बेबादिनो बर' रावहाबो मोननै रोखोमनि दं जायखौ जों लिरनाय एबा मानथाय गोनां (Literary or Standard) राव होननानै बुङो आरो गुबुन मोनसेखौ रायज्लायनाय (Dialect) राव होननानै बुङो। रायज्लायनाय रावआनो लिरनाय रावनि खामफा। जाय रावहा रायज्लायनाय राव गैया बै रावहा बारख्लख' लिरनाय राववो थानाय नङा। लिरनाय रावआ रायज्लायनाय रावनि फोसाबनाय एबा सायखनानै लानाय महरल। थुनलाइनि फोथाराव जेरै खुगा थुनलाइहा गाहाय जायगा दं, बेबादिनो रावनि फोथाराववो रायज्लायनाय रावनि जायगाया एसेल नङा। चीना-तीब्बत राव फोलेरआ Indo-Europio (इन्द-इउरपीय) रावनि उनावनो बुहुमाव नैथि जायगा आवग्रिनानै दंङ। बे बर' रावआ भारतनि नैथि नखर राव चीन-तिब्बती एबा तिब्बत-चीन राव फोलेरनिफ्राय फैनाय मोनसे दालाय। चीन-तिब्बती राव फोलेरनिफ्राय तिब्बती-बर्मी मुं लानानै गोसारो। तिब्बती-बर्मीनिफ्राय तिब्बेतान, हिमालय, साहा आसाम आरो आसाम बर्मी मुङै मोनब्रै बाहागोआव गावस्राफैदों। आरोबाव आसाम बर्मीनिफ्राय बद आरो नागा मोननै दालायाव गावस्राबावदों। जोंनि बे बद एबा बर' रावआ बद दालायनिफ्रायनो महर मोननाय राव।

आसामाव असमीया रावआनो गेरेमसासिन। नैथियाव बर' राव। दिनै लासैनो हाजासे जेंना आरो हेंथाफोरनि गेजेरजों सौसि सौसि भारतनि मोनसे राव होननानै गनाय जाबाय। बेयो जोंनि बर हारिनि देदगाथाव बाथ्रा। सुबुं माहारिया बांनाय लोगो लोगो बिसोरनि थाग्रा खुलियाबो बांनो गोनां जायो। लोगोसे भुम खौराङारि, हारिमु आरो समाज खान्थिनि थाखाय बिसोरनि खुगानि राव आरो सानस्रियाबो गुबुन गुबुन जायो। बेफोर बादि हालोदनि

गेजेरजों दिनै असमीया रावआबो थांनानै थानो गोनां जादों। नाथाय मखनो गोनांदि बिसोरनि गेजेरावबो गोरोबलायैनि गेजेराव गोरोबनाय नुनो मोनो। मानोना असमीया रावआबो रायज्लायनाय रावफोरनिफ्राय सायखनानैसो मोनसे मानथाय गोनां रावनि महर मोनदों। बिसोरो लिरनायाव मानथाय गोनां रावखौ बाहायो। बायदिसिना बार हावाजों गोरोबनानै मोनसेल मानथाय गोनां रावखौ लिरनायाव हमथानानै दोनदों। बे बिथिङाव नायोबोला जों ग'वालपारा आरो क'कराझार जिल्लायाव सोलिनाय बर' रावखौ एसे गुबुन नुनो मोनो। मानोना बे मोननै जिल्लानि बाहायनाय माखासे रावआ गोरोबलाया। गुबैयै आसामनि क'कराझार जिल्लानि बर' रावखौसो मानथाय गोनां राव होननानै गनायनानै लानाय जादों। फारसेथिं ग'वालपारा जिल्लानि रावआ मानथाय गोनां रावनिफ्राय एसे दोरोदनाय। माब्लाबा माब्लाबा फरायसाफोरनि लिरनाय फरायनायावबो बिसोरनि बै रायज्लानाय रावनि गोहोमखौ नुनो मोनो। नाथाय लिरनाय-फरायनायनि थाखाय रावनि फारसे सांग्रां जानाया गाहाम। मानोना लिरनाय-फरायनायाव मानथाय गोनां रावखौसो बाहायनाय जायो। नङाब्ला रायज्लायनाय राव आरो लिरनाय रावनि गलाय-गथाय महाराबो बर' रावनि गुबुन मोनसे राव महरै नुजाथिगोन। नुजाथिनानै बर' रावनि गुबुन मोनसे गेरेमसा राव होननानै सिनायथि एबा जायगा मोनोब्ला गुबुन मोनसे आरोबाव देदगाथाव बाथ्रा जाबावगोन। नाथाय नुनो मोनो असमीया बादि मोनसे गेरेमसा हारिहानो मोनसेल मानथाय गोनां राव दं। बेखौ नायोब्ला जों बुंनांगोन बर'आबो मोनसेल मानथाय गोनां रावखौ लिरनाय फरायनायाव बाहायनाया गाहाम। बिनिखायनो ग'वालपारा जिल्लानि बर'फरायसाफोरा बे बिथिङाव जोबाद सांग्रां जानाया गाहाम। थारैनो लिरनाय फरायनायनि मानथाय गोनां रावखौ बिसोरो बुजिनो एसेब्लाबो गोब्राब जायो। जायगा लानानै गावनि सानानयखौ फोरमायनायाव गुबुना बुजिनो हानाय बायदि गुबुनजों रायज्लायनायाव बयहाबो मोनथाय दं। नाथाय लिरनाय रावनि फोथारा एसे गुबुन। नङाबला फरायसाफोरनि रावनि रोंनाय एबा गोजौ सोलोंथाय लानायाव हेंथा फैगोन। मानोना दिनैनि फरायसायानो गाबोननि बर' मेलेमजिबि। आनजादनि फिननाय बिलाइफोराव नुनो मोनो बांसिन फरायसायानो रायज्लायनाय राव लिरो। क'कराझारावबो मानथाय गोनां रावल गैया एबा रायज्लाया। अब्लाबो लिरनायाव मोनसेल रावखौनो बाहायो। गुबुन मोनसे मखनो गोनांथार बाथ्राया जादों- आनजादनि बिजाथि आरो आनजाद लाग्रानि गेजेराव मोनसेल बुजिलायनो हानाय सोदोब एबा बिजों थानांगोन। नङाब्ला सोरबा आनजादआव उथ्रिनो गोनाङाबो उथ्रिनाय नङा। नाथाय बिबायदि होननानै ग'वालपारा जिल्लायाव रावबो मानथाय राव रोङा एबा मानथाय गोनां थुनलाइ आरो थुनलाइगिरि गैया बे नङा। बेवहाय उन्दै उन्दै फरायसा आरो फरायसुलिफोरखौल नोजोर होननानै बुंनाय जादों।

नोजोराव गोग्लैबावो बर'थुनलाइआ बोखाव जायै ग'वालपारा जिल्लायावनो सिगां जोनोम मोनदों। दासिम बर' थुनलाइआ गोजाम आरो गोदान मोननै बाहागोआव रानजाबाय। गोजाम थुनलाइनि सिगां बाहागोनि रावआ गोदान थुनलाइनि रावजों गोरोबा। थामहिनबा 1915 मायथायनि फ्राय 1925 मायथायसिमनि थुनलाइनि रावआ दानि बोखावनाय ग'वालपारा जिल्लानि रायज्लायनाय रावजों गोरोबो। दिन्थि बायदियै बर'नि फिसा अ आयेन (1915), खन्थायमेथाय (1923) आरो बिबार (1924) लाइसिफोरनि रावआनो गाहाय। आरोबाव 1920 माइथायाव लिरजानानै 1925 माइथायवसो साफायजानाय "प्रसन्न कुमार बड़' खाखलारीनि बाथुनाम बैखागुनि गीदु मुंनि बिजाबनि रावआबो दानि ग'वालपारा जिल्लानि रावजों गोरोबफ्लेयो। नाथाय गोजाम थुनलाइनि जोबनाय फारसे थामहिनबा 1952 माइथायनि सिगां सिगां बर' थुनलाइनि रावआ मानथाय गोनां रावनि फारसे गुरस्लाय हांबायमोन। फंसे रावजों बुनांगोनदि-दानि ग'वालपारा जिल्लानि रावआ गोजाम थुनलाइनि रावजों गोरोबफ्लेनाय। गुबुन फारसेथिं क'कराझारनि रायज्लायनाय रावआ गोजाम थुनलाइनि रावनिफ्राय फोसाबनाय एबा सोदांनाय राव। ग'वालपारा आरो क'काराझार जिल्लानि रायज्लायनाय रावनि

फारागथिखौ गाहायाव सुंदयै दिन्थिनाय जाबाय। 1. राव बिगियाननि बायदिब्ला बर'नि अंगुबै गारां हांखोआ गासै मोनद-- अ, आ, इ, उ, ए, आरो ओ। बिसोरनि लेङाइ (diacratic mark) सिनफोरा जादों फारियै- ', ा, ि, ु, े आरो ो। बिसोरखौ गारांसे गारां हांखो (Monophthong) बुंनाय जायो। नाथाय बिसोरनि अनगायैबो बर' रावआव गारांनै (Diphthong) आरो गारांथाम (Triphthong) गारां हाखोफोरखौबो बाहायनाय जायो। गारांनै गोनां ओइ आरो ओउ खौ फारियै "ऐ आरो "औ" "जों" बाहायनाय जायो (बिसोरनि लेङाइ सिनफोरा जादों फरियै "ै" आरो "ौ"। गारांथाम गारां हांखोखौ गुबुन रावआव मोननाय जाया। बिनिखायनो बर'रावआव गुबुन रावनि जुनियायै इयाइ आरो उवाइ बायदि बायदि बाहायनाय जायो। बेफोर गारां हांखोफोरनि बाहायनायाव जों माखासे फाराग नुनो मोनो-

ग'वालपारा	इंराजी	क'काराझार	फाराग
थायु	stay	थायो	ु/ो
माजां	good	मोजां	ा/ो
जायु	eat	जायो	ु/ो
आंनिफ्रा	from me	आंनिफ्राइ	ा/ि
आंखो	me	आंखौ	ो/ौ
हाथें	leg	आथिं	े/ि

2. खौरां हांखोफोर बाहायनायनि सायावबो जों फाराग नुनो मोनो। बर' रावनि अंगुबै खौरां हांखोफोरा गासै मोन 16। बेफोर जादों- ख, ग, ङ, ज, थ, द, न, फ, ब, म, स, ह, र, ल, व, य। नाथाय सोलाव लानाय सोदोबफोर आव क, घ, च, छ, त, ध, प, थ, ट, ढ,ध, ड, ण, श, ष, क्ष बायदि बायदि हांखोफोरखौबो खौरां हांखो बायदियै बाहायनाय जायो। बेफोरनि स, ख, थ, आरो, द नि फारागखौ गाहायाव दिन्थिनाय जाबाय--

ग'वालपारा	इंराजी	क'कराझार	फाराग
खासे	One	सासे	ख/स
मोखौ	Cow	मोसौ	ख/स
टाव	Bird	दाव	ट/द

3. बर'रावनि मुं दिन्थिग्रा मुंमाफोरनि गोरोबलायैखौबो जों नुनो मोनो---

ग'वालपारा	क'कराझार	इंराजी
खारल्लौ	खुमब्रा	a kind gourd
सेखा	सिखा	large knife
टाव	दाव	bird
जेंगा	जानथा	an instrument of bamboo
दाला	संग्राय	winnowing fan
सिंसा	सिलि	a kind of fishing instrument
बोन्दि	गायखेर	milk
बुन्दा	आलासि	guest

बेफोरनि अनगायैबो नोजोराव गोग्लैयै माखासे गोरोबै एबा फाराग थाबावनो हागौ। नुनो मोनो बेफोर बायदि गोरोबलायैनि थाखाय मालाबा फोरोंगिरि आरो फरायसाफोरनि बुजिलायनो हायैनि आख' फाख' जानाय। जायखि जाया ग'वालपारा जिल्लायाव सोलिनाय रावआव गुबै बर' सोदोब, गोथों सोदोबथि गोनां सोदोब, असमीयानिफ्राय दानस्लायनाय आरो असमीया सोदोबफोरखौ खोनानो मोनो। क'कराझारनि रावआवबो नाथाय बेफोर आखुथायफोरखौ एंगारनानै थानाय नुनो मोना। फरायसा आरो फोरोंगिरिफोरा बैफोर फारागफोरखौ मोनदाङोब्ला फरायनाय आरो फोरोंनायाव नुजानाय आख फाखआ गोजान जागोन। ◆◆

গল্প গল্প
গল্প গল্প
গল্প গল্প
গল্প গল্প
গল্প গল্প
গল্প গল্প
গল্প গল্প

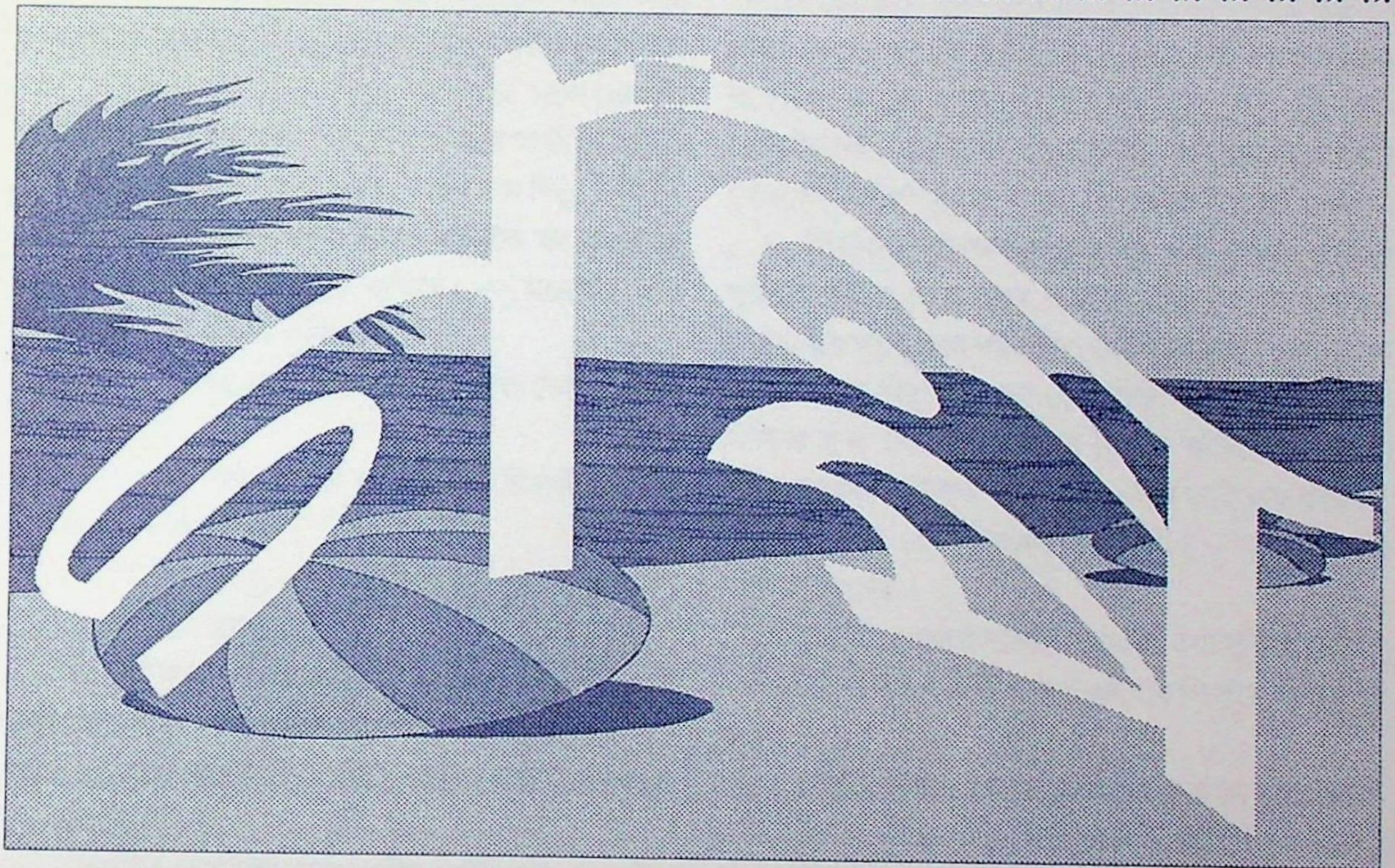

গল্প গল্প
গল্প গল্প
গল্প গল্প
গল্প গল্প
গল্প গল্প
গল্প গল্প
গল্প গল্প
গল্প গল্প
গল্প গল্প
গল্প গল্প
গল্প গল্প
গল্প গল্প

প্ৰেমৰ উপহাৰ

◆ মমিনুৰ মোল্লা (ৰাজা)
স্নাতক ১ম বৰ্ষ, ইংৰাজী বিভাগ

হঠাতে নয়নে চাইকেলৰ ব্ৰেক মাৰিলে। লগে লগে তেওঁৰ বাকী লগৰীয়া বিলাকেও চাইকেল ৰখাই নয়নৰ পিনে চালে। নয়নে ইঙ্গিত দিয়াৰ পিনে সকলোৱে চালে। এজনী দিপলিপ সুন্দৰী ছোৱালী সৰু গলি এটাৰে আহি আছে।

ঃ অ সেইজনীৰ কথা কৈছ। তাইৰ নাম ৰিতু, উকীলৰ ছোৱালী, অত্যন্ত ভেম থকা, ইয়াত নতুনকৈ ঘৰ বনাইছে, আমাৰ কলেজতে নাম ভৰ্ত্তি কৰিছে। — মনোজে তাৰ চি,আই,ডি স্বভাৱটোৰ পৰিচয় দিলে।

ঃ এইফালেই চোন আহি আছে। কিবা কোৱা, নয়ন। — দিপুৰ মাত।

ঃ হেল্লো ৰিতু, কেনে আছা? — চিনাকী ব্যক্তিৰ দৰে মাত লগালে নয়নে।

ঃ কি হ'ল ৰিতু, একো নকলাযে? — আপোনজন যেন হৈ মাতিলে মনোজে।

ঃ ব্লাডিফুল, বাষ্টাৰ্ড, ননচেঞ্চ, ষ্টুপিড। — এশ একুৰি গালি উপহাৰ দি উচাৎ মাৰি গুচি গল ৰিতু।

ঃ সঁচাকৈয়েচোন ভেম আছে বে। — ৰাজাই প্ৰথমবাৰ মুখ খুলিলে।

ঃ তাইৰ ভেম মই চূৰমাৰ কৰিম, তাইক মই পটামেই। — নয়নে যেন নিজকে চেলেঞ্জ কৰিলে।

ঃ যদি পটাব নোৱাৰ, আমাক পেটভৰ্ত্তি মিঠাই খুৱাব লাগিব আৰু পাৰিলে মই খুৱাম। — কৃষ্ণাৰ খকুৱা স্বভাৱটো চেতনা পালে।

পশ্চিমে বেলি লহিওঁৱাৰ লগে লগে সিহঁতে ঘৰ অভিমুখে চাইকেল চলালে।

নয়ন, ৰাজা, দিপু, কৃষ্ণা, মনোজ, প্ৰাণ, পিজু, মহেন্দ্ৰ নলেগলে লগা বন্ধু। গোটেইকেইজন স্নাতক ১ম বৰ্ষৰ ছাত্ৰ। ঘৰ একেখন গাৱতে। স্থানীয় কলেজখনতে পঢ়ে। যোৱাবাৰ গোটেইকেইজনে সুখ্যাতিৰে এই কলেজখনৰ পৰাই উচ্চতৰ মাধ্যমিক চূড়ান্ত বৰ্ষত উত্তীৰ্ণ হৈছে। নয়ন সিহঁতৰ অধিনায়ক হিচাপে থাকে ছোৱালী জোকোৱাৰ পৰা ক্ৰিকেট খেলালৈকে। ছোৱালী জোকোৱা, পঢ়াশুনাৰ লগতে খেলতো সিহঁতৰ সুনাম আছে, বিশেষকৈ ক্ৰিকেট খেলত।

পিছদিনা কলেজত ৰিতুক লগ পাই কৃষ্ণাৰ প্ৰেয়সী জুহিয়ে তাইক সাত নম্বৰ ৰুমলৈ মাতি লৈ গল। ৰুমত সোমোৱাৰ লগে লগে নয়নহঁতে উচ্চস্বৰে হাঁহি দিলে। লাজ আৰু ভয়তে ৰিতুৰ মুখখন কেহেৰাজ বৰণীয়া হ'ল। তাই নিশ্চিত হ'ল যে, ৰেগিং নামৰ বিষাক্ত কীটটোৱে তাইক দংশন কৰিবলৈ উদ্যত হৈ আছে— যাক তাই ভয় কৰে।

ঃ ভন্টি, কোন ইয়াৰত পঢ়া তুমি? — সুযোগ বুজি প্ৰানে মাতিলেই।

ঃ ভন্টি, তোমাৰ দাদাই তোমাক কিবা সুধিছে নেকি? — ৰিতুৱে তল মূৰ কৰি থকাত এইবাৰ পিজুৱে শান্তভাৱে কলে।

ঃ তুমি নিশ্চয় বোবা নোহোৱা। নহলে যোৱাকালি আমাক ইমান ধুনীয়া ধুনীয়া গালিবোৰ উপহাৰ দিব পাৰানে? — মহেন্দ্ৰৰ মুখমণ্ডলৰ অঙ্গী ভঙ্গীয়ে উপস্থিত সকলোকে হাঁহিৰ খোৰাক যোগালে।

টিচিঙকৈ মৌচুমীৰ খংটো উঠি আহিল, মিলিয়ে বাধা নিদিয়া হ'লে হয়তো তাই ৰিতুক চৰ এটাই সোধালেহেঁতেন।

ঃ স্নাতক ১ম বৰ্ষত। — তাই ক্ৰন্দনমুৱা হৈ প্ৰথমবাৰ মাতিলে।

ঃ প্ৰিন্সিপাল মেম আহি আছে, ৰেগিং বন্ধ কৰ। — মনোজৰ সতৰ্কবানীত সকলোৱে সংযত হৈ বহিল।

ঃ নয়ন, কিয় হুলস্থুল কৰি আছা? ওচৰে পাজৰে ক্লাছ হৈ আছে হুলস্থুল নকৰিবা। তোমালোকৰ শৰ্মা ছাৰ আহি

আছে, ক্লাছ ৰুমত যোৱা। — প্ৰিন্সিপাল মেমৰ কথাত সকলোৱে দুই নম্বৰ ৰুমলৈ গল ইডুকেছনৰ ক্লাছ কৰিবলৈ।

ৰিতুৰ ইডুকেছন নাই, তাই ৰুমৰ পৰা ভয়ে ভয়ে ওলাল।

ঃ ৰিতু, কি হ'ল তোমাৰ? ইমান বিষন্ন যে? এনিথিং ৰং। দিপুৰ প্ৰেয়সী ৰূপাৰ মাতত উচপ খাই উঠিল ৰিতু।

ঃ তুমি মোৰ নাম কেনেকৈ জানিলা? মইতো তোমাক চিনি নাপাওঁ। — ৰিতুৰ মুখমণ্ডলত আশ্চাৰ্য্যৰ ভাব।

ঃ আমাৰ কলেজত ধুনীয়া ছোৱালী আহিলে নামটো কেনেবাকৈ পাই যাওঁ। তদুপৰি নয়নহঁতেতো কালি তোমাক জোকাইছিল। আচলতে নতুন ছাত্ৰীৰ নাম কালেক্ট কৰাটো মনোজৰ কাম। — উশাহ নোলোৱাকৈ কথাবোৰ কৈ গৈছিল ৰূপাই।

ঃ নয়ন, মনোজ? মই একো বুজি পোৱা নাই? খোলাখুলিকৈ কোৱাচোন ।— ৰিতুৱে ভেবা লাগি চাইছিল ৰূপালৈ।

ঃ নয়ন, মনোজহঁত এই কলেজতে পঢ়ে স্নাতক ১ম বৰ্ষত। লগতে সিহঁতৰ ক্ৰিকেট দলটো জিলাৰ ভিতৰত অন্যতম শ্ৰেষ্ঠ।

ঃ ক্ৰিকেট? ক্ৰিকেট খেলে নেকি সিহঁতে। — উৎফুল্লিত হৈ কৈছিল ৰিতুৱে।

ঃ তাৰমানে তুমি ক্ৰিকেট খেল ভালপোৱা?

ঃ হয়, ক্ৰিকেট হ'ল মোৰ প্ৰিয় খেল। — ৰিতুৱে কৈছিল।

ঃ ঠিক আছে, তুমি তেন্তে মোৰ লগত যাবা ক্ৰিকেট খেল চাবলৈ। দিপুৰ খেল চাব পাৰিবা। অপেনিং বেটছমেন, অপেনিং বলাৰ, ফিল্ডিঙতো বৰ ভাল, সুদক্ষ মেচ উইনাৰ, প্ৰয়োজন অনুসৰি বেটিঙ কৰিব পাৰে। — আখৈ ফুটাদি ওলাইছিল ৰূপাৰ মূখৰ পৰা দিপুৰ গুনগান।

ঃ ৰূপা, — নয়নৰ মাতত পিছফালে ঘূৰি চালে ৰূপাই — ক্ৰিকেট খেলখন এদিন আগুৱাই দিছে, পৰহি ফাইনেল, সেয়ে তুমি তোমাৰ বান্ধৱীকেইজনীক লগত লৈ আহিবা। চাবা, তুমি নাহিলে কিন্তু দিপুৰ খেল বেয়া হব পাৰে।— সুযোগ বুজি ৰূপাক জোকাইছিল নয়নে।

ঃ নয়নদা, এয়া আমাৰ নতুন ক্লাছমেট, ৰিতু। ৰিতু এয়া নয়নদা। পৰিচয় পৰ্বত নমস্কাৰ বিনিময় হৈছিল উভয়ৰে মাজত।

সেন্দুৰ বৰনীয়া গাল দুখনি, ককাললৈকে বৈ পৰা চুলি, উঠন বুকু, নীলাভ নয়নযুৰি, গুলপীয়া ওঠ দুখনি লৈ নিষ্পলকভাৱে চাই আছিল নয়নে। যেন কোনোবা স্বৰ্গৰ অপেস্বৰী মৰ্ত্যলৈ নামি আহিছে। তাতোকৈ ভাল লাগিল তাইৰ হাঁহিটো। ইমান ধুনীয়া হাঁহি। নয়নে তাইক তলৰ পৰা ওপৰলৈ ভালকৈ এপলক চাই লৈছিল।

চঞ্চল মনৰ নয়ন অস্বাভাবিক ধৰনে গহীন হৈ পৰিল, অনবৰতে কিবা এক ভাবত বিভোৰ হৈ থাকে, তেওঁ নিজেও নাজানে ইয়াৰ কাৰণ কি।

প্ৰেম কেনেকৈ মানুহৰ জীৱনলৈ আহে কোনেও কব নোৱাৰে। ই এক কব নোৱাৰাকৈ সৃষ্টি হোৱা আকৰ্ষন, অনামী আকৰ্ষন। হয় নয়নৰ জীৱনলৈওঁ প্ৰেম আহিল আৰু সেই প্ৰেমৰ প্লাবন আনিলে ৰিতুৱে।

আজি ধূপধৰা ক্ৰীড়া সন্থাই পতা বাৰ্ষিক খেলখনৰ ফাইনেল। নয়নহঁতৰ দলৰ প্ৰতিদ্বন্দী যোৱা দুবছৰৰ চেম্পিয়ন বিউটি ক্লাব। খেলৰ প্ৰাকমুহূৰ্তত নয়নৰ লগত মহেন্দ্ৰৰ এক চুক্তি হ'ল, নয়নে যদি দলক জিকাব পাৰে তেন্তে মহেন্দ্ৰই নিজাববীয়াকৈ এটি পাৰ্টি দিব।

এয়া ক্ৰিকেট ফিল্ডত দুয়োদলৰ অধিনায়ক, উদ্দেশ্য টছ। জিকিলে বেটিং লবই লাগিব, নহ'লে হৰাটো ধুৰুপ। কিয়নো পিছত বেটিং কৰিলে ৰাণ উঠোৱা খুব মস্কিল হৈ পৰে। টছত হাৰি ফিল্ডিং লব লগা হোৱাত নয়নহঁতৰ মূখ বিবৰ্ণ হৈ গল। ত্ৰিছ অভাৰৰ খেল। নয়নহঁতৰ মনালিছা ক্লাবৰ হৈ বলিং মুকলি কৰিলে দিপুৱে। প্ৰথম অভাৰটোতে অভাবনীয় ভাবে পোন্ধৰ ৰাণ খৰচ কৰিলে। বিউটি ক্লাবৰ বিস্ফোৰক বেটিঙৰ তাণ্ডৱত কঁপি উঠিল মনালিছা শিবিৰ। খেলৰ শেষত স্কৰবৰ্ডত দেখা গল ত্ৰিছ অভাৰত ২০০ ৰানৰ অসম্ভৱপ্ৰায় লক্ষ্য। মনালিছা ক্লাবৰ হৈ পিজু আৰু মহেন্দ্ৰই গাইপতি দুটাকৈ উইকেট দখল কৰি সামান্য পৰিমানে জিলিকি উঠিলেও বাকীসকল চকুত লগাকৈ ব্যৰ্থ হ'ল।

আৰম্ভে্য মনালিছা ক্লাবৰ বেটিং লাইনো খুউব

শক্তিশালী। অপেনিংত দিপু আৰু নয়নৰ পৰা আৰম্ভ কৰি মিডল অৰ্ডাৰ আৰু টেইল এণ্ডাৰসকলো খেলৰ গতি সলাই দিব পাৰে।

নিৰ্দ্দিষ্ট সময়ত মনালিছা ক্লাবৰ বেটিং আৰম্ভ হ'ল। পৰিস্থিতিৰ তাগিদাত দিপুৰ লগত নয়নে নিজে নগৈ পিজুক পঠালে অপেনিং কৰিবলৈ।

প্ৰথম বলটো বাউঞ্চাৰ, দিপুৰ ডিফেন্স দিয়াৰ চেষ্টা ব্যৰ্থ হ'ল, বলটো তাৰ বুকুত আঘাত কৰাত বাগৰি পৰিল দিপু। পিজুৱে দৌৰি আহি তেওঁৰ বুকুত মালিচ কৰি দিলে। তেওঁ পুনৰ বেটিঙৰ বাবে সাজু হ'ল। দ্বিতীয় বলটো পেডত লাগিল, তীব্ৰ আপীল বলাৰ আৰু কীপাৰৰ। আম্পায়াৰে কোনো প্ৰতিক্ৰিয়া নেদেখুৱালে। তৃতীয় বলটো ন'বল হ'ল, এক ৰাণ লৈ পিজুক সুযোগ দিলে দিপুৱে। পৰবৰ্তী বলটোত তীব্ৰ প্ৰহাৰ পিজুৰ, বলাৰক ব্যঙ্গ কৰি বলটো ষ্টেডিয়ামলৈ গল। এক নিৰ্মম ইয়ৰ্কাৰত বিধস্ত হল পিজু। মনোজ আহিয়েই এটা অভাৰ বাউণ্ডাৰী মাৰি নিজৰ স্থিতি স্পষ্ট কৰি দিলে। প্ৰথম অভাৰৰ অন্তিম বল, এক নিখুত ইনছুইংগাৰত মনোজৰ অফ ষ্টাম্প উৰি গ'ল। বিমৰ্ষ মনলৈ তেওঁ পেভিলিয়নলৈ উভতিলে। মনালিছা শিবিৰৰ শক্তিশালী মিডল অৰ্ডাৰ বেটছমেন ক্ৰমে ৰাজা(১২), মহেন্দ্ৰ(১১), প্ৰাণ(০১) সোনকালেই পেভিলিয়নমুখী হ'ল। স্কৰ ১৫অভাৰত ৫উইকেটত ৮০ৰাণ। দিপুৰ উইকেট তেতিয়ালৈকে অক্ষত যদিও তেওঁ বল অনুপাতে ৰাণ কৰিব পৰা নাই।

এইবাৰ আহিল অধিনায়ক নয়ন নিজ দলক উদ্ধাৰ কৰিবলৈ। লগত আছে বহু যুঁজৰ নায়ক দিগন্ত দাস ওৰফে দিপু।

প্ৰথম বলটোৱে নয়নৰ সোঁবাহুত আঘাত কৰাত তেওঁ বাগৰি পৰিল।

ঃ নয়ন,..... নয়ন..... নয়ন, দিপু,... দিপু...দিপু। — ষ্টেডিয়ামৰ পৰা অহা নাৰী কণ্ঠস্বৰত ঘূৰি চালে নয়ন আৰু দিপুৱে। ৰিতু, ৰূপা, জুহি, মিলি, মৌচুমীৰ লগতে বাকীবোৰ ক্লাছমেটো আহি পাইছে সিহঁতৰ খেল উপভোগ কৰিবলৈ। দিপুৰ মুখত এক শুকান হাঁহি বিৰিঙিল। যেন পুহমহীয়া জাৰত ৰাতিপুৱা বেলিৰ ছয়াময়া ভুমুকি। নয়নে এইবাৰ নিজকে সাজু কৰি ল'লে। ঃ আজি আমি জিকিবই লাগিব। আজিৰ মেচ জিকি আমি ৰিতুহঁতক দিম— প্ৰেমৰ উপহাৰ। — মনতে ভাবিলে নয়নে।

এক নিৰ্মম ইয়ৰ্কাৰ, অৱস্থান সলনি কৰি এক নান্দনিক কভাৰ ড্ৰাইভ নয়নৰ। ধুমুহা গতিৰে যোৱা বলটোৱে সীমাৰেখাত এক মধুৰ চুম্বন দিলে। পৰবৰ্তী বলটো চৰ্টপিছ, নয়নে উঠাই দিলে আকাশলৈ। বলটোৰ তলে তলে দৌৰিছে ফিল্ডাৰ। এক চিত্তাকৰ্ষক ড্ৰাইভেৰে বলটো আয়ত্ব কৰিলে ফিল্ডাৰজনে। দৰ্শক সকলৰ মুখ শুকাই গল। নয়ন হতাশগ্ৰস্ত মনেৰে আম্পায়াৰলৈ চালে। আম্পায়াৰৰ দুয়ো হাত ওপৰলৈ নাছি উঠিল, "ছিক্স"। নয়নৰ শেঁতা পৰা মুখেৰে এক শুকান হাঁহি বাগৰিল। দৰ্শক সকলেও পুনৰ চিঞৰিবলৈ ধৰিলে। আচলতে কেচটো আয়ত্ব কৰাৰ সময়ত ফিল্ডাৰজনৰ ভৰি সীমাৰেখাত স্পৰ্শ হৈছিল। এক ৰাণ লৈ এইবাৰ দিপুক ষ্ট্ৰাইক দিলে নয়নে। পুনৰ এক ইয়ৰ্কাৰত বলাৰে দিপুৰ বেইল উফৰিব বুলি নিশ্চিত হ'ল, ক্ষিপ্ৰতাৰে মৰা এক দৃষ্টিনন্দন কাটত তৃতীয় শ্লিপেৰে ওলাই গৈ বল সীমাৰেখা পালে। এইদৰে মনালিছা শিবিৰে জয়ৰ নিচেই কাষ চাপোতেই ঘটি গল অথন্তৰটো। দিপু এক ভয়াবহ ফ্লিপাৰত পৰাস্ত হল, ব্যক্তিগত ৬০ ৰানত। স্কোৰ তেতিয়া ২৬অভাৰত ১৭০ৰাণ ছয়উইকেট। ক্ৰমাগত দুটা বলত আউট হ'ল সুৰজিত আৰু উজ্জ্বল। হঠাতে খেলখন এক নাটকীয় পৰ্য্যায়লৈ গতি কৰিলে। হাতত দুটা উইকেট, প্ৰায়োজন ৩০ৰানৰ ২২বলত। দশম বলত কৃষ্ণই মৰা দুটা বাউণ্ডেৰীত কিছু আস্বস্ত হ'ল নয়ন। পৰবৰ্তী অভাৰৰ প্ৰথম বলতে এক ৰান লৈ কৃষ্ণক সুযোগ দিলে নয়নে। ক্ৰমাগত তিনিটা বল বেটৰ লগত সংঘৰ্ষ নহ'ল। লেগ ষ্টাম্পলৈ উঠি অহা বলটোত এক ভয়াবহ প্ৰহাৰ, ষ্টেডিয়ামৰ কোলালৈ গুচি গল বলটো। পিছৰ বলটোত এক ৰান ললে কৃষ্ণাই। ২৯তম অভাৰত ছয় বলত উভয়ৰ মাজত সংগৃহিত হ'ল ছয় ৰান। অন্তিম অভাৰত প্ৰয়োজন আঠ ৰানৰ। প্ৰত্যেকজন ফিল্ডৰৰ মুখত উৎকণ্ঠাৰ চাপ পৰিস্ফুট। দৰ্শকো শান্ত, হৃদৰোগীয়ে খেলখন উপভোগ কৰিলে হয়তো তাতেই চিৰনিদ্ৰাত ডুব গলহেঁতেন।

বলাৰে বল কৰিবলৈ দৌৰিছে, উত্তেজনাত সকলোৰে অণ্ঠ কণ্ঠ শুকাই গৈছে। বেটবলৰ সংঘৰ্ষ নহল। বেটছমেনদ্বয়ে চকুৰে চকুৰে কথা পাতিলে। পিছৰ বলটো ইয়ৰ্কাৰ, তাতেই বলটোক ৰখাই দি দুয়ো বেটমেনে দৌৰিলে, ফিল্ডাৰে তলকিবই নোৱাৰিলে। এইবাৰ প্ৰয়োজন চাৰিবলত সাত ৰাণৰ। তৃতীয় বলটোৱে কৃষ্ণাক প্ৰতাৰণা কৰিলে। চতুৰ্থ বলটোত এক দৰ্শনীয় ষ্টোক, এক ৰান লবলৈ দুয়ো বেটছমেনৰ লৰ, কিন্তু তাতোকৈ ক্ষিপ্ৰগতিত ফিল্ডাৰে বল আয়ত্ব কৰা এক মনোমহা থ্ৰত ৰান আউট কৃষ্ণা (১৯ৰান, ১৫বলত)। অন্তিম উইকেটৰূপে আহিল এ.জি.এছ. নিজুমনি চৌধুৰী। প্ৰয়োজন ২বলত ৭ৰানৰ। নতুন বেটছমেন, বলাৰে দৌৰিছে, সকলোৰে বুকুৰ ধপধপনি বাঢ়িছে। মিডল ষ্টাম্পত পৰা বলটো থাৰ্ড মেনলৈ থেলি দি এক ৰান ললে নিতুৱে। এটা ছয়ৰ প্ৰয়োজন অন্তিম বলটোত। ষ্ট্ৰাইকত নয়ন, মুখত বিন্দু বিন্দু ঘাম, উইকেট ক্ষুধাতুৰ বলাৰে দৌৰিছে, ফ্ৰন্ট ফুটলৈ গৈ নয়নে বলটো উঠাই দিলে মিড অনলৈ। দুজনকৈ ফিল্ডাৰ বলটো ধৰিবৰ বাবে সাজু হ'ল, উত্তেজনাত দৰ্শক থিয় হ'ল। কি হ'ব, চাৰি নে ছয় নে আউট? প্ৰত্যেকৰ মনত একেই প্ৰশ্ন। সকলোৰে লক্ষ্য আকাশৰ পিনে। হঠাত আকাশেৰে উৰি যোৱা চৰাই এটাই মলত্যাগ কৰাত ফিল্ডাৰ এজনৰ কপালত পৰিল। অৱশেষত সকলো জল্পনা কল্পনাৰ অন্ত পেলাই বলটো সীমাৰেখাৰ বাহিৰত পৰিলগৈ।

এই দৰে মনালিছা শিবিৰে এক শ্বাসৰুদ্ধকৰ জয়লাভ কৰিলে এক উইকেটত। খেলৰ শেষত পুৰস্কাৰ বিতৰনীত মেন অব দা মেছৰ বঁটা পালে ৬০ বলত ৭৪ ৰান কৰা নয়নে। লগতে মেন অব দা ছিৰিজৰ বঁটাও তেৱেঁই পালে। দিপুৱে পালে শ্ৰেষ্ঠ বেটছমেনৰ বঁটা, মহেন্দ্ৰ আৰু পিজুৱে শ্ৰেষ্ঠ বলাৰ, ৰাজা আৰু কৃষ্ণাই পালে শ্ৰেষ্ঠ ফিল্ডাৰৰ সন্মান।

চেম্পিয়ন ট্ৰফীটো হাতত লৈ সকলোৱে উল্লাসত ফাটি পৰা ৰিতুহঁতৰ পিনে গ'ল।

ঃ ৰিতু, তোমালৈ ধন্যবাদ থাকিল, তুমি অহা কাৰনেহে নয়নে ইমান নিঁখুত মেছ জয়ী ইনিংছ এটা খেলিব পাৰিলে। — দিপুয়ে ৰিতুক কলে।

ঃ যদিহে এয়া সঁচা হয় তেন্তে মই সদায় তোমালোকৰ খেলত উপস্থিত থাকিম। — ৰিতুৱে উৎফুল্লিত হৈ কৈছিল।

ঃ সঁচাই আহিবানে আমাৰ প্ৰতিখন খেল চাবলৈ? বৰ ভাল লাগিল। এটা কথা কওঁ ৰিতু বেয়া পাবানে? — নয়নে সাহ পাইছিল।

ঃ কোৱা, বেয়া পোৱা কথা হলেও বেয়া নাপাওঁ। — - তাই সন্মতি দিছিল।

ঃ আই লাভ ইউ, ৰিতু।

ঃ আই লাভ ইউ টু নয়নদা। — ৰিতু সিহঁতৰ উপস্থিতি পাহৰি গৈছিল। ফুৰ্তিত গোটেইকেইজনে চিঞৰি উঠিল। লাজত ৰিতুৰ গাল দুখনি ৰঙা হৈ গৈছিল।

ঃ আজিৰ এই বঁটা কাৰ নামত উৰ্চ্ছগা কৰিবি? — দিপুৰ প্ৰশ্ন।

"ৰিতুৰ", — সকলোৱে সমস্বৰে চিঞৰি উঠিল।

ঃ বঁটাটোৰ নাম? — মিলিৰ প্ৰশ্ন।

ঃ "প্ৰেমৰ উপহাৰ" — নয়নে মৃদুস্বৰত কলে।

ঃ নয়ন, তইতো তোৰ 'প্ৰিয়া' পাই গলি এইবাৰ পাৰ্টিটো দি দে। —কৃষ্ণাৰ খকুৰা স্বভাৱটো সাৰ পাই উঠিল।

'প্ৰেমৰ উপহাৰ' ট্ৰফীটো লৈ মনালিছা শিবিৰ সমন্বিতে সিহঁতৰ বন্ধু বান্ধৱীবোৰে কাজিৰঙা ৰেষ্টুৰেন্টলৈ ঢাপলি মেলিলে।

ঃ কৃষ্ণা, মহেন্দ্ৰ তহঁতৰে পাৰ্টিৰ সময় সমাগত। — নয়নে সিহঁতক স্বৰ্ত্তৰ কথা মনত পেলাই দিলে।

ঃ কিন্তু তাৰ আগতে খেল জিকাৰ পাৰ্টিটো হব লাগিব। — মিলি আৰু মৌচুমীয়ে একেলগে কোৱা কথাষাৰত সকলোৱে হাঁহি দিলে।

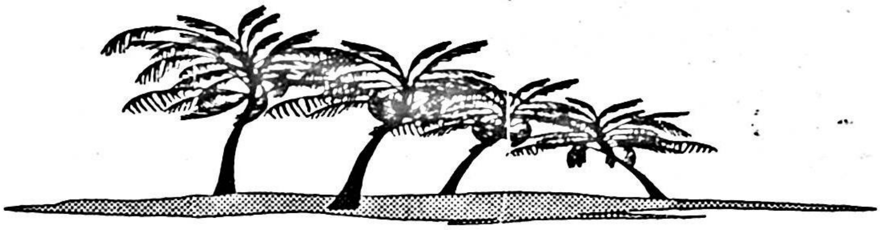

বিয়োগান্ত

◆ শ্ৰীৰুণুমী চৌধৰী
উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বৰ্ষ

ভবেন্দ্ৰ দত্ত এজন আগশাৰীৰ সমাজ সেৱক। তেওঁৰ পত্নী মায়াৱতী আৰু একমাত্ৰ ল'ৰা ৰাজুৰ সৈতে এটি সুখী পৰিয়াল। আৰ্থিক অৱস্থা টনকিয়াল নহয় যদিও সমাজ সেৱাত বৰ আগ্ৰহী। একমাত্ৰ পুতেক ৰাজুকলৈ তেওঁৰ অনেক সপোণ। ভবিষ্যতে তাক এজন নামজ্বলা পুৰুষ কৰিবলৈ তেওঁৰ বৰ হেপাঁহ। সিও কোনো দিনে মাক-দেউতাকৰ কথা নেপেলায়। বৰ্ত্তমান সি চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ। স্কুলৰ পৰা আহোতে সদায় বাটতে পোৱা ৰ'দত লেৰেলি যোৱা বকুল ফুল একাজুলি আনি মাকক দিয়ে। মাকে সেয়া অতি মৰমেৰে বাকচত ভৰাই থৈ দিয়ে। সি স্কুললৈ ভাল পোছাক পিন্ধি যাব নোৱাৰে কাৰণে কোনেও ভাল নেপায়। স্কুল ছুটী দিলে সকলোৱে এৰি যায়। কিন্তু পৰী নামৰ চকুলৈ চালে মৰম লগা ছোৱালী এজনীয়ে তাৰ লগত আহে। পৰী হ'ল গাঁওৰ এজন ধনী লোকৰ জীয়েক। পৰিয়ালৰ একমাত্ৰ ছোৱালী । ধনীয়ে যে দুখীয়াক ঘিন কৰে এই কথা ৰাজুই বৰ ভালকৈ জানিছিল। পৰীয়ে কিন্তু সেইবোৰ একো বুজা নাছিল। সেই বাবে ৰাজুক বৰ ভাল পাইছিল। এদিন এনেকৈ স্কুলৰ পৰা আহোতে ৰাজুই পৰীক কৈছিল "পৰী, তুমি হ'লা ধনী মানুহৰ ছোৱালী। মোৰ দেউতা হৈছে কোনোমতে পেটে-ভাতে চলা এজন সাধাৰণ লোক। মোৰ লগত সদায় এনেকৈ লগ হ'লে তোমাৰ দেউতাই তোমাক নেমাৰিব জানো?" পৰীয়ে একো নুবুজিলেও ৰাজুৰ কথাই তাইক বৰকৈ আঘাত কৰিলে আৰু তাই কলে "ৰাজু তোমাক মই কেতিয়াও বেয়া নেপাও, মই সদায় তোমাৰ লগত খেলিম।" তেতিয়া সি কলে "ডাঙৰ হ'লে যে তুমি পাহৰি যাবা তুমি ডাঙৰ মানুহ হবা, তোমাৰ দেউতাই তোমাক বেলেগ স্কুলত নাম লেখি দিব আৰু তেতিয়া তুমি মোক পাহৰি যাবা।" তেতিয়া পৰীয়ে ফেঁকুৰী-ফেঁকুৰী কান্দিবলৈ ধৰিলে— "ৰাজু মই বেলেগ স্কুলত কেতিয়াও নপঢ়ো, মই তোমাৰ লগত একেখন স্কুলতে পঢ়িম। মই তোমাক কেতিয়াও নেপাহৰো" এনেকৈ কথা পাতোতে সিহঁতৰ বহুত সময় হ'ল। ইফালে পৰীৰ মাক-দেউতাকে ঘৰত বিচাৰ ললে। সকলোকে অহা দেখিলে কিন্তু পৰীক নেদেখিলে। ৰাজুৰ মাক দেউতাকে কিন্তু বিচাৰ নললে কাৰণ তেওঁলোকে জানে যে স্কুল ছুটীৰ পিছত সি বকুল ফুল বুটলি আনি মাকক দিয়ে। পৰীয়ে কলে "ৰাজু আজি আমাৰ বহুত পলম হ'ল। ঘৰত ছাগে' মা-দেউতাই বিচাৰি আছে, কালিলৈ আকৌ লগ হম। তুমি কিন্তু মোক এৰি বুকুল ফুল নুবুটু লিবা দেই। মইও তোমাৰ লগত বকুল ফুল বুতলিম। তেতিয়া ৰাজুই কলে "উ মোৰো আজি বহুত পলম হ'ল দেউতাই ছাগে বিচাৰিচে, যাওঁ দেই পৰি বাই বাই।" লাহে লাহে সিহঁতৰ দুটা বছৰ পাৰ হ'ল। পৰী গাভৰু হ'ল। সুমথিৰা টেঙাৰ বাকলিৰ দৰে গাল দুখনি, চালে হেপাহ নপোলাৱা চকুযুৰি দেখিবলৈ সঁচাই পৰী কুঁৱৰীৰ দৰেই। লাহে-লাহে তাই সকলো খিনি জনা হ'ল, ধনী-দুখীয়া সকলো খিনি বুজা হ'ল আৰু সেইবাবে ৰাজুৰ লগ এৰিবলৈ তাই চেষ্টা কৰিলে। আজি কালি ৰাজুক তাই প্ৰায়েই লগ নধৰা হ'ল। ৰাজুইও তাইক লগ নেপায় ভাত পানী খোৱা বাদ দিলে আৰু এদিন ৰাজুই লগ ধৰি কলে— "পৰী তোমাৰ কি হৈছে? আজি কালি দেখোন তুমি বকুল বুতলিবলৈ মোক লগ নধৰা" তেতিয়া পৰীয়ে মুখখন তাৰ ফালে বেকাকৈ দি কলে— "তোমাৰ লগত বকুল বুতলিবলৈ মোৰ কি গৰজ পৰিছেও?" এই বুলি কৈ তাই বেগেৰে আগলৈ খোজ ললে। ৰাজুই একেথৰে তাইলৈ চাই ৰ'ল। সি যেন চকুৰে ধোঁৱা কোঁৱা দেখিলে। তাৰ চকুৰ পানীৰে বাট নেদেখা হ'ল। সি-সিদিনা আৰু বকুল নুবুতলিলে। স্কুলৰ পৰা গৈ সি বকুল ফুল নিদিয়া দেখি মাকে তাৰ চকুলৈ চাই দেখিলে তাৰ চকু চল চলীয়া। মাকে আচৰিত হৈ সুধিলে "কি হ'লনো তোমাক কোনোবাই কিবা কলে নেকিও?" সি কান্দি কলে "সকলোবোৰ তোমাক পিছত কম মা।" সি লগে-লগে বিছ্নাত বাগৰি পৰিলে আৰু ফেঁকুৰী ফেঁকুৰী কান্দিবলৈ ধৰিলে। মাকে ভাত খাবলৈ মতাত সি ভাত নেখাও বুলি কলে। ইমান দিনে পাই অহা পৰীৰ মৰম, ইমান দিনে পৰীৰ প্ৰতি কৰা বিশ্বস সকলো শেষ হৈ গ'ল আজি। পৰীয়ে তাক বিশ্বাস ঘাতকতা কৰিলে। এই চিন্তাত সি ভাগি পৰিল। ঢাৰি পাতিয়ে লাগিব লগা হ'ল। ইফালে সন্মুখত মেট্ৰিক পৰীক্ষা। পৰীয়ে পৰীক্ষাত ফাষ্ট ডিভিজনত পাছ কৰিলে। সি পৰীক্ষা দিলে পৰীয়ে হয়তো তাক পিছ পেলাব নোৱাৰিলেহেঁতেন। কিন্তু সকলো খিনি পৰীয়ে শেষ কৰি পেলালে। ইফালে পৰীক দেউতাকে বিদেশত পঢ়িবলৈ পঠিওৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিলে। তাইৰ আনন্দৰ সীমা নোহোৱা হ'ল। ইফালে ৰাজুৰ অসুখ দিনে দিনে বেছি হবলৈ ধৰিলে। তথাপিও পৰীয়ে এবাৰ খবৰ নললে। পৰীয়ে বিদেশত পঢ়িবলৈ যোৱা কথা সি গম পালে আৰু জ্বৰত ভ্ৰম বকিবলৈ ধৰিলে পৰী মইও তোমাৰ পিছে-পিছে গৈ আছো। মোলৈও বাট চোৱা মইও তোমাৰ লগত পঢ়িম। মাকে পৰীৰ কথা শুনি ভাবিলে ৰাজুক পৰীয়ে ধৰিছে কিন্তু পৰীযে তাৰ শৈশৱৰ লগ মাকে নেজানে। সি আকৌ এবাৰ পৰীৰ নাম লৈ শেষ নিশ্বাস এৰিলে। আস "মোৰ মৰমৰ পৰী জনী"। ০০০০০

এক মিনিটৰ গল্প—

প্ৰেম

◆ *আমিনুৰ হক*
উচ্চতৰ মাধ্যমিক ২ম বৰ্ষ

৯ বাজি৩০ মিনিটৰ ঘন্টা মৰাৰ লগে লগে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকল ল'ৰালৰিকৈ ২নং হোলৰ আসন গ্ৰহণ কৰিলে। উদ্দেশ্য আছিল ইংৰাজীৰ ক্লাছ কৰাৰ। ইতিমধ্যে হোলৰ আসন সমূহ পূৰ হৈছে। উপায়হীন হৈ তাইৰ ওচৰতে বহি দিলো। প্ৰথমতে আমাৰ মাজত কোনো ক্ৰিয়া প্ৰতিক্ৰিয়া হোৱা নাছিল। কিন্তু কেৰা বাৰো চকুৰ চাওনিত তাই বুজিব নোৱাৰা ইংগিত দিলে। তাই কলেজত নতুন। মোৰ সতে কথা কোৱাৰ তাইৰ যেন সাহসেই নাই। তাই একেবাৰে শান্ত, নিমাত-নিস্তব্ধ। মই মুখলৈ চাই থকাত তাই লাজ, সংকোচত ভুগিছে। মই নামাতি থাকিব নোৱাৰাত মাতিয়েই দিলো— "হেল্লো"। তাই কেৰাহীকৈ ঘুৰি চোৱাত ৰায়চৌধুৰী বাইদেউ নোহালৈকে কথা-বতৰা চলি থকাৰ লগতে মিচিকিয়া হাঁহিৰো উৎপন্ন হ'ল। ক্ষন্তেকীয়া চিনাকী আৰু সম্পৰ্কই দুয়োৰো মাজৰ বন্ধুত্বৰ এনাজৰী কটকটীয়া কৰিলে। সিদিনাৰ পৰাই আমি দুয়ো নলে-গলে লগা বন্ধু-বান্ধৱীত পৰিণত হ'লো। লাইব্ৰেৰী, কেন্টিন ইত্যাদি সকলো ক্ষেত্ৰতে আমাৰ মাজত অধিক মিলা মিছা হৈ পৰিছিল। কেৱল ধৰ্মত আমি দুয়ো ভিন্ন কিন্তু আমাৰ দুই হৃদয় আছিল অভিন্ন। তাইৰনাম নীলাক্ষী আৰু মোৰ নাম ইমৰাণ। অফ ক্লাচত আমি লাইব্ৰেৰীত ডিক্সনাৰী নতুবা কোঠাল তলীত বহি গল্পৰ লগতে পাঠভিত্তিক আলোচনাও কৰোঁ। গছজোপা বয়জ কমন ৰুমৰ ওচৰত হোৱাত আমাক মাজে মাজে বন্ধু-বান্ধৱী কিছুমানে কিবা-কিবি কৈ জোকায় যদিও তাই অলপো বেয়া নাপায়। বৰং হাঁহি হাঁহি মোৰ সতে কথা পাতি থাকে। তেনে অৱস্থাত তাইক মোৰ কিবা ক'বলৈ মন যায়। কিন্তু মুখৰ পৰা শব্দ ওলাইয়েই নাহে। দিন বাগৰাত আমাৰ বন্ধুত্ব লহ্-পহ্ কৈ বাঢ়ি যোৱাৰ লগতে আমি দুয়ো প্ৰেমত পৰিলো। সময়ৰ গতিত প্ৰেম গভীৰ হৈ অহা যেন লাগিল, এজনে আনজনৰ অবিহনে জীয়াই থকাটো নিৰৰ্থক বুলি ভবাৰ লগতে দুয়ো প্ৰেমৰ মৰ্যাদা ৰক্ষা কৰিবলৈ শঁপত ললো। কিন্তু কি হ'ল এদিন গুৱাহাটী মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা আমাৰ কলেজৰ ঠিকনাত নীলাক্ষীলৈ এখন চিঠি আহিল। চিঠিখন একে গাঁও ধনুভাঙা আৰু একেলগে ৰংজুলি হাইস্কুলত পঢ়া বন্ধু নীলুৰ। অফত কোঠালতলীত চিঠিখন পঢ়ি থকাত তাইৰ দুচকু বাষ্পাকুল হৈ আহিব ধৰিলে, মই একো নুবুজি সন্মুখত থিয়হৈ প্ৰশ্ন কৰাত চিঠিখন মোক দি তাই উচুপি উচুপি ক'লে — "ইমৰাণ মই তোমাক ভাল নাপাও, তুমি মোক ক্ষমা কৰা, প্ৰেম ভালপোৱা হৃদয়ৰ নিখুঁত অনুভূতি, ইয়াক গঢ়ি তুলিব নোৱাৰি। মই তোমাক ভাল নাপালে তুমি পৰীক্ষা নিদিয়া আৰু কলেজলৈ নহা; সেই বাবেহে মই তোমাৰ সতে মিছা অভিনয় কৰিছোঁ। ইমৰাণ, তুমি যে মোক খুব ভাল পোৱা তাক মই ভাল দৰে জানো! কিন্তু মই উপায়হীন। প্লিজ, ইমৰাণ তুমি মোক অকণো ভুল নুবুজিবা"। মই মৌনহৈ শিল পৰা চৰাইৰ দৰে নিশ্চুপ হৈ বহি থাকিলো।

ডায়েৰীৰ কেইটামান পৃষ্ঠা

◆ শ্ৰীৰঞ্জিত কিশোৰ বৰ্মন
স্নাতক ২ য় বৰ্ষ

টক্ টক্ টক্——! "অজিত, ঐ অজিত দুৱাৰ খোলা।" হঠাৎ দুৱাৰত টোকৰ আৰু চিনাকি মাতটো শুনি আটায়ে যেন কিংবৰ্ত্তব্যবিমোৰত পৰিলো। পৰাতো স্বাভাৱিক। কাৰণ চাই থকা চি. ডি. ডিক্সখন ভাল নাছিল। কি কৰো কি নকৰো আটায়ে খন্তেক ভাবিলো। মুন্না গৈ বিচনাত উঠি টোপনি যোৱাৰ ভাও ধৰিলে। বাকী লৰাহঁতে ভি.চি.ডি., ডিক্সসহ পিছফালৰ দুৱাৰেদি ওলাই গল। ৰুমত থাকিলো ভোলা, অজিত আৰু মই। অজিতে ৰুম এৰি যাব নোৱাৰে। সেই কাৰণে সি ৰুমতে থাকিল। ভোলা আৰু মই কিন্তু মুখ দেখুৱাবলৈ লাজ পাই আমিও পিছফালৰ দুৱাৰেদি ওলাই গলো। আমি ওলাই যোৱাৰ পাছতেই অজিতে দুৱাৰ খুলি দিলে। ৰুমৰ ভিতৰত সোমাইয়ে প্ৰশ্ন কৰিলে "কোন কোন আছিলা তোমালোক?" অজিতৰ মুখত কিন্তু কোনো ধৰণৰ মাত নাছিল। তেওঁ দুখজমান আগুৱাই গৈ ভিতৰৰ ৰুমৰ ফালে আগবাঢ়িল। গৈ দেখিলে কোনোৱা এজন শুই আছে। কোন আছে চাবলৈ বুলি তেওঁ আগবাঢ়ি গৈ মুখত টৰ্চ লাইটতো মাৰি মুন্নাক দেখি আচৰিত হৈ কলে "তোমাকতো আমি এনেকুৱা লৰা বুলি ভৱা নাছিলো। আৰু কোন কোন আছিল?" কঁপা কঁপা মাতেৰে লাজে অপমানে অজিতে কলে— "ভোলা আৰু ধনটিও আছিল বাইদেউ।"

"তোমালোকে আৰু ঠাই বিচাৰি নাপালা। কচোন ক, আজি কি বাৰ? শনিবাৰে যে ৰাতি ১০-৩০ বজাৰ পৰা চিনেমা দিয়ে তোমালোকে নাজানা? পঢ়া-শুনা কৰা লৰা হিচাপে তোমালোকৰ কাণ্ডজ্ঞান থকাটো দৰকাৰ। ইয়াত চি.ডি. লগালে যে ওছৰৰ টি.ভি. বোৰে টানিব সেই কথাটো গম পোৱা নে নোপোৱা। ঘৰত মই চিনেমা চাম বুলি টি.ভি. লগোৱাত তোমালোকে লগোৱা ছবিবোৰ দেখি খণ্ডত ৰব নোৱাৰিহে আহিলো।" আৰু কিবা কিবি বকিছিল বাইদেউৱে কিন্তু মুন্না আৰু অজিতৰ মূৰত সেইবোৰ কথাই স্থিতি লভিব নোৱাৰিলে। দুয়ো দুইফালে দুটা স্তম্ভৰ নিচিনাকৈ থিয় হৈ থাকিল। বকি বকি বাইদেউৱে কেতিয়া ৰুমৰ পৰা ওলাই গল সিঁহত দুটাই গমেই নাপালে। বাইদেউ যোৱা গম পাই ভোলা আৰু মই আহি মতাতহে সিঁহতৰ গাত তত আহে। আমি সোধাত সিঁহতে বাইদেউৱে কোৱা কথাখিনি আমাৰ আগত কলে। আমিও যেন নিথৰ হৈ গলো। উলুৰ লগত বগৰী পুৰা যোৱা কথাষাৰ আমি মৰ্মে মৰ্মে উপলব্ধি কৰিব পাৰিছো।

"শুনক ৰাইজ শুনক, মাত্ৰ এদিনৰ কাৰ্য্যসূচীৰে ৪/১০/০৩ ইং তাৰিখ শনিবাৰে শাখাতিৰ বুকুত আয়োজন কৰা হৈছে ডেন্স কম্পিটিচন। সেয়েহে ইচ্ছুক প্ৰতিযোগীক নাম দাখিল কৰিবলৈ ইয়াৰে অনুৰোধ জনালোঁ। প্ৰথম পুৰস্কাৰ ৫০০১/- টকা, দ্বিতীয় পুৰস্কাৰ ৩০০১/- টকা আৰু তৃতীয় পুৰস্কাৰ ১০০১/- টকা। সেই ধৰণে টিকটৰ মুল্যও প্ৰথম শ্ৰেণী ৩০/- টকা দ্বিতীয় শ্ৰেণী ২০/- টকা আৰু বিশেষ শ্ৰেণী মাত্ৰ ৫০/- টকা। লগতে অনুষ্ঠানত বিচাৰকৰ স্থানত থাকিব বোলছবি জগতৰ বিখ্যাত অভিনেতা, অভিনেত্ৰী হিৰন্য দাস আৰু গীতাৱলী ৰাজ কুমাৰী। পাহৰি নাজাব ৰাইজ, মাত্ৰ এদিনৰ কাৰ্য্যসূচীৰে————।"

সেই সময়ত আমি তিনি বন্ধু গৈ আছিলো দুধনৈ কলেজলৈ বড়ো ফেচাৰ্চ চাবৰ বাবে। কথাখিনি ৰাস্তাত শুনাৰ পাছত আমাৰ মাজত এটা সাধাৰণ আলোচনা হল। মই মুন্নাক কলো — "ঐ কথা খিনি শুনি কেনেকুৱা লাগিল।" "কিয়? বেয়া লগা নাই।"- ভোলাই কলে। "ময়ো হলে বেয়া দেখা নাই।"— মই কলো।"তেতিয়া হলে মুন্না, তোৰ ভিক্টৰখন লৈ আহিবি। নৱমীৰ কথাতো গাড়ীৰ অসুবিধা হব পাৰে।"— ভোলাই কলে। "তাতে আকৌ ৰাতি।" মুন্নাই

সন্মতি জনালে। কথাখিনি আলোচনা কৰি কৰি আমি তিনিও কলেজৰ চৌহদত সোমালো। বেচ ৰজন জনাই আছিল সেইখিনি সময়ত কলেজখন। কিছু সময় তাত থাকি বিভিন্ন অনুষ্ঠান উপভোগ কৰাৰ পাছত আমি গৈ নতুনকৈ দিয়া কেন্টিনত সোমালো। কেন্টিনত দুখনকৈ পুৰী খাই আমি তিনিও ঘৰলৈ বুলি অগ্ৰসৰ হলো। ষ্টেচন পাই মনত পৰিল সেইদিনা ধূপধৰা হাইস্কুলত বাৰ্ষিক খেল ধেমালিৰ সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠানত ভাষণ দিয়া হাজোৰাৰী চাৰৰ কথা। তেওঁ কৈছিল যে দুধনৈত এখন একমহীয়া নাটকৰ কৰ্মশালা পাতিব। কত যোগাযোগ কৰিব লাগিব বুলি সোধাত চাৰে কৈছিল, "দুধনৈত ডাঃ মেহতাব হুছেইনৰ এখন হোমিও ক্লিনিক আছে, তাত তেওঁৰ লগত যোগাযোগ কৰিবা।" সেইমতেই সেইদিনা আমি তিনিও ডাঃ হুছেইনক লগ ধৰিলো আৰু তেওঁ দিয়া প্ৰ-পত্ৰখন মোৰ নামত পুৰাই থৈ আহিলো। ডাঃ হুছেইনৰ পৰা বিদায় লৈ আহি আমি গাড়ীত উঠিলো। কিছু সময়ৰ পাছত আমি আমাৰ নিৰ্দিষ্ট স্থানত উপস্থিত হলো। গাড়ীৰ পৰা নামি ১৯৮০ চনতে দেউতাই কিনা চাইকেল খনত উঠি ঘৰ পালো।

কথা মতেই কাম। আগৰ আলোচনা মৰ্মে ভোলা আৰু মই ঠিক চাৰিটা মান বজাত ধনুভাঙাত থকা আমাৰ বন্ধু বৈশ্যৰ দোকানত উপস্থিত হলোগৈ । তাতেই আমি তিনিও লগা লগি হোৱাৰ কথা। ভোলা আৰু মই তাত প্ৰায় ১৫ মিনিট মান অপেক্ষা কৰাৰ পাছত মুন্না আহিল।

"কিমান সময় হল?" —মুন্নাই সুধিলে।

ভোলাই উত্তৰ দিলে— "বেছি দেৰি হোৱা নাই। প্ৰায় ১৫ মিনিট।"

বাইকৰ পৰা নামি মুন্নাই দোকানৰ ভিতৰত সোমাল। কিছু সময় তাত কটোৱাৰ পাছত আমি তিনিও বাইকত উঠিলো। প্ৰথমতে ধূপধৰা আৰু দ্বিতীয়তে শাখাতি বুলি ৰাওনা হলো। শাখাতিত ডেন্স ধামাকা চোৱাৰ আগতে বিষহৰি থানত ছাগলী বলি দিয়া চাবলৈ গলো। কিন্তু তাত ছাগলী বলিৰ পৰিবৰ্তে বস্তা পাৰ্টিহে দেখিবলৈ পালো। বস্তা পাৰ্টী চাই থকাৰ মাজতে মই সিঁহত দুটাক উদ্দেশি কলো-– "সন্ধিয়া ডান্স ধামাকা চোৱাৰ আগতে ভাত কেইটামান খাই লব পৰা হলে বেয়া নাছিল নেকি?" সিহঁত দুটাই কথাটোত হয় ভৰ দিলে। কিছু সময় মনে মনে থকাৰ পিছত ভোলাই কলে "মোৰ মাহী এজনীৰ ইয়াতে বিয়া হৈছে। সিহঁতৰ ঘৰতে আজি ৰাতিৰ সাজ খাম তেনেহলে, নে কি কোৱা ধনটি?" কথাষাৰ মোক উদ্দেশি কলে। মই তপৰাই "ভালেই হব" বুলি কৈ থলো। "বল তেতিয়া হলে এতিয়াই গৈ ভাতৰ অৰ্ডাৰ দি আহো—" মুন্নাই কলে। ব'ল ব'ল বুলি কৈ আটায়ে বাইকত উঠিলো। কেই মিনিটমানৰ পাছতেই আমি মাহীহঁতৰ ঘৰত উপস্থিত হলো। সন্ধিয়াৰ চাহ আমি মাহীহঁতৰ ঘৰতেই খালো। "হেৰি নহয় ভোলা, তোমালোকে ডেন্স ধামাকা চাবা নেকি?" —মাহীয়ে সুধিলে।

ভোলাই চোৱাৰ কথা কলে।

মাহীতে তেতিয়া ৰাতিৰ ভাত সাঁজ তাতেই খোৱাৰ কথা কলে। কথাষাৰ মাহীয়ে নিজে কোৱাৰ কাৰণে আমি ভালেই পালো।

প্ৰায় ৪৫ মিনিট মান তাত কটোৱাৰ পাছত ৰাতি ভাত খোৱাৰ প্ৰতিশ্ৰুতিৰে আমি গুচি আহিলো ধূপধৰালৈ পূজা চাবলৈ। তাৰ পৰা আহি আমি প্ৰথমে গৈছিলো চৰাইবাহাত পূজা চাবৰ কাৰণে। তেতিয়া তাত দৰঙীয়া নাম পাৰ্টী আদিৰে পূজাথলীত বেচ হুলস্থুলীয়া পৰিবেশ। কিছু সময় তাত থকাৰ পিছত আমাক আটাইলৈকে ভন্টি এজনীয়ে পূজাৰ প্ৰসাদ আনি দিছিল। প্ৰসাদ পানী খাই উঠি ভন্টিক মাত লগাই এইবাৰ আহিলো। আহিয়ে আমি তাত লগ পালো একেলগে কলেজত পঢ়া বন্ধু অজিতক। আমাক লগ পাই অজিতে সুধিলে— "ৰাতি কত থাকিবি।"

"আমি ডেন্স ধামাকা চাম।" —ভোলাই কলে।

"যদি আধা ৰাতিতে শেষ হয় তেতিয়া হলে তোমালোক মোৰ তাত আহিবা বুজিছা। মই বৰ্তমান অকলে আছো। মালীকহঁত নাই, আলহী খাবলৈ গৈছে। চাৰিখন বিচনা এনেয়ে পৰি আছে। ইমান দূৰ বাট অতিক্ৰম কৰি তোমালোক ঘৰলৈ নাজাবা। যিহে দিন কাল পৰিছে।" — অজিতে কলে।

বাইকখন দোকান এখনৰ সন্মুখত থৈ এইবাৰ চাৰিজনে টাউনৰ পূজা থলীলৈ গলো। সেই হুলস্থুলীয়া

পৰিবেশৰ মাজত একেলগে পঢ়া বহুতো বন্ধু-বান্ধৱী লগ পাইছিলো। সকলোৱে সেই সময়ত নিজক লৈয়ে ব্যস্ত। আমাৰ অৱশ্যে সেই সময়ত বেলেগৰ কথা ভাবিবলৈ সময় নাছিল। প্ৰায় তাত ১ ঘন্টা মান সময় কটোৱাৰ পিছত অজিতক মাত লগাই আমি তিনিও পুনৰ মাহীহঁতৰ ঘৰলৈ গতি কৰিলোঁ। তেতিয়া ৰাতি প্ৰায় ৮-১৫ মান হৈছে। মাহীহঁতৰ ঘৰৰ বাকীবোৰ সদস্যই আমি গৈ পোৱাৰ আগতেই ইতিমধ্যে ভাত পানী খাই উঠিছে।

"ইমান দেৰি কৰিলা যে? মই ভাত বনাই তোমালোকক বাট চাই চাই সিঁহতক খাবলৈ দিলো।" —মাহীয়ে কলে।

"ভালেই কৰিলে মাহী, আমি আৰু আপোনাৰ ভাত হোৱা নাই বুলিহে।" —মই কলো।

"তোমালোকে মুখ হাত ধুই লোৱা। মই ভাত বাঢ়ো" বুলি কৈ মাহীয়ে পাকঘৰলৈ গল। ভাত বাঢ়ি মাহীয়ে আমাক বহিবলৈ মাতিলে। কেইবাখনো ভাজি-তৰকাৰীৰে মাহীয়ে আমাক খাবলৈ দিলে।

খোৱা বোৱা কৰাৰ পাছত বিভিন্ন ধৰণৰ কথা বতৰা চলিল তেওঁলোকৰ পৰিয়ালৰ লগত। তাৰ পাছত আমি মাহীহতক আটাইকে মাত লগাই ডেন্স ধামাকা চাবলৈ গলো।

"কথাতে কয় কপালৰ লিখন নাজায় খণ্ডন।" ভাগ্য আমাৰেই বেয়া। বেয়া নোহোৱা হলে জানো আমি বিশ নাইবা ত্ৰিশ টকাৰ টিকত নাপাও নে। আমি অহাৰ কেই মিনিটমান আগতে সেই মূল্যৰ টিকতবোৰ শেষ হৈছে। বাৰু আপুনিয়ে কওঁকচোন আমি জানো পঞ্চাশ টকা মূল্যৰ চিতত বহাৰ যোগ্য ব্যক্তি? টিকত আছে, সিয়ো পঞ্চাশ টকাৰহে। সেয়েহে আমি তাৰ যোগ্য নহয় বুলি ঠিৰাং কৰিলো।

"ঐ তঁহতে কি কৰিম বুলি ভাবিছ? মোৰ কিন্তু টোপনি লাগিছে ভাই।" কথাষাৰ মুন্নাই কলে।

"আমাৰ জানো টোপনি লগা নাই?" কথাষাৰ আমি দুয়ো প্ৰায় একেলগে কলো।

"ব'ল তেনেহলে দেৰি কৰি লাভ নাই অজিতৰ তাততো বিচনা কেইখন আছেই। শুই থাকোগৈ।" কথাষাৰ কৈ মুন্নাৰ বাইক ষ্টাৰ্ত দি গুচি আহিলো।

ৰুম পাই আমি তিনিও আচৰিত হলো। অজিতৰ ৰুমত প্ৰায় ছয় জন মান লৰাই চি.ডি. চাই আছে। আমি গৈ দুৱাৰত নক্ কৰাৰ কেই মুহূৰ্তমান পাছত কোনোৱা এজনে দুৱাৰ খন খুলি দিলে। আমি সোমাই গলো।

"পূজা থলীত তোমালোকক এৰি অহাৰ কিছু সময়ৰ পাছতেই ইহঁতে চি. ডি. লৈ ৰুমত সোমাইছে। মতামতি ভালেই চলিল পাৰ্টী।" কথাষাৰ আমাক উদ্দ্যেশি কলে অজিতে।

ৰুমত সোমাইয়ে মুন্নাই কাপোৰ সলাই লৈছিল। ভোলা আৰু মই কিন্তু চাৰ্টটো খুলি জোতাযোৰ খুলিম বুলি মুঢ়া দুটাত দুইজনে বহিছোহে মাত্ৰ। তেনেতে হঠাত দুৱাৰত টোকৰ পৰিল।

######

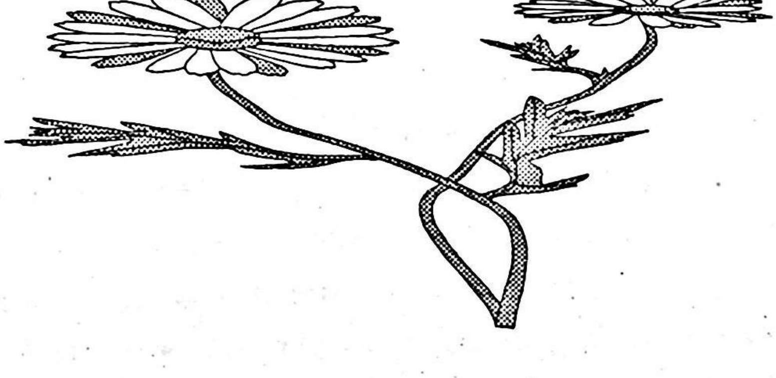

সন্মতি জনালে। কথাখিনি আলোচনা কৰি কৰি আমি তিনিও কলেজৰ চৌহদত সোমালো। বেচ ৰজন জনাই আছিল সেইখিনি সময়ত কলেজখন। কিছু সময় তাত থাকি বিভিন্ন অনুষ্ঠান উপভোগ কৰাৰ পাছত আমি গৈ নতুনকৈ দিয়া কেন্টিনত সোমালো। কেন্টিনত দুখনকৈ পুৰী খাই আমি তিনিও ঘৰলৈ বুলি অগ্ৰসৰ হলো। ষ্টেচন পাই মনত পৰিল সেই দিনা ধূপধৰা হাইস্কুলত বাৰ্ষিক খেল ধেমালিৰ সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠানত ভাষণ দিয়া হাজোৰাৰী চাৰৰ কথা। তেওঁ কৈছিল যে দুধনৈত এখন একমহীয়া নাটকৰ কৰ্মশালা পাতিব। কত যোগাযোগ কৰিব লাগিব বুলি সোধাত চাৰে কৈছিল, "দুধনৈত ডাঃ মেহতাব হুছেইনৰ এখন হোমিও ক্লিনিক আছে, তাত তেওঁৰ লগত যোগাযোগ কৰিবা।" সেইমতেই সেইদিনা আমি তিনিও ডাঃ হুছেইনক লগ ধৰিলো আৰু তেওঁ দিয়া প্ৰ-পত্ৰখন মোৰ নামত পুৰাই থৈ আহিলো। ডাঃ হুছেইনৰ পৰা বিদায় লৈ আহি আমি গাড়ীত উঠিলো। কিছু সময়ৰ পাছত আমি আমাৰ নিৰ্দিষ্ট স্থানত উপস্থিত হলো। গাড়ীৰ পৰা নামি ১৯৮০ চনতে দেউতাই কিনা চাইকেল খনত উঠি ঘৰ পালো।

কথা মতেই কাম। আগৰ আলোচনা মৰ্মে ভোলা আৰু মই ঠিক চাৰিটা মান বজাত ধনুভাঙাত থকা আমাৰ বন্ধু বৈশ্যৰ দোকানত উপস্থিত হলোগৈ । তাতেই আমি তিনিও লগা লগি হোৱাৰ কথা। ভোলা আৰু মই তাত প্ৰায় ১৫ মিনিট মান অপেক্ষা কৰাৰ পাছত মুন্না আহিল।

"কিমান সময় হল?" —মুন্নাই সুধিলে।

ভোলাই উত্তৰ দিলে— "বেছি দেৰি হোৱা নাই। প্ৰায় ১৫ মিনিট।"

বাইকৰ পৰা নামি মুন্নাই দোকানৰ ভিতৰত সোমাল। কিছু সময় তাত কটোৱাৰ পাছত আমি তিনিও বাইকত উঠিলো। প্ৰথমতে ধূপধৰা আৰু দ্বিতীয়তে শাখাতি বুলি ৰাওনা হলো। শাখাতিত ডেন্স ধামাকা ছোৱাৰ আগতে বিষহৰি থানত ছাগলী বলি দিয়া চাবলৈ গলো। কিন্তু তাত ছাগলী বলিৰ পৰিবৰ্তে বস্তা পাৰ্টিহে দেখিবলৈ পালো। বস্তা পাৰ্টী চাই থকাৰ মাজতে মই সিঁহত দুটাক উদ্দেশি কলো– – "সন্ধিয়া ডান্স ধামাকা চোৱাৰ আগতে ভাত কেইটামান খাই লব পৰা হলে বেয়া নাছিল নেকি?" সিহঁত দুটাই কথাটোত হয় ভৰ দিলে। কিছু সময় মনে মনে থকাৰ পিছত ভোলাই কলে "মোৰ মাহী এজনীৰ ইয়াতে বিয়া হৈছে। সিহঁতৰ ঘৰতে আজি ৰাতিৰ সাজ খাম তেনেহলে, নে কি কোৱা ধনটি?" কথাষাৰ মোক উদ্দ্যেশি কলে। মই তপৰাই "ভালেই হব" বুলি কৈ থলো। "বল তেতিয়া হলে এতিয়াই গৈ ভাতৰ অৰ্ডাৰ দি আহো—" মুন্নাই কলে। ব'ল ব'ল বুলি কৈ আটায়ে বাইকত উঠিলো। কেই মিনিটমানৰ পাছতেই আমি মাহীহঁতৰ ঘৰত উপস্থিত হলো। সন্ধিয়াৰ চাহ আমি মাহীহঁতৰ ঘৰতেই খালো। "হেৰি নহয় ভোলা, তোমালোকে ডেন্স ধামাকা চাবা নেকি?" —মাহীয়ে সুধিলে।

ভোলাই চোৱাৰ কথা কলে।

মাহীতে তেতিয়া ৰাতিৰ ভাত সাঁজ তাতেই খোৱাৰ কথা কলে। কথাষাৰ মাহীয়ে নিজে কোৱাৰ কাৰণে আমি ভালেই পালো।

প্ৰায় ৪৫ মিনিট মান তাত কটোৱাৰ পাছত ৰাতি ভাত খোৱাৰ প্ৰতিশ্ৰুতিৰে আমি গুচি আহিলো ধূপধৰালৈ পূজা চাবলৈ। তাৰ পৰা আহি আমি প্ৰথমে গৈছিলো চৰাইবাহাত পূজা চাবৰ কাৰণে। তেতিয়া তাত দৰঙীয়া নাম পাৰ্টী আদিৰে পূজাথলীত বেচ হুলস্থুলীয়া পৰিবেশ। কিছু সময় তাত থকাৰ পিছত আমাক আটাইলৈকে ভন্টি এজনীয়ে পূজাৰ প্ৰসাদ আনি দিছিল। প্ৰসাদ পানী খাই উঠি ভন্টিক মাত লগাই এইবাৰ আহিলো। আহিয়ে আমি তাত লগ পালো একেলগে কলেজত পঢ়া বন্ধু অজিতক। আমাক লগ পাই অজিতে সুধিলে— "ৰাতি কত থাকিবি।"

"আমি ডেন্স ধামাকা চাম।" —ভোলাই কলে।

"যদি আধা ৰাতিতে শেষ হয় তেতিয়া হলে তোমালোক মোৰ তাত আহিবা বুজিছা। মই বৰ্তমান অকলে আছো। মালীকহঁত নাই, আলহী খাবলৈ গৈছে। চাৰিখন বিচনা এনেয়ে পৰি আছে। ইমান দূৰ বাট অতিক্ৰম কৰি তোমালোক ঘৰলৈ নাজাবা। যিহে দিন কাল পৰিছে।" — অজিতে কলে।

বাইকখন দোকান এখনৰ সন্মুখত থৈ এইবাৰ চাৰিজনে টাউনৰ পূজা থলীলৈ গলো। সেই হুলস্থুলীয়া

পৰিবেশৰ মাজত একেলগে পঢ়া বহুতো বন্ধু-বান্ধৱী লগ পাইছিলো। সকলোৱে সেই সময়ত নিজক লৈয়ে ব্যস্ত। আমাৰ অৱশ্যে সেই সময়ত বেলেগৰ কথা ভাবিবলৈ সময় নাছিল। প্ৰায় তাত ১ ঘন্টা মান সময় কটোৱাৰ পিছত অজিতক মাত লগাই আমি তিনিও পুনৰ মাহীহঁতৰ ঘৰলৈ গতি কৰিলোঁ। তেতিয়া ৰাতি প্ৰায় ৮-১৫ মান হৈছে। মাহীহঁতৰ ঘৰৰ বাকীবোৰ সদস্যই আমি গৈ পোৱাৰ আগতেই ইতিমধ্যে ভাত পানী খাই উঠিছে।

"ইমান দেৰি কৰিলা যে? মই ভাত বনাই তোমালোকক বাট চাই চাই সিঁহতক খাবলৈ দিলো।" —মাহীয়ে কলে।

"ভালেই কৰিলে মাহী, আমি আৰু আপোনাৰ ভাত হোৱা নাই বুলিহে।" —মই কলো।

"তোমালোকে মুখ হাত ধুই লোৱা। মই ভাত বাঢ়ো" বুলি কৈ মাহীয়ে পাকঘৰলৈ গল। ভাত বাঢ়ি মাহীয়ে আমাক বহিবলৈ মাতিলে। কেইবাখনো ভাজি-তৰকাৰীৰে মাহীয়ে আমাক খাবলৈ দিলে।

খোৱা বোৱা কৰাৰ পাছত বিভিন্ন ধৰণৰ কথা বতৰা চলিল তেওঁলোকৰ পৰিয়ালৰ লগত। তাৰ পাছত আমি মাহীহতক আটাইকে মাত লগাই ডেন্স ধামাকা চাবলৈ গলো।

"কথাতে কয় কপালৰ লিখন নাজায় খণ্ডন।" ভাগ্য আমাৰেই বেয়া। বেয়া নোহোৱা হলে জানো আমি বিশ নাইবা ত্ৰিশ টকাৰ টিকত নাপাও নে। আমি অহাৰ কেই মিনিটমান আগতে সেই মূল্যৰ টিকতবোৰ শেষ হৈছে। বাৰু আপুনিয়ে কওঁকচোন আমি জানো পঞ্চাশ টকা মূল্যৰ চিতত বহাৰ যোগ্য ব্যক্তি? টিকত আছে, সিয়ো পঞ্চাশ টকাৰহে। সেয়েহে আমি তাৰ যোগ্য নহয় বুলি ঠিৰাং কৰিলো।

"ঐ তঁহতে কি কৰিম বুলি ভাবিছ? মোৰ কিন্তু টোপনি লাগিছে ভাই।" কথাষাৰ মুন্নাই কলে।

"আমাৰ জানো টোপনি লগা নাই?" কথাষাৰ আমি দুয়ো প্ৰায় একেলগে কলো।

"ব'ল তেনেহলে দেৰি কৰি লাভ নাই অজিতৰ তাততো বিচনা কেইখন আছেই। শুই থাকোগৈ।" কথাষাৰ কৈ মুন্নাৰ বাইক ষ্টাৰ্ত দি গুচি আহিলো।

ৰুম পাই আমি তিনিও আচৰিত হলো। অজিতৰ ৰুমত প্ৰায় ছয় জন মান লৰাই চি.ডি. চাই আছে। আমি গৈ দুৱাৰত নক্ কৰাৰ কেই মুহূৰ্তমান পাছত কোনোৱা এজনে দুৱাৰ খন খুলি দিলে। আমি সোমাই গলো।

"পূজা থলীত তোমালোকক এৰি অহাৰ কিছু সময়ৰ পাছতেই ইহঁতে চি. ডি. লৈ ৰুমত সোমাইছে। মতামতি ভালেই চলিল পাৰ্টী।" কথাষাৰ আমাক উদ্দেশি কলে অজিতে।

ৰুমত সোমাইয়ে মুন্নাই কাপোৰ সলাই লৈছিল। ভোলা আৰু মই কিন্তু চাৰ্টটো খুলি জোতাযোৰ খুলিম বুলি মুঢ়া দুটাত দুইজনে বহিছোহে মাত্ৰ। তেনেতে হঠাত দুৱাৰত টোকৰ পৰিল।

######

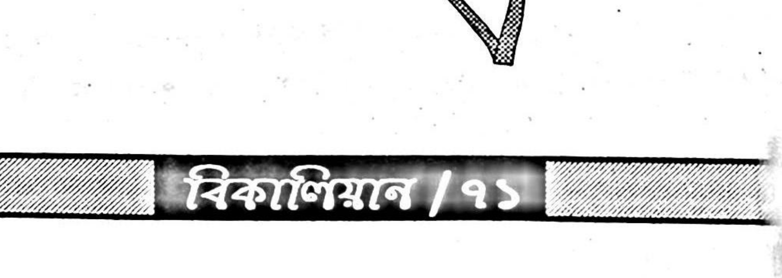

दुखु आरो सुखुनि मोदै

◆ *मिच् मामनि बसुमतारी*
हायार सेकेण्डारी सेथि बोसोर

गंसे गामियाव खैलाराम मुंनि सासे जोबोर दोहोनि मानसि दं। बियो जोबोर अनसुला नाथाय इसे खिरफिन मोन। बिथांनि फिसाज्ला अलंबार मसाहारी। बियो हायार सेकेण्डारी नैथि बोसोराव फरायो। बिहा फरायनायाव गोसो गैया।

बे गामिआव साथाम सेंग्रा दं। माजेन, सोमदोन आरो सोमबारु। बिसोरो अलंबारजोंनो मोनसे थाखोआवनो फरायो। बिसोरो जोबोर बदमास। सानफ्रोमबो मोनाबिलिआव जौ लोङो, सिनेमा नायो, जुवा गेलेयो। बिसोरो जोबोर फुर्थिआव थायो। बिसोरखौ नुनानै अलंबारनि गोसोआबो बिसोरजों लोगो जानो लुबैयो।

अलंबारा जोबोर दुखु। मानोना बिहा फरायनो गोसो गैया। नाथाय बिफानि खोथाखौ गारनो हायाखै। बिनि थाखायसो कलेजआव थाङो। थेवबो अलंबारआ मोजाङै गोसो होनानै फराया। बियो लासै लासै बिफाखौ थगायना बिसोर साथामजों लोगो जानानै जुवा गेलेनो हमो। बिफाया मोनथिना जोबोर रागा जोङो। अलंबारखौ जोबोर रायो। नाथाय अलंबारआ बिफानि फारसे खोमा होआ।

दानसेनि उनाव आनजाद जागोन। अलंबारआ फरायलिया। सानफ्रोमबो जौ लोंनाय जुवा गेलेनायनि अनजिमायसो बांद्रायबाय।

आनजाद जाबाय। अलंबारआबो आनजाद होनो थांबाय। बिसोर साथामबो आनजाद होनो थांबाय। अलंबारआ नाथाय आनजादआव जेबो लिरनो हायाखै। बिसोर साथामआ नाथाय नकल खालामनानै लिरदों। अलंबारआ नाथाय नकलबो खालामनो रोङा। अलंबारआ मोनसेबो लिरनो हायाखै। बेबायदिनो आनजादआ जोबबाय।

आनजाद जोबनायनि खुसिआव आरोबाव जौ लोंनाय, जुवा गेलेनाय जाबाय। अलंबारआ सानफ्रोमबो बिफानिफ्राय रां खावनानै लाबोयो। जौ लोङो, अमा बेदर जायो।

दानथामसो उनाव आनजादनि रिजाल्ट ओंखारबाय। सान्नैबो रिजाल्ट लानो थांदों। अलंबारआ गावनिखौ मोनबाय। अलंबारनि रिजाल्टआ गाज्रि। माजेन, सोमदोन आरो सोमबारु मोनाबो गावबा गावनि रिजाल्टखौ नागिरनो हमबाय। रिजाल्टरवौ मोनबाय। बिसोर साथामनिबो रिजाल्टआ गाज्रि।

अलंबारआ नआव फैबाय। बिफाया बिनि आनजादनि फिथायखौ सोंबाय। अलंबारआ रिजाल्टखौ गाज्रि होननानै फिन हरो। बोरायनि मेगनआव मोदै बोहैयो। बिफाया बुङो अलंबार नोङो नोंनि गोरोन्थिनि बान्थाखौ मोनबाय। दाबो सम दं फिसा नोङो नोंनि जिउखौ मोजां खालामनो हायो। मोजाङै फरायना उथ्रिनो हागोन। अलंबारआ बिफाखौ आथिङाव खुलुमना निमाहा बियो आरो समाय खिरा लायो आफा आं दिनैनिफ्राय जौ लोंलिया, जुवा गेलेला। आं दिनैनिफ्राय मोजाङै फरायसिगोन आफा। बिफाया फिसाज्लाखौ गावनि बिखायाव बोजबना लायो।

फिसाज्ला आरो बिफानि गोरबोआव गारबोनाय साननि दाखा दाखा जोमैया साग्लोबफैयो। दान्दिसेनि उनाव सां गोमोरलाङो। सानैनि मेगननिफ्राय दुखु आरो सुखुनि दुंब्रुद मोदैया थरथिं थरथिं बोहैयो। ◆◆◆